Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΝ ΘΕΩ ΖΩΗ

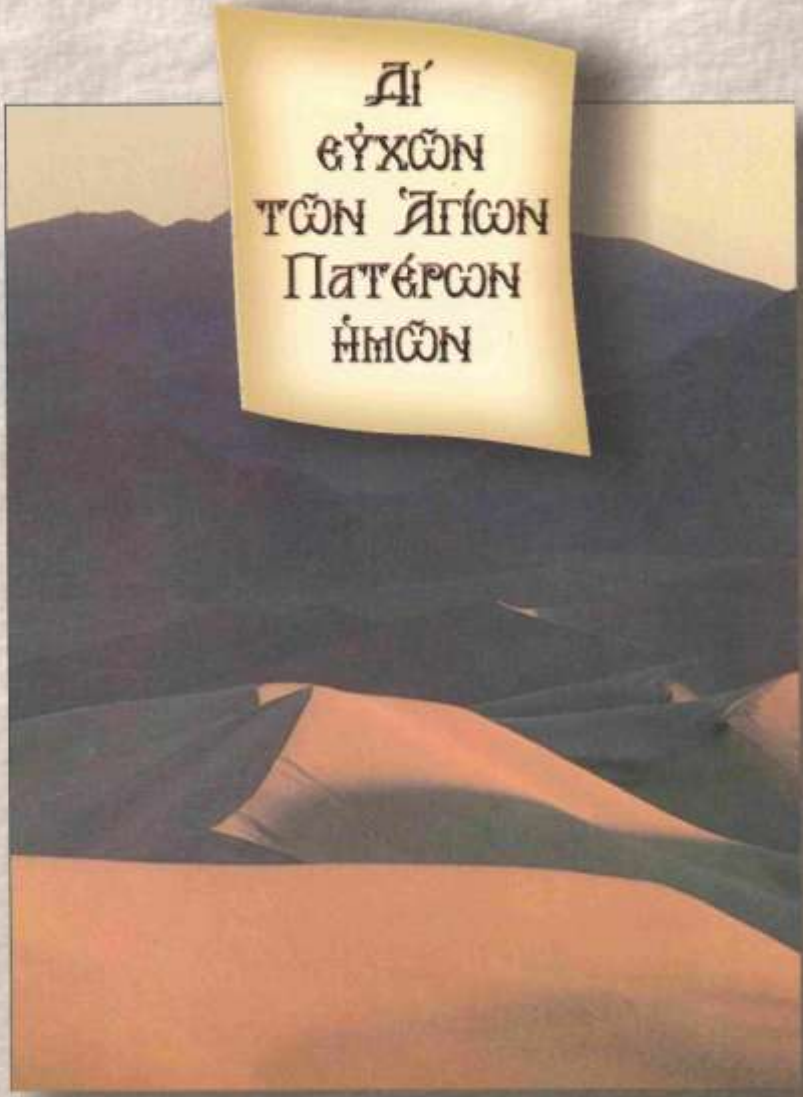

Απαντήσεις στά σχόλια τοῦ περιοδικοῦ «Διάλογος» βασισμένες στην Αγία Γραφή, στούς Πατέρες τής Εκκλησίας καί στήν Ιερά Παράδοση.

Αφιερώνεται
στην μνήμη των αδελφών μας
Γιαννούλας και Στράτου.

Βασούλα Ρύντεν

Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν

Ἀπαντήσεις στα σχόλια τοῦ περιοδικοῦ «Διάλογος» σχετικὰ μὲ τὰ μηνύματα τῆς «Ἀληθινῆς ἐν Θεῷ Ζωῆς» βασισμένες στὴν Ἁγία Γραφή, στοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν Ἱερὰ Παράδοση.

ΕΚΔΟΣΗ 1η
ΑΘΗΝΑ 2002

Συγγραφέας: Βασούλα Ρύντεν με την βοήθεια των φίλων της «Αληθινής εν Θεώ Ζωής».

COPYRIGHT © 2002, Π.Σ. ΕΙΡΗΝΗ & ΑΓΑΠΗ

ISBN: 960-86919-7-4

ΕΚΔΟΣΗ & ΔΙΑΝΟΜΗ
Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΝ ΘΕΩ ΖΩΗ

Πληροφορίες:
τηλ.: 210-9939604 & 210-9841012

Διαδίκτυο
www.tlig.org & www.tlig.gr
e-mail: greece@tlig.org & info@tlig.gr

Περιεχόμενα

Θεωρήσαμε απαραίτητο να συμπεριλάβουμε σε αυτή την εργασία όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ώστε να φανεί με αντικειμενικότητα η αλήθεια γύρω από αυτήν την υπόθεση.

1. Πρόλογος, μια αναδρομή στο χρονικό αυτής της ιστορίας ***σελ.3***

2. Επιστολή της Βασούλας προς τον π. Κυριακό, σχετική με αυτή την εργασία.....***σελ.10***

3. Εισαγωγή ***σελ.21***

4. Απαντήσεις σχετικα με τα μηνύματα της «Αληθινης εν Θεω Ζωης».....***σελ.27***

5. Παράρτημα περί Ιερών Κανόνων ***σελ.75***

Άλλοι περί αιρετικών κανόνες.....***σελ.92***

Ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηναγόρα *(απόσπασμα)* ***σελ.94***

Μαρτυρία Αρχιμ. Δωσιθέου *(απόσπασμα)* ***σελ.98***

Επίλογος – *Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης* **……**.*σελ.100*

6. Φιλανθρωπικά **έ**ργα, τα «**Beth Myriam**», δηλ. «Σπίτια της Παναγίας»……***σελ.101***

7. Τα άρθρα του περιοδικού «Διάλογος», αυτούσια όπως δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό, τυπωμένα……..***σελ.103***
Φωτοτυπίες……***σελ.127***

8. Αναφορά της δικηγόρου Αικατερίνης Πατσουράκου, σχετικά με την ανάκληση……...***σελ.116***

9. Το εξώφυλλο του επικριτικού βιβλίου της Marie-France James με τίτλο «Το φαινόμενο Βασούλα»[1]……***σελ.119***

10. Φωτοτυπία της εφημερίδας με τη συνέντευξη του Πρύτανη, του Πανεπιστημίου του Μόντρεαλ κ. Laval Letourneau[2]…….***Σελ124***

[1] Σε αυτό το βιβλίο βασίστηκε ο π. Dermine στην Ιταλία και ο π. Κυριακός χρησιμοποίησε αρκετές από τις παρατηρήσεις αυτού του Ιταλού ιερέα. Περισσότερα για αυτό το θέμα στην επιστολή της Βασούλας που ακολουθεί.

[2] Περισσότερα για αυτό το θέμα στην επιστολή της Βασούλας σελ.14

Πρόλογος

Η εργασία αυτή έχει ως αφορμή τον άδικο χαρακτηρισμό των γραπτών της «Αληθινής εν Θεώ Ζωής» ως ασυμβίβαστων προς την Ορθόδοξη Διδασκαλία. Όμως η προσεκτική μελέτη των πατερικών κειμένων αποδεικνύει ότι η «Αληθινή εν Θεώ Ζωή» όχι μόνο δεν βρίσκεται εκτός της Ορθόδοξης Διδασκαλίας, αλλά αντίθετα συνάδει απόλυτα προς τις βασικές αρχές της ορθοδοξίας. Χωρίς να αφαιρεί, αλλά και χωρίς να προσθέτει τίποτα καινούργιο, ενισχύει και υπενθυμίζει ό,τι μας έχει ήδη δοθεί με την Αγία Γραφή, τους Αγίους Πατέρες της Εκκλησίας, την Ιερά Παράδοση τονίζοντας στην τόσο αποχριστιανοποιημένη εποχή που ζούμε, την κατεπείγουσα ανάγκη ενός επανευαγγελισμού.

Ας δούμε πρώτα τους λόγους που οδήγησαν σε αυτόν τον άδικο χαρακτηρισμό.

Την 1η Ιουνίου του 1998, σε θέατρο της Αθήνας η Βασούλα Ρύντεν – καλεσμένη από εμάς τους ελάχιστους, που η ζωή μας άλλαξε διαβάζοντας αυτά τα μηνύματα – συνοδευόμενη από δύο ορθόδοξους ιερείς[3], έδωσε μαρτυρία της μυστικής της εμπειρίας, με ελεύθερη είσοδο και φυσικά αφιλοκερδώς, προτρέποντας το ακροατήριο σε συχνή εξομολόγηση[4] με ειλικρινή μετάνοια, υπογραμμίζοντας την αναγκαιότητα και σπουδαιότητα της συμμετοχής μας στο Σωτήριο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας με την κατάλληλη προετοιμασία. Η ομιλία αυτή μαγνητοσκοπήθηκε, κυκλοφορεί σε βιντεοκασέτες και αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο για τα όσα ειπώθηκαν εκείνη την ημέρα.

---

[3] Ο ένας εκ των οποίων ήταν ο εξομολόγος της, π. Θεόφιλος Πίλγκριμς, ιερέας του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως από την Ιερά Μητρόπολη Βελγίου

[4] Τουλάχιστον μια φορά το μήνα.

Για αυτή λοιπόν την ομιλία ο π. Κυριακός Τσουρός, διευθυντής και εκδότης[5] του περιοδικού «Διάλογος»[6], δημοσίευσε ένα ανακριβές και συκοφαντικό άρθρο, όπου με μια επιπόλαιη αντιμετώπιση και με παραποιημένα αποσπάσματα από την ομιλία, προσέβαλε την προσωπικότητα, την φήμη, και το πολύχρονο έργο της Βασούλας Ρύντεν, το οποίο οφελεί χιλιάδες ανθρώπους σε όλο τον κόσμο, κατηγορώντας την ως *«άκρως επικίνδυνη»*.

Το πρώτο μέρος των απαντήσεων αυτής της εργασίας αναφέρεται στα σχόλια αυτής της ομιλίας ενώ το δεύτερο μέρος απαντά σε σχόλια που δημοσιεύθηκαν αργότερα στο 17ο τεύχος[7] του Σεπτεμβρίου 1999 και αναφέρονται στα πρώτα βιβλία της «Αληθινής εν Θεώ Ζωής».

Τα δύο αυτά άρθρα αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα αν λάβουμε υπόψη και την άλλη ιδιότητα του π. Κυριακού, αυτήν του γραμματέα της επιτροπής επί των αιρέσεων της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος. Αντί λοιπόν ο σεβαστός πατέρας να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στους χαρακτηρισμούς του, ακριβώς λόγω της βαρύτητας που προσδίδει στα λόγια του, αυτή η ιδιότητα, δέχθηκε μάλλον εύκολα και χωρίς να διασταυρώσει και να εξετάσει πρώτα όπως όφειλε, όσα του μετέφερε ο ένθερμος αρθρογράφος, μια και ο ίδιος ο πατήρ Κυριακός δεν είχε παρευρεθεί στην ομιλία.

---

[5] Μετά την εξώδικο επιστολή μας, από το τεύχος 17 και μετά, το καθεστώς του περιοδικού άλλαξε. Ως εκδότης εμφανίζεται πλέον όχι μόνο ο π. Κυριακός Τσουρός αλλά 7 μελής ομάδα με επικεφαλής τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Νικοπόλεως και Πρεβέζης Μελέτιο, ο οποίος είναι και εκείνος, όπως και ο π. Κυριακός, μέλος της Συνοδικής επιτροπής επί των αιρέσεων.

[6] 14ο τεύχος, Οκτώβριος–Νοέμβριος 1998, σελ. 26-27

[7] Τα σχετικά άρθρα υπάρχουν στο τέλος του βιβλίου.

Ειλικρινά μας ήταν δύσκολο και δυσάρεστο να έρθουμε σε αντιπαράθεση με τον σεβαστό ιερέα, όμως δεν μπορούσαμε να παραβλέψουμε κάτι τέτοιο. Έπρεπε να αντιμετωπίσουμε αυτήν τη συκοφαντία, η οποία έπαιρνε μεγάλες διαστάσεις δίνοντας λαβή σε άλλους, οι οποίοι, χωρίς να έχουν διαβάσει ούτε μία γραμμή από αυτά τα βιβλία, δεν δίστασαν να τα αποκαλέσουν ακόμα και δαιμονικά.[8]

Την 29η Απριλίου 1999, εστάλη μια διαμαρτυρία *(εξώδικος επιστολή)* με την οποία απαντούσαμε σε αυτές τις ψευδείς κατηγορίες. Παράλληλα, όπως ακριβώς προβλέπει ο νόμος περί τύπου, ζητήθηκε η δημοσίευση αυτής της απαντητικής μας επιστολής για την αποκατάσταση της αλήθειας και τη διαλεύκανση των *«παρεξηγήσεων»*, με την διευκρίνιση ότι σε αντίθετη περίπτωση, η προσφυγή στην Δικαιοσύνη θα ήταν αναπόφευκτη.

Μετά από διάστημα τεσσάρων μηνών στα δύο επόμενα τεύχη 15ο και 16ο του εν λόγω περιοδικού[9], αυτή η επιστολή δεν δημοσιεύθηκε, ενω σε εμφανή θέση και εντός πλαισίου ανέφερε ότι: *«Είμαστε πάντα εκτεθειμένοι στη «τρομοκρατία» μηνύσεων νεοφανών αιρέσεων που δεν θέλουν αντικειμενική ενημέρωση περί αυτών…»*

Χωρίς να αναφερθεί ονομαστικά, *(γιατι τάχα ποιος άλλος έστειλε εξώδικο διαμαρτυρία εκείνη την περίοδο;)* και σαν το περιοδικό να είναι η Ιερά Σύνοδος, πριν η αρμόδια επιτροπή της Ιεράς Συνόδου μελετήσει επίσημα με σοβαρότητα και διαφάνεια την υπόθεση, και βεβαίως χωρίς να έχει εξεταστεί η Βασούλα Ρύντεν, αντίθετα με το Κανονικό

---

[8] π. Ιωάννης, του αντιαιρετικού γραφείου της Εκκλησίας της Κρήτης, σε δήλωση του σε τοπικό τηλεοπτικό σταθμό του Ηρακλείου –υπάρχει σχετικό video– όταν ερωτήθηκε για την Βασούλα είπε: *«Η ορθοδοξία από παλαιοτάτων χρόνων ταλανίζεται από τέτοιες δαιμονικές επιθέσεις….»*

[9] Το περιοδικό αρχικά κυκλοφορούσε κάθε δύο μήνες, σήμερα κάθε τρεις.

Δίκαιο[10], το οποίο προβλέπει ανάκριση πρωτού καταδικασθεί κάποιος, ο «Διάλογος», ή να πούμε καλύτερα ο «Μονόλογος», μας καταδίκαζε ερήμην αλλά «*αντικειμενικά*» ως «*νεοφανή αίρεση*»[11].

Μετά από αυτή την αναφορά, δεν είχαμε πλέον λόγο να περιμένουμε. Είχαν περάσει πάνω από τέσσερις μήνες, όταν η υπόθεση οδηγήθηκε στην Δικαιοσύνη. Σε αυτή τη χρονική στιγμή, ο πατήρ Κυριακός, κατά την διαδικασία της προανάκρισης[12], φαίνεται αναλογίστηκε τις συνέπειες και για να ελαφρύνει την θέση του στο δικαστήριο δημοσίευσε στο 17ο τεύχος του Σεπτεμβρίου 1999, με καθυστέρηση σχεδόν έξι μηνών, την απαντητική μας επιστολή. Σίγουρα, αν το είχε πράξει αυτό νωρίτερα, δεν θα είχαμε προχωρήσει σε μήνυση εναντίον του για συκοφαντική δυσφήμηση. Για αυτόν ακριβώς τον λόγο δηλώσαμε ενώπιον του δικαστηρίου, μέσω της δικηγόρου Αικ. Πατσουράκου, ικανοποιημένοι με την έστω και καθυστερημένη δημοσίευση της επιστολής και η υπόθεση έκλεισε με ανάκληση της μηνύσεως την οποία δέχθηκε με χαρά. Εδω αξίζει να σταθούμε στο γεγονός οτι ο σεβαστός π. Κυριακός, ανέφερε στο 25ο τεύχος, Ιούλιος – Σεπτέμβριος 2001 σελ. 32, « *… όμως η κ. Ρύντεν απέσυρε την μήνυση δύο*

---

[10] Κανονικό Δίκαιο, Π. Μπούμη, καθ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα 2000, σελ. 224

[11] Η σοβαρότητα και η πλήρης διάσταση του όρου «νεοφανείς αιρέσεις» φαίνεται στο άρθρο «Ο πολιτικός κόσμος στην Ελλάδα ανησυχεί πλέον σοβαρά για τις νεοφανείς αιρέσεις»του 17ο τεύχους του ιδίου περιοδικού «Διάλογος», όπου ο τότε γενικός γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Κων/νος Κοντογιάννης, απευθυνόμενος προς την Γ' συνδιάσκεψη εντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ιερών Μητροπόλεων για θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας αναφέρθηκε στις νεοφανείς αιρέσεις ή καταστροφικές λατρείες κατά την διεθνή ορολογία, οι οποίες αντιμετωπίζονται κατασταλτικά ως έκνομες ενέργειες.

[12] Το απολογητικό υπόμνημα κατά την προανάκριση π. Κυριακού φέρει ημερομηνία 5 Αυγούστου του 1999.

ημέρες πριν την δικάσιμο» που είναι εύκολο να αποδειχθεί μιας και είναι καταγεγραμμένο στα πρακτικά.

Εκείνος μη γνωρίζοντας την πρόθεσή μας για ανάκληση, έπρεπε να προετοιμάσει την υπεράσπιση του, διότι γνώριζε την βαρύτητα των χαρακτηρισμών του και την αδυναμία επιχειρημάτων που να δικαιολογούν αυτή την συκοφαντική επίθεση.

Τι καλύτερο επιχείρημα λοιπόν από μια καταδικαστική απόφαση της επιτροπής επί των αιρέσεων της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος της οποίας όχι μόνο ο ίδιος είναι γραμματέας, αλλά και ο συνεκδότης του περιοδικού, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νικοπόλεως και Πρεβέζης Μελέτιος, είναι και εκείνος μέλος της ίδιας επιτροπής.

Αυτό, σύμφωνα με τον Άγιο Σιλουανό, είναι τελείως αντίθετο προς την Ορθόδοξη Διδασκαλία, διότι όπως έλεγε: «*... ὁ πνευματικὸς ἐκτελῶν τὴν διακονίαν αὐτοῦ δίδει ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα, ἐλεύθερος ὤν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ πάθους ὑπό τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται ὁ ἐρωτῶν. Δυνάμει τούτου ὁ πνευματικὸς βλέπει ἐναργέστερον τὰ πράγματα καὶ εἶναι μᾶλλον δεκτικὸς τῆς ἐπενεργείας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.*»[13]

Αν ένας πνευματικός για να μας καθοδηγήσει εν Αγίω Πνεύματι, οφείλει να είναι «*ἐλεύθερος κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐκ τῆς ἐνεργείας τοῦ πάθους*», είναι δυνατόν η επιτροπή επί των αιρέσεων, να είναι «*δεκτική τῆς ἐπενεργείας τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ*», όταν δύο εκ των

[13] Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης ,1999 Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου, Έσσεξ Αγγλίας, σελ. 99

μελών της, εμπλέκονται άμεσα και μάλιστα ο ένας είναι, κατά την περίοδο εκείνη, κατηγορούμενος σε αστικό δικαστήριο για αυτό το ίδιο θέμα;

Δύο μήνες μετά από την παράδοση αυτής της εργασίας στον π. Κυριακό, τον επισκεφθήκαμε για να μάθουμε τη γνώμη του.

-*«Υπάρχουν πράγματι αρκετά σημεία που πρέπει να αναθεωρήσω»*, μας είπε.

Όταν στη συνέχεια τον ρωτήσαμε με ποιό τρόπο θα εκφράσει αυτή την *«αναθεώρηση»*, αν δηλαδή σκοπεύει να κανει κάποια σχετική ανακοίνωση στο περιοδικό, η κάτι άλλο, εκείνος απάντησε:

-*«Δεν έχω να πω τίποτα απολύτως... η τελική μου κρίση για το πρόσωπο της κας Βασούλας Ρύντεν δεν αλλάζει. Εφ΄ όσον παρευρίσκεται σε ναούς καθολικών και συμπροσεύχεται, αφήνει τον εαυτό της εκτός Ορθόδοξης Εκκλησίας διότι αυτά, τα απαγορεύουν οι Ιεροί Κανόνες.»*

Πριν δούμε αναλυτικά, τι αλήθεια υπαγορεύουν οι Ιεροί Κανόνες, πρέπει να σταθούμε σε αυτή την αξιοσημείωτη αλλαγή τακτικής. Μια και το περιεχόμενο των μηνυμάτων δεν μπορούσε να χαρακτηρισθεί πλεον ως ασυμβίβαστο με την Ορθόδοξη Διδασκαλία, τώρα είναι οι πράξεις της Βασούλας που, κατα τη γνώμη του, την κρατούν εκτός Ορθόδοξης Εκκλησίας. Ζητήσαμε από τον π. Κυριακό να δημοσιεύσει έστω αυτό, ότι δηλαδή διαφωνεί με τον χειρισμό της Βασούλας και όχι με το περιεχόμενο των μηνυμάτων. Φυσικά δεν δέχθηκε να κάνει κάτι τέτοιο. Δήλωσε αναρμόδιος να κάνει την οποιαδήποτε δήλωση, αρνήθηκε ακόμα και να ενημερώσει σχετικά, όσα άλλα

μέλη της επιτροπης πιθανώς είχαν ασχοληθεί με αυτή την υπόθεση.

Στο Παράρτημα περί Ιερών Κανόνων στη σελ. 00 του βιβλίου, υπάρχει μια συνοπτική απόδοση του βασικού νοήματος των σχετικών Ιερών Κανόνων. Ο ρόλος αυτού του βιβλίου δεν είναι βέβαια η ερμηνεία των Ιερών Κανόνων, έργο το οποίο μόνο ειδικοί περί τους Κανονες μπορούν να επιχειρήσουν, αλλά μια βασική προσέγγυση του πνεύματος των Ιερών Κανόνων βασισμένη στην αρχή οτι οι Ιεροί Κανόνες είναι η Ζωντανή Επιστασία του Αγίου Πνεύματος στην Εκκλησία και όχι εντάλματα η κατασκευάσματα ανθρώπινα.

Οι Ιεροί Κανόνες σύμφωνα με τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη αποτελούν το *«Πηδάλιον τῆς νοητῆς νηός τῆς Μίας Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησίας»* και πρέπει να τηρούνται και να διαφυλάτονται στο σύνολο τους, γιατί *«Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήση, πταίση δέ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος»*[14]

[14] Ιακ. 2, 10

Επιστολή της Βασούλας Ρύντεν προς τον π. Κυριακό Τσουρό

(Αυτή η επιστολή ετοιμάσθηκε τον περασμένο Αύγουστο, αλλά λόγω των ταξιδιών μου και της καθυστέρησης για την συγκέντρωση των φωτοτυπημένων εγγράφων που επισυνάπτω, η αποστολή της δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί προ της 12ης Ιανουαρίου 2002)

«Ἐγὼ πατήρ, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφεύς, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ θεμέλιος. Πᾶν ὅπερ ἄν θέλης ἐγὼ. Μηδενὸς ἐν χρείᾳ καταστῆς. Ἐγὼ δουλεύσω. Ἦλθον γὰρ διακονῆσαι, οὐ διακονηθῆναι. Ἐγὼ καὶ φίλος καὶ ξένος καὶ κεφαλὴ καὶ ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ. Πάντα ἐγώ. Μόνον οἰκείως ἔχε πρὸς ἐμέ. Ἐγὼ πένης διὰ σὲ καὶ ἀλήτης διὰ σέ, ἐπὶ σταυροῦ διὰ σέ, ἐπὶ τάφου διὰ σέ, ἄνω ὑπὲρ σοῦ ἐντυγχάνω τῷ Πατρί. Κάτω ὑπὲρ σοῦ πρεσβευτὴς παραγέγονα παρὰ τοῦ Πατρός. Πάντα μοι σὺ καὶ ἀδελφὸς καὶ συγκληρονόμος καὶ φίλος καὶ μέλος. Τί πλέον θέλεις;»

Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος

Αγαπητέ π. Κυριακέ,

Ο λόγος για τον οποίο σας γράφω, είναι για να δοθούν απαντήσεις σε όλες τις παρατηρήσεις για τα μηνύματα της Αληθινής εν Θεώ Ζωής, που δημοσιεύσατε στο περιοδικό «Διάλογος», τεύχη 14 & 17, διευκρινίζοντας τις παρεξηγήσεις. Θα είμαι ειλικρινής μαζί σας, συγκλονίσθηκα όταν είδα πόσο γελοιοποιούνται και διαστρεβλώνονται αυτά τα θεία λόγια που μου δόθηκαν. Εφόσον αποφασίσατε να αναλάβετε την υπόθεση μου επίσημα και να εκθέσετε τις απόψεις σας, όχι μόνο δημόσια αλλά και στο σώμα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, θεωρώ ότι είναι έντιμο ενώπιον του Θεού, να

προχωρήσω και να αποσαφηνίσω, προς δόξαν Του, αυτές τις παρανοήσεις. Γι' αυτόν το λόγο ετοίμασα αυτήν τη μελέτη με αγάπη, για να έχετε εσείς και οι υπόλοιποι στην Ιερά Σύνοδο ειρήνη στη καρδία σας, ότι εγώ, μια κόρη της Ορθόδοξης Εκκλησίας, δεν είμαι μία αιρετική. Κανονικά όλη αυτή η σύγχυση δεν θα είχε συμβεί, αν με είχατε καλέσει στο γραφείο σας, πριν πάρετε οποιαδήποτε παρορμητική απόφαση, κρίνοντας πρόωρα τα γραπτά, το πρόσωπο μου, αλλά και το έργο που κάνω για την Εκκλησία μας. Αν με είχατε καλέσει, θα είχα έρθει σ' εσάς οικειοθελώς, να προσφέρω όλες τις απαραίτητες εξηγήσεις, ώστε να ριφθεί φως στις μυστικές έννοιες των λεγομένων.

Τώρα, μετά από πολλή εργασία, σας στέλνω αυτή την μελέτη, με την ελπίδα να αρχίσει ένας ειλικρινής διάλογος μαζί σας, αλλά και με τα υπόλοιπα μέλη τις Ιεράς Συνόδου, πού σύμφωνα με τα λεγόμενα σας, έχουν επιληφθεί της υποθέσεως μου. Πώς περιμένετε από εμένα να αρνηθώ μπροστά στο Θεό, ότι αυτό το χάρισμα που Εκείνος μου έδωσε, το να Τον ακούω και να είμαι ολοκληρωτικά καθοδηγημένη από Εκείνον, δεν είναι αληθινό; Εάν το έκανα, θα έλεγα ψέματα ενώπιον του Θεού. Ο Θεός με πλησίασε, μου μίλησε (και μου μιλάει ακόμα) και με ***διέταξε*** να βγω έξω και να κάνω γνωστά τα Λόγια Του σε ολόκληρο τον κόσμο, και δίνω μαρτυρία, φανερά και με διαφάνεια, εδώ και δεκατρία χρόνια τώρα σε εξήντα χώρες. Σαν το λύχνο που τοποθετούμε στο λυχνοστάτη, για να είναι ορατός από όλους και να απολαμβάνουν όλοι το φως του, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο ***έλαβα εντολή*** να εργασθώ για να εκθέσω το θείο έργο από τον ίδιο τον Θεό, αφότου είπα το «ναι» σ' Εκείνον, με αρκετές θυσίες και περνώντας μέσα από πολλές πνευματικές φωτιές. Εάν εμείς οι Χριστιανοί πιστεύουμε στα θαύματα, γιατί δυσκολευόμαστε τόσο να δεχθούμε ότι αυτό είναι ένα θαύμα, και θα πρόσθετα, ένα από τα πιο αναγκαία για την

εποχή μας, ώστε να χαρούμε και να αγαλλιάσουμε με αυτό, αντί να διώκουμε αυτό το θαύμα και, ακόμη περισσότερο, το θείο έργο του Κυρίου; Γιατί; Βλέπετε γύρω σας πόσο αποχριστιανοποιήθηκε αυτή η γενεά, και σας ξαφνιάζει το γεγονός ότι επεμβαίνει ο Θεός; Εάν πιστεύουμε ότι ο Θεός είναι ζωντανός, δραστήριος και πολυεύσπλαχνος, τότε γιατί τόση δυσπιστία από τους πιο στενούς φίλους του Θεού, στο ότι πραγματικά ο ίδιος μπορεί να μιλάει σ' ένα απλό πλάσμα Του, προς όφελος της Εκκλησίας Του; Γιατί με πολεμάτε, εφόσον δεν έβλαψα την Εκκλησία, αλλά μόνο καλά έργα έχω κάνει, και βέβαια δεν είμαι εναντίον σας;

Με όλο τον σεβασμό που έχω για σας ως ιερέα, οφείλω να σας πω, ότι δεν είναι σωστό να διαδίδετε στον κόσμο ότι τα λόγια που λαμβάνω απ' ευθείας από το στόμα του Θεού δεν είναι σύμφωνα με την Ορθοδοξία μας, χωρίς να μας δείχνετε μέσα από τις Γραφές και τους Πατέρες της Εκκλησίας και την Παράδοση μας ότι τα γραπτά είναι αντιορθόδοξα και αιρετικά. Γι' αυτόν το λόγο, θέλησα να μπω εγώ στον κόπο να απαντήσω στις παρατηρήσεις σας, όχι για να διαφωνήσω μαζί σας ή να σας στενοχωρήσω, αντιθέτως, αυτό έγινε με αγάπη, για να βοηθήσω να ριφθεί κάποιο φως στη μυστική γλώσσα των μηνυμάτων, που είναι πολλές φορές συμβολική και ενδόμυχη και με αυτό τον τρόπο να διαλύσω τους φόβους σας και κυρίως τον μεγάλο κίνδυνο να βλασφημήσετε το Άγιο Πνεύμα. Όταν ο Θεός μιλά, αυτό γίνεται από το άπειρο Έλεός Του και είναι γνωστό ότι το να καταδικάζει κανείς οποιοδήποτε φιλεύσπλαχνο έργο του Κυρίου είναι βλασφημία στο Άγιο Πνεύμα. Συνεπώς, αυτή η εργασία έγινε για να σας δείξει κάποιες ιδιαίτερες ομοιότητες που εντόπισα στην Αγία Γραφή, στην Ιερά Παράδοση, αλλά και στους Πατέρες της Εκκλησίας, οι οποίοι μίλησαν για τον Χριστό ***και*** *με τον* Χριστό πολλές φορές, σε μία γλώσσα οικεία, με εκφράσεις παρόμοιες με αυτές που δέχομαι άνωθεν και γράφω.

Στο βιβλίο του καθ. Π. Τρεμπέλα «Δογματική», τόμος 1ος, σελίδα 79, διαβάζουμε: «*Τὴν θείαν Ἀποκάλυψιν θὰ ὡρίζομεν ὡς τὴν ἐνέργειαν ἐκείνην τοῦ ζῶντος Θεοῦ, διὰ τῆς ὁποίας γνωστοποιεῖ εἰς τὰ λογικά του δημιουργήματα τὰ μυστήρια τῆς ὑπάρξεως, τῆς φύσεως και τῶν βουλῶν αὐτοῦ κατὰ τὸ μέτρον τῆς πεπερασμένης αὐτῶν διανοίας.*» Θα ήταν καλό να διαβάσει κανείς και την σελίδα 78, στην οποία περιγράφεται η αναγκαιότητα του να καθοδηγήσει ο ίδιος ο Θεός το λαό Του.

Όπως θα έχετε διαβάσει στη βιβλιογραφία μου, πολλοί ορθόδοξοι κληρικοί και θεολόγοι προωθούν αυτά τα γραπτά μετά από ενδελεχή μελέτη *ολόκληρου* του έργου, από την αρχή μέχρι τέλους, δηλώνοντας ότι τα γραπτά αυτά είναι σύμφωνα με τα λεγόμενα των Πατέρων της Εκκλησίας. Από την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία επίσης, καθηγητές της μυστικής θεολογίας και μελετητές της Αγ. Γραφής παγκοσμίου φήμης και εμβριθέστεροι του π. Dermine, στον οποίον αναφέρεστε στο περιοδικό «Διάλογος», αν και δεν είναι γνωστός, έχουν πάρει αποσπάσματα από την Αληθινή εν Θεώ Ζωή, για να τα χρησιμοποιήσουν στα δικά τους θεολογικά βιβλία. Εάν λαμβάνετε υπ' όψη σας το αρνητικό βιβλίο του π. Dermine και τις αρνητικές του απόψεις για τα γραπτά και το πρόσωπο μου, που είναι καθαρή συκοφαντία, γιατί να μη λάβετε υπ' όψη σας και να αξιολογήσετε ανάλογα τις θετικές απόψεις, οι οποίες έχουν περισσότερη βαρύτητα; Επίσης, γιατί να μη λάβετε υπ' όψη σας και τα καλά έργα, τους καρπούς; Γνωρίζετε ότι χιλιάδες επέστρεψαν στην Εκκλησία τους και στα Μυστήριά της μετά από μία περίοδο αποξένωσης από τον Θεό και την Εκκλησία; Γνωρίζετε ότι ο Κύριός μας με χρησιμοποίησε για να οργανώσει πάνω από χίλιες ομάδες προσευχής για να προσεύχονται για την μεταστροφή του κόσμου, σε όλο τον κόσμο; Γνωρίζετε ότι η Παναγία μου ζήτησε να ιδρύσουμε

φιλανθρωπικούς οίκους και έχουμε ήδη 11 μεγάλους φιλανθρωπικούς οίκους στις φτωχότερες χώρες του κόσμου, σιτίζοντας τα εγκαταλειμμένα παιδιά και τους πολύ φτωχούς; Θα μπορούσα να συνεχίσω με άλλα, πολλά άλλα. Γιατί λοιπόν να εξυψώνουμε το διάβολο πάνω από τον Θεό;

Επανερχόμενη στον π. Dermine, με εξέπληξε το γεγονός ότι φαίνεσθε να τον γνωρίζετε και να εγκρίνετε τις θέσεις του, εφ' όσον τον επιλέξατε ανάμεσα από όλους τους άλλους, διασημότερους και υψηλοτέρου αναστήματος καθολικούς θεολόγους, παρουσιάζοντας δημόσια τις δικές του, να το θέσω ήπια, «επιφυλάξεις» απέναντί μου. Τι γίνεται με τους υπόλοιπους, υψηλοτέρου αναστήματος θεολόγους, που προωθούν αυτά τα γραπτά; Ο αριθμός των θετικών κληρικών είναι κατά πολύ μεγαλύτερος των αρνητικών. Στην θέση σας, θα πρόσεχα να μην τον έχω ως ικανό παράδειγμα, χρησιμοποιώντας το άρθρο του από ένα περιοδικό καθώς και το βιβλίο του, σαν σημείο αναφοράς, διότι στην Ιταλία, αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ο ιερέας αυτός δεν έχει καλή υπόληψη. Δεν είναι γνωστός θεολόγος και ο κόσμος που τον γνωρίζει από το Ράδιο Μαρία, καθώς και άλλοι ιερείς που του μίλησαν, είχαν την ίδια εντύπωση: ότι από αυτόν τον ιερέα λείπει η διάκριση και η ευσπλαχνία. Το χειρότερο όμως είναι ότι υπάρχουν υποψίες ότι συμπαθεί και ακούγεται να είναι αναμεμειγμένος με την Μασονία, και αυτό το γνωρίζουν πολλοί.

Θα περίμενα λοιπόν από εσάς να αναφέρετε ονόματα άλλων που διατηρούν επιφυλάξεις για τα μηνύματα, όπως ο καρδινάλιος Ratzinger, ο οποίος είναι πολύ υψηλοτέρου αναστήματος θεολόγος και μεγαλύτερης τιμιότητας άνθρωπος και ο οποίος στην τελευταία του δήλωση στο περιοδικό «30 Days», αναφέρει ότι το "Notification" δεν

είναι μία καταδίκη εκ μέρους του Βατικανού και ότι η υπόθεση μου ακόμα δεν έχει κλείσει. Υπενθυμίζει στον κλήρο να μη σβήνουν την φωτιά του Αγίου Πνεύματος. Δείχνει την καλή του θέληση. Τώρα, μπορεί να ισχυρισθείτε ότι δεν σας ενδιαφέρει τι λέει και τι πράττει η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, αυτό όμως δεν σας εμπόδισε καθόλου να προωθήσετε και να συνταχθείτε με την κριτική του π. Dermine. Πρέπει να επιλέξετε, δεν μπορείτε να προωθείτε μόνο τον π. Dermine σαν σημείο αναφοράς επειδή αυτό σας εξυπηρετεί και μετά να αγνοείτε και να αδιαφορείτε πλήρως, όταν μαθαίνετε ότι είναι πολλοί περισσότεροι οι Καθολικοί θεολόγοι που εκφράζονται θετικά και ευνοϊκά για την περίπτωσή μου.

Ο π. Dermine προώθησε μια Καναδή συγγραφέα, την Marie France James, η οποία ισχυρίζεται ότι είναι θεολόγος. Ισχυρίζεται επίσης, ότι έχει κάνει μια αληθινή μελέτη των μηνυμάτων, με σκοπό σύμφωνα με τα λεγόμενα της, να αποδείξει ότι ανήκω στη «Νέα Εποχή» και ότι είμαι ψευδοπροφήτης. Για την πληροφόρησή σας, το Βατικανό δεν με κατηγόρησε για κάτι τέτοιο, όπως πιστεύετε. Το βιβλίο που έγραψε έχει τίτλο «Το φαινόμενο Βασούλα». Πριν ακόμα κυκλοφορήσει στον Καναδά αυτό το βιβλίο και ιδού, ως εκ θαύματος, το είχε στα χέρια του ο π. Dermine στην Ιταλία. Το χρησιμοποίησε συχνά αναφέροντας αποσπάσματα στο «Ράδιο Μαρία», προωθώντας το βιβλίο της, διαλαλώντας ότι η ως άνω κυρία είναι μια εξαίρετη θεολόγος, την οποία μπορούμε να εμπιστευθούμε πλήρως. Δεν δίστασε ακόμα και να με συκοφαντήσει λέγοντας πως χρησιμοποιώ την τεχνική της αυτόματης γραφής και να με εμφανίσει ως όργανο της «Νέας Εποχής». Υπάρχουν ειδικοί που καθορίζουν τι είναι αυτόματη γραφή και οφείλουμε να ακούμε μόνο αυτούς. Επιτρέψατέ μου να σας υπενθυμίσω, ότι τα γραπτά μου τα εξέτασαν τέσσερις κορυφαίοι γραφολόγοι, όλοι τους

εξειδικευμένοι επαγγελματίες, ο ένας μάλιστα, ο π. Curty, ιερέας–εξορκιστής από την Λυών, ειδικός στην αντιμετώπιση ατόμων που κάνουν χρήση της αυτόματης γραφής. Αναφέρει λοιπόν ο π. Curty, ότι αυτός που χρησιμοποιεί αυτόματη γραφή βρίσκεται την ώρα εκείνη σε «trance» - κάτι που δεν είναι η δική μου περίπτωση - και ως όργανο του αποκρυφισμού, συνεργάζεται με τους δαίμονες και καταλήγει σε σύντομο χρονικό διάστημα δαιμονισμένος ή σχιζοφρενής. Έχει κάνει εξορκισμό σε πολλές τέτοιες περιπτώσεις. Ο π. Curty, χαρακτήρισε τα γραπτά μου *«ιερατική γραφή»*, που σημαίνει ιερή γραφή. Έτσι λοιπόν, το θέμα της αυτόματης γραφής στην περίπτωσή μου έχει εξεταστεί και έχει κλείσει προ πολλού.

Σε ό,τι τώρα αφορά την περίπτωση του να είμαι μέλος της «Νέας Εποχής», πράγμα που είναι γελοίο, θα πρέπει κανείς να ερευνήσει για να μάθει τον ορισμό, τις διδασκαλίες και τους σκοπούς της «Νέας Εποχής». Για παράδειγμα, σύμφωνα με το βιβλίο[15] κατά των αιρέσεων που εξέδωσε η γυναικεία μονή «Αγ. Θεοδόσιος», μπορεί κανείς να δει στη σελ. 32 ότι η «Νέα Εποχή» είναι ένα κράμα ανατολικών θρησκειών και αρχαίων απόκρυφων μελετών. Βέβαια εσείς είσθε ειδικός επί των αιρέσεων και αυτά τα γνωρίζετε ήδη. Η περίπτωσή μου δεν φέρει ούτε ίχνος αυτών των χαρακτηριστικών.

Αλλά το ενδιαφέρον σημείο όλων αυτών το παρουσιάζει μια έρευνα περί του ποια είναι πραγματικά η Marie France James. Το Ρωμαιοκαθολικό έντυπο του Καναδά «Informateur Catholique[16]» (το οποίο επίσης σας αποστέλλω σε φωτοτυπία, για να το μελετήσετε) πραγματοποίησε αμέσως μια έρευνα για την περίπτωσή

---

[15] Αντιαιρετικό, Χαράς Α. Αγγέλου, Έκδοση Ιεράς Γυναικείας Κοινοβιακής Μονής «Άγιος Θεοδόσιος» Αγ.Στέφανος Αττικής

[16] βλέπε φωτοτυπία σελ. 00

της. Απευθύνθηκαν στον Πρύτανη του πανεπιστημίου του Montreal κ. M. Letourneau, στο οποίο πανεπιστήμιο διατείνεται ότι σπούδασε η ανωτέρω κυρία. Προς μεγάλη τους έκπληξη, οι υπεύθυνοι του εντύπου διαπίστωσαν ότι η ανωτέρω ψεύδεται. **Ποτέ δεν σπούδασε θεολογία, όπως διατείνεται, και δεν είναι θεολόγος**. **Έτσι λοιπόν, φαίνεται ότι ο π. Dermine προωθούσε μια ψευδολόγο**. Εξαπάτησε όλο τον κόσμο λέγοντας πως είναι θεολόγος, για να κάνει το βιβλίο της πιο πιστευτό και επομένως να πουλήσει περισσότερο, για τους δικούς της πονηρούς σκοπούς. Αφιέρωσε το βιβλίο της "Le phenomene Vassula" στους *«εργάτες της πρώτης ώρας*[17]», (σας αποστέλλω τη σχετική φωτοτυπία) ένας εκ των οποίων (le Chevalier Henri – Roger Gougenot des Mousseaux) είναι γνωστό ότι προσχώρησε στους "la Rose Croix" (Ροδόσταυρους) πού είναι Μασόνοι. Βλέπετε τον συσχετισμό;

Έχω δεχθεί πολλές φορές επιθέσεις από αυτές τις σκοτεινές δυνάμεις, όπως τους αποκαλεί ο Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος και ο Κύριος μου έδειξε πώς συνδέονται μεταξύ τους και πώς εργάζονται. Στην Αληθινή εν Θεώ Ζωή αναφέρονται πολλά σχετικά με αυτούς. Γιατί μου επιτίθενται; Απλά, επειδή τα μηνύματα αυτά αποκαλύπτουν σε όλο τον κόσμο τα διαβολικά, ολέθρια σχέδιά τους και αναφέρονται εναντίον τους. Στα μηνύματα, ο Χριστός τους καταδικάζει και αποκαλύπτει λεπτομερώς σε όλους μας τα καταχθόνια σχέδιά τους με στόχο την καταστροφή της Εκκλησίας και του κάθε Χριστιανού, όμως δεν θα επικρατήσουν. Ο Θεός έρχεται να μας προειδοποιήσει, αλλά εμείς είμαστε έτοιμοι να Τον ακούσομε, όταν ο Ίδιος μας προειδοποιεί; Ένα από τα αγαπημένα τους τεχνάσματα είναι να λένε στον κόσμο ότι είμαι όργανο της «Νέας Εποχής», για να τους παραπλανήσουν,

[17] βλέπε σελ. 00

να τρομάξουν τους πιστούς και ιδιαίτερα την Εκκλησία, ώστε εξολοθρεύοντας εμένα, να μη διαβάσει κανείς αυτά που ο Χριστός μας λέει γι' αυτούς. Η αίρεση της «Νέας Εποχής» είναι δημιούργημα αυτών των σκοτεινών δυνάμεων για να προσελκύσουν τους νέους, ώστε να αφήσουν την Εκκλησία και την Αλήθεια, ωριμάζοντάς τους με τρόπο ώστε να γίνουν αργότερα και οι ίδιοι Μασόνοι όταν μεγαλώσουν. Και όπως βλέπουμε το καταφέρνουν. Και κατηγορούν εμένα γι' αυτό που είναι οι ίδιοι! Πολύ πονηρό και δαιμονικό τέχνασμα, όμως ο Χριστός μου αποκαλύπτει αυτά τα αγκάθια, ένα προς ένα.

Όταν σας ανέφερα κατά την συνάντησή μας στο γραφείο σας, ότι αυτά τα γραπτά μεταστρέφουν κόσμο και τους φέρνουν πίσω στην Εκκλησία και στα Μυστήρια της, είπατε ότι ακόμα και οι γκουρού μεταστρέφουν κόσμο και τους φέρνουν στην Εκκλησία. Εδώ πάλι πετάτε λόγια στον αέρα χωρίς να μας δίνετε ονόματα των γκουρού, αποδείξεις και γεγονότα. Όχι, δεν υπάρχει κανένας γκουρού που να μετέστρεψε πραγματικά κάποιον και να τον έφερε πίσω στα Μυστήρια της Εκκλησίας. Δώστε μας το όνομά του, αν υπάρχει τέτοιος γκουρού. Είναι γνωστό ότι οι γκουρού προσελκύουν τον κόσμο κοντά τους για την δική τους δόξα, και τρέφουν τους ανθρώπους με ανατολικές θρησκείες. Γι'αυτό λοιπόν παρακαλώ, το επιχείρημά σας δεν ευσταθεί. Ακόμη και μασόνοι, μετά την ανάγνωση της Αληθινής Εν Θεώ Ζωής, εγκαταλείπουν τη Μασονία καταδικάζοντάς την και επιστρέφουν στην Εκκλησία και τα Μυστήριά της και παροτρύνουν άλλους, φίλους τους μασόνους να εγκαταλείψουν και αυτοί την Μασονία. Αυτά λοιπόν τα θεία μηνύματα καταστρέφουν το «εργόχειρο» (όρο που χρησιμοποιεί ο Χριστός) των διαβολικών δυνάμεων, και ελπίζω σ' αυτές να αναφερόσαστε, όταν σας ακούσαμε στην τηλεόραση του

Alpha τον περασμένο Αύγουστο (2001) να χρησιμοποιείτε τον όρο «εγκληματικές αιρέσεις».

Αυτό που βολεύει τις σκοτεινές αυτές δυνάμεις της εποχής μας για τα ολέθρια σχέδιά τους και τις χαροποιεί, είναι όταν φτάνει η Εκκλησία να καταδιώκει εμένα και τα θεία έργα του Κυρίου. Είναι σα να τους δίνει κανείς έμμεσα χέρι βοηθείας, χωρίς να το συνειδητοποιεί. Σας εξήγησα τώρα όσο το δυνατόν συντομότερα μερικά πράγματα, και για ποιο λόγο πρέπει κανείς να είναι πολύ προσεχτικός ως προς το ποιόν καθηγητή θεολογίας επιλέγει ως αναφορά και κυρίως γιατί πρέπει να είναι κανείς προσεκτικός στο να μην καταδικάζει ό,τι προέρχεται από τον Θεό.

Εφόσον, σύμφωνα με τα λεγόμενά σας, εκτός από εσάς την υπόθεσή μου μελέτησαν και έλαβαν αυτή την αρνητική απόφαση και άλλοι μέσα στην Ιερά Σύνοδο, θα το εκτιμούσα αν δείχνατε αυτό το έργο αγάπης που ετοίμασα σε όλα τα μέλη της Ιεράς Συνόδου που ασχολήθηκαν με την υπόθεσή μου. Είμαι επίσης διατεθειμένη να εξετασθώ από όλους σας.

Τελειώνοντας, θα περιμένω με ανυπομονησία την απάντησή σας στην επιστολή μου αυτή και στην εργασία που ετοιμάσαμε.

Είθε ο καλός μας Κύριος να μας βοηθεί και να μας φωτίζει σ' αυτούς τους σκοτεινούς καιρούς, και το Έλεός Του να εξαπλωθεί ακόμα περισσότερο, παρά την αναξιότητά μας.

Βασούλα Ryden

ΥΓ. *12η Ιανουαρίου 2002,*

Μου χρειάστηκε περισσότερος χρόνος απ΄ ό,τι αρχικά είχα εκτιμήσει, λόγω του φορτωμένου μου προγράμματος, που με καλούν να δίνω μαρτυρία σε όλο τον κόσμο για να φέρνω περισσότερο κόσμο στην Εκκλησία.

Πληροφορήθηκα ότι πήρατε πάλι την πένα να γράψετε εναντίον μου στο περιοδικό «Διάλογος», όπου αναφέρετε ότι αν και τύποις εμφανίζομαι ως Ορθόδοξη, κατά την κρίση σας δεν είμαι. Αυτό άραγε συμβαίνει επειδή προωθώ την ενότητα και τον οικουμενισμό; Είναι πιθανό, αλλά το ίδιο κάνει και ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Πιστεύω ότι και αυτός εργάζεται για την ενότητα και τον οικουμενισμό. Συμφωνώ απόλυτα με ό,τι κάνει και είμαι αφοσιωμένη στην Παναγιότητά του. Θα δείτε, μετά την συγκριτική ανάγνωση των γραπτών μου με τα Πατερικά κείμενα, ότι είμαι πραγματικά εμποτισμένη από την Ορθοδοξία. Θα ευχόμουν να σταματήσετε να πληροφορείτε εσφαλμένα τον κόσμο. Στο έντυπό σας υπονοείτε ότι μάλλον φοβήθηκα, και γι' αυτόν το λόγο απέσυρα τη μήνυση δύο μέρες πριν τη δικάσιμο. Αυτό είναι λάθος και γι' αυτό το λόγο ζήτησα από την δικηγόρο Αικατερίνη Πατσουράκου η οποία με εκπροσώπησε στο δικαστήριο να γράψει μία αναφορά σχετικά και την οποία σας επισυνάπτω. Πρέπει να ξέρετε ότι αν απέσυρα την μήνυση για συκοφαντία και ψευδολογία, αυτό έγινε επειδή εσείς ήλθατε με τους όρους μας, οι οποίοι ήταν να δημοσιεύσετε στο περιοδικό σας την απαντητική μας επιστολή. Πράγματι, έγινε όπως είχαμε ζητήσει έστω και εκπρόθεσμα. Ειδ'άλλως δεν θα είχα αποσύρει την μήνυση. Όχι επειδή σας φοβήθηκα. Θα ερχόμουν με τους δύο φίλους μου στο γραφείο σας, κατευθείαν και χωρίς προειδοποίηση τον περασμένο Ιούλιο, να καθίσω απέναντί σας να μιλήσουμε εάν σας είχα φοβηθεί; Είχα έλθει τότε να σας πω ότι θα απαντήσω στις παρατηρήσεις σας και θα σας αποδείξω ότι όλα είναι σύμφωνα με την Ορθόδοξη Διδασκαλία μας. Πάντως μας παραξένεψε το γεγονός ότι, φεύγοντας από το γραφείο σας μας ζητήσατε να μην πούμε σε κανέναν τίποτε για την συνάντησή μας και να την κρατήσουμε μυστική.

Εισαγωγή

Η «Αληθινή εν Θεώ Ζωή», από το 1985 μέχρι σήμερα, έχει στο ενεργητικό της πάνω από 700 ομιλίες σε 58 χώρες, μεταφράσεις των βιβλίων σε 39 γλώσσες, με αποτέλεσμα την σταθερή και θερμή επιστροφή χιλιάδων ανθρώπων στην Εκκλησία και τη Μυστηριακή της ζωή, προερχομένων από αθεΐα, αιρέσεις, αδιαφορία, ή χλιαρότητα. Τελευταία, εμφανίστηκαν οι πρώτοι καρποί των καρπών. Έντεκα κέντρα σιτισμού και στέγασης απόρων και αστέγων ή φυγάδων σε διάφορα μέρη του κόσμου, δύο εκ των οποίων είναι υπό την αιγίδα των οικείων Ορθοδόξων Πατριαρχείων. Επειδή, όπως μας διαβεβαιώνει ο Κύριος: *«Ἐγὼ εἰμί ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν ουδέν.»*[18]

Υπάρχουν αρχεία επί αρχείων με μαρτυρίες χιλιάδων μεταστροφών, από διάφορα μέρη του κόσμου. Στην Πορτογαλία, οι μοναχοί «Missionaria de Cristo Jovem» επισκέπτονται τους κρατούμενους σε όλες τις φυλακές της χώρας τους. Από το 1995, τυπώνουν μόνοι τους και προσφέρουν στους φυλακισμένους τα βιβλία των μηνυμάτων. Η ανταπόκριση ήταν τόσο μεγάλη ώστε κυκλοφόρησαν τρία βιβλία[19] μέχρι σήμερα, με αποσπάσματα από τις συγκινητικές μαρτυρίες των φυλακισμένων, που άλλαξε η ζωή τους διαβάζοντας την «Αληθινή εν Θεώ Ζωή». Διηγούνται το πώς γνώρισαν τον Θεό και την δύναμη της προσευχής, και το πως έβγαλαν τις άσεμνες αφίσες από τους τοίχους των κελιών και τοποθέτησαν στη θέση τους εικόνες του Χριστού και

---

[18] Ιωαν. 15, 5-6

[19] A Verdadeira Vida em Deus, Nas Cadelas De Portugal, Edicoes Boa Nova Fraternidade Missionaria de Cristo – Jovem vol.I (1996), vol II (1998), vol III (2000)

της Θεοτόκου. Πολλοί δήλωσαν χαρακτηριστικά ότι έτσι το κελί της φυλακής έγινε γι΄ αυτούς πλέον κελί άσκησης και ζουν τώρα με την προσευχή, σαν σε μοναστήρι.

Επίσης, έχουν εκπληρωθεί με ακρίβεια πολλές προφητείες, όπως π.χ. στο μήνυμα της 13ης Νοεμβρίου 1989 για την «Ανάσταση της Ρωσίας»[20]: «*Ω, Ρωσία! … Εγώ, ο Ύψιστος, θα σε αναστήσω, γιατί είμαι η Ανάσταση. Θα σε επαναφέρω με τις φροντίδες Μου στη Ζωή και με το δάχτυλό Μου πάνω σου θα σε μεταμορφώσω σ' ένα ένδοξο έθνος όπως μεταμορφώθηκα Εγώ.*»[21]

Πράγματι, η απελευθέρωση της Ρωσίας από τον Κομμουνισμό έγινε την 19η Αυγούστου με το Δυτικό «νέο» ημερολόγιο, αλλά σύμφωνα με το Εκκλησιαστικό «παλαιό» ημερολόγιο που ακολουθεί η Ρωσία, ήταν ακριβώς στις 6 Αυγούστου 1991, ημέρα της εορτής της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα. Στη συνέχεια, το τραγικό γεγονός στη Νέα Υόρκη την 11η Σεπτεμβρίου 2001, περιγράφεται ακριβώς δέκα χρόνια πριν, στο μήνυμα της 11ης Σεπτεμβρίου 1991: «*Η γη θα σαλευτεί και θα σειστεί και όλο το κακό που κτίστηκε σε Πύργους*[22] *θα σωριαστεί σε σωρούς ερειπίων και θα ταφεί στο χώμα της αμαρτίας! Από ψηλά, οι Ουρανοί θα σειστούν και τα θεμέλια της γης θα σαλευτούν!*»[23]

Ακόμη έχουν αναφερθεί και θαύματα, περιστατικά όπου ο Κύριος έδειξε το άπειρο έλεός του, με ιάσεις από ανίατες και θανατηφόρες ασθένειες. Υπάρχουν αποδείξεις για όλα αυτά και είναι στην διάθεσή σας όποτε το ζητήσετε.

---

[20] Οι αναφορές για την Ρωσία είναι πολλές, 1 Φεβ. 88, 11 Μαρ. 88, 24 Δεκ. 89, Απρ. 1990 κα.
[21] Η Αληθινη εν Θεώ Ζωή, Τόμος 3ος, Τετρ. 29-40, σελ.233
[22] Όπως ο Πύργος της Βαβέλ
[23] Η Αληθινη εν Θεώ Ζωή, Τόμος 4ος, Τετρ. 41-55, σελ.255-256

Όλα αυτά τα αναφέρω επειδή όταν αρνείστε να κρίνετε το δένδρο από τον καρπό *(Ματθ. 7, 17 & Ματθ. 12, 33 & Λουκ. 6, 43-44)*, παραβιάζετε την Αγία Γραφή και την Ορθοδοξία. Επίσης, όταν αρνείστε να διακρίνετε τα πνεύματα σύμφωνα με τον Ευαγγελιστή Ιωάννη *(Α' Ιωαν. 4, 2)*, παραβιάζετε την Αγία Γραφή και την Ορθοδοξία. Και όταν εμποδίζετε ένα έργο που γίνεται στο Όνομα του Κυρίου, ενώ ο Χριστός παραγγέλνει: «*μὴ κωλύετε αὐτόν. οὐδεὶς γὰρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαι με· ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. ὅς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ*»[24], όχι μόνο παραβιάζετε την Αγία Γραφή και την Ορθοδοξία, αλλά αμφισβητείτε άμεσα τον Κύριό μας Ιησού Χριστό ο οποίος με μοναδικό τρόπο υπογραμμίζει: «*Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλὸν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται.*»[25]

Ο Κύριος μας προειδοποιεί σαφώς, χωρίς περιθώρια παρερμηνείας, ότι εκ του καρπού θέλει να γνωρίσουμε το δένδρο, ενώ το αντίθετο είναι βλασφημία εις το Άγιο Πνεύμα: «*ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως·*

[24] Μαρκ. 9, 39-41. *Ομοίως* Λουκ. 9, 50
[25] Ματθ. 12, 31-33

ὅτι ἔλεγον, πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.»[26] Σε αυτό ακριβώς το θέμα, όταν κάποιος ρώτησε τον Μέγα Βασίλειο: *«Τί ἄν τις ποιήσας βλασφημεῖ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον;»* ο μεγάλος αυτός Πατέρας της Παράδοσης απάντησε: *«Ἐκ τῆς τότε βλασφημίας, ἥν ἐβλασφήμουν οἱ Φαρισαῖοι, ἐφ' οἷς καὶ τὸ κρῖμα τοῦτο ἐτέθη, δῆλόν ἐστιν ὅτι καὶ νῦν ἐκεῖνος βλασφημεῖ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅς ἄν τὰς ἐνεργείας καὶ τοὺς καρποὺς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τῷ ἐναντίῳ ἐπευφημήσῃ ὅπερ πάσχομεν οἱ πολλοί, τὸν μὲν σπουδαῖον κενόδοξον πολλάκις ῥιψοκινδύνως ἀποκαλοῦντες, τοῦ δὲ ζῆλον ἀγαθόν ἐπιδεικνυμένου ὀργήν καταψευδόμενοι.»*[27]

Αλλού πάλι, ο μεγάλος αυτός άγιος αναφέρει: *«οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν πονηρόν· οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς, καὶ τὸ φῶς σκότος ... διακρίνειν δύνασθαι τὴν τοῦ καλοῦ φύσιν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.»*[28]

Τώρα, σε όποιον εξακολουθεί να διαφωνεί με τον Κύριο και καταργεί τον τρόπο διάκρισης του δένδρου από τον καρπό, στηριζόμενος στην δική του άποψη μόνο, υπενθυμίζω ότι *«οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ.»*[29] Ο Απ. Παύλος αναφέρει: *«Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ συζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀποστερημένων*

---

[26] Μαρκ. 3, 29-30
[27] Μ. Βασίλειος, Όροι κατ' επιτομήν, ΕΠΕ 9, 336 PG 31, 1272B-C
[28] Μ. Βασίλειος, Εις τον Προφήτην Ησαΐαν, κεφ. 5 PG 30, 405A
[29] Ιωαν. 13, 16

τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων.»[30]

Ενώ λοιπόν ο Απ. Παύλος μας συμβουλεύει *«τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε.»*[31] εσείς σεβαστέ πατέρα, με την εξουσία που σας έχει δοθεί, δεν δοκιμάζετε τίποτα, το χάρισμα εξουθενώνετε και σβήνετε το Πνεύμα. *«Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ... ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἐξ ὑμῶν τις ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας·»*[32] Αυτό, παρ' όλον τον σεβασμό που τρέφω για το πρόσωπό σας, θυμίζει τις εποχές που η Ορθόδοξη Εκκλησία αρχικά οδηγήθηκε να καταδικάσει μυστικούς, όπως τον Άγιο Γρηγόριο Παλαμά και τον Άγιο Συμεών τον Νέο Θεολόγο, ενώ στη συνέχεια αποδείχθηκαν αιρετικοί οι ίδιοι οι διώκτες τους.

Με λύπη διαπίστωσα ότι τα σχόλια που δημοσιεύσατε στο περιοδικό «*Ορθόδοξος Διάλογος*»[33] χαρακτηρίζονται από ανακρίβειες, (*όπως διαστρέβλωση ομιλίας σε θέατρο, - υπάρχει για απόδειξη το σχετικό video*) αβάσιμα προσωπικά σας συμπεράσματα, (*όπως υποτιθέμενη παράκαμψη ή υποκατάσταση του ρόλου του ιερέα*) συρραφές αποσπασμάτων, όπου το νόημα αλλοιώνεται και εν γένει προσπαθείτε να προσδώσετε μια φιλοκαθολική απόχρωση. Δεν λείπουν βέβαια σχόλια ειρωνικά, (*όπως με έμφαση*

---

[30] Α' Τιμοθ. 6, 3-5
[31] Α' Θες. 5, 19-21
[32] Εβρ. 3, 7-8 & 13
[33] Ορθόδοξος Διάλογος, Τεύχη 14 & 17

αναφέρετε, ότι «την διάλεξε να γίνει ο βωμός Του») ...μα ξεχνάτε ότι αυτό ισχύει για κάθε βαπτισμένο; Μήπως ο Απ. Πέτρος δεν λέει ότι: «***οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός***, *ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αυτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτός αὐτῷ ἐστι.*»[34] *(πρόσθετη έμφαση)* .

Μα απορώ στ'αλήθεια, έχουν γραφτεί 8 τόμοι μυστικής θεολογίας, με θέματα όπως η τελείωση και η δια της χάριτος θέωση, από άτομο χωρίς δικές του γνώσεις θεολογίας, ούτε καν στοιχειώδους κατήχησης, το περιεχόμενο των οποίων ξεπερνά κατά πολύ τις δυνατότητες του ατόμου, και εσείς προσπερνάτε ασυγκίνητος τόσο την αξιοσημείωτη δογματική ακρίβεια, όσο και την ταυτοφωνία που παρουσιάζουν με την Αγία Γραφή και με αντίστοιχα Πατερικά κείμενα, γραμμένα και αυτά κατά τον ίδιο τρόπο, δηλαδή με **θεία έλλαμψη**, και τα σχόλιά σας περιορίζονται στα προαναφερθέντα και στον εκκλησιασμό μου στο Bangladesh στον καθολικό Ναό, τον μοναδικό Χριστιανικό ναό που υπάρχει εκεί[35];

Μήπως, σεβαστέ πατέρα Κυριακέ, τα επιχειρήματά σας αυτά δείχνουν ότι ψάχνετε να βρείτε λάθος εκεί που δεν υπάρχει;

---

[34] Πραξ. 10, 34-35

[35] Η επιστολή αυτή εστάλει τον Ιανουάριο του 2002 και αναφέρεται σε περιστατικό που συνέβει κατά την περίοδο 1985 - 1989, πολύ πριν την εγκύκλιο που εξέδωσε η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, τον Ιούλιο του 2002, σύμφωνα με την οποία: *«ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ συμμετοχή τῶν ὀρθοδόξων εἰς τήν ὑπό τῶν ἑτεροδόξων "Ἱερουργουμένην Θείαν Εὐχαριστίαν" οὔτε "κατ' οἰκονομίαν" ἐπιτρεπομένης ἐν ἀνάγκη, διότι οὐδεμία ὑφίσταται τοιαύτη Κανονική Διάταξις ἁρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ ὀργάνου διά τῆς ὁποίας νά ἔχῃ δοθῇ ἡ ἄδεια...»* Βλέπε σχετικά παράρτημα περι Ιερών Κανόνων σελ.00,

Ἀπαντήσεις για τὰ μηνύματα τῆς «Ἀληθινῆς ἐν Θεῷ Ζωῆς»
βασισμένες στὴν Ἁγία Γραφή, στοὺς Πατέρες
καὶ στὴν Ἱερὰ Παράδοση.

1. Στο τεύχος 14 του Διαλόγου, αναφέρετε: «*...τα 7 δώρα που μου έδωσε ο μπαμπάς μου ο Θεός.*»

Τα σχόλια του τεύχους 14 βασίζονται σε ομιλία σε Αθηναϊκό θέατρο τον Ιούλιο του 1998, στην οποία δεν παραβρεθήκατε. Η μεταφορά είναι τουλάχιστον ανακριβής, ποτέ δεν είπα: «*...τα 7 δώρα που μου έδωσε ο μπαμπάς* ***μου*** *ο Θεός*». Θέλω να πιστεύω ότι ο άνθρωπος που σας ενημέρωσε μάλλον δεν κράτησε καλές σημειώσεις. Το σχετικό video είναι στη διάθεσή σας όποτε το ζητήσετε. Αυτό που είχα πει τότε και το αναφέρω συχνά σε πολλές ομιλίες, ήταν η αυθόρμητη απάντηση «***ναι, μπαμπά***», όταν για πρώτη φορά άκουσα τη φωνή του Θεού Πατέρα και ένοιωσα μέσα μου απέραντη αγάπη, αγαλλίαση και οικειότητα, σαν να Τον ήξερα πάντα. Είχα αναφέρει επίσης, ότι φοβήθηκα μήπως άθελά μου, με αυτή τη φράση που μου ξέφυγε, πρόσβαλα τον Θεό. Εκείνος όμως είπε ότι δέχθηκε αυτή την αυθόρμητη και αθώα φράση μου σαν ένα κόσμημα, γιατί επιθυμεί να είμαστε οικείοι μαζί Του αλλά παράλληλα να μην ξεχνάμε ποτέ ότι είναι Άγιος. Πράγματι, το να μην ξεχνάμε ποτέ ότι είναι Άγιος, είναι η αρχή του φόβου Θεού. Στην ομιλία μου λοιπόν εξηγούσα ότι ο Θεός μας ζητά να Τον πλησιάζουμε με οικειότητα και συγχρόνως με φόβο Θεού. Και αυτό είναι πέρα ως πέρα σύμφωνο με την Ορθόδοξη διδασκαλία.

Στη συνέχεια, αναφέρθηκα στο γεγονός ότι ο Θεός επέτρεψε να δω τις αμαρτίες μου με τα δικά Του μάτια, βλέποντας το πραγματικό τους μέγεθος. Δάκρυα

συντριβής έτρεχαν επί εβδομάδες από τα μάτια μου και περιέγραψα τη φοβερή ντροπή που ένιωθα για την αθλιότητά μου. Έλεγα χαρακτηριστικά πως δεν άξιζα να ζω. Ούτε για να με κόψουν κομματάκια και να με ρίξουν στις ύαινες δεν άξιζα. Και πράγματι, στην Ορθοδοξία είναι γνωστά πολλά περιστατικά όπου η ενατένιση του Θεού έχει ακριβώς αυτά τα αποτελέσματα, όπως π.χ. στον Γέροντα Σωφρόνιο: *«Οὐράνιον Πῦρ εἰσέδυσεν ἐντὸς ἐμοῦ καὶ ἡ καρδία μου ἐτάκη ὑπὸ τῆς θέρμης Αὐτοῦ ... Ὦ ποίας αἰσχύνης ἤμην πεπληρωμένος ἐκείνους τοὺς χρόνους! Ἠσθανόμην ὡς ὁ πλέον ἀπαίσιος ἐγκληματίας ... Ἡ ἁμαρτία μου ἐναντίον τῆς ἀγάπης Αὐτοῦ ἐνεφανίζετο ἐνώπιόν μου ἐν τῇ ἐφιαλτικῇ αὐτῆς οὐσίᾳ ...Ἐμίσουν ἐμαυτόν ...Ἔκλαιον πικρῶς ...»*[36] Αυτό λοιπόν που εσείς, σύμφωνα με την αλλοιωμένη μεταφορά της ομιλίας, χαρακτηρίζετε ως μη Ορθόδοξο, όταν το δούμε όπως στ' αλήθεια ειπώθηκε *(και είναι καταγραμμένο στο σχετικό video)*, επαληθεύεται πλήρως από την Ορθόδοξη Παράδοση μας.

Όμως είναι πράγματι περίεργο το να σας σκανδαλίζει η λέξη **μπαμπάς**, την στιγμή που ο θείος Χρυσόστομος, στη γνωστή προσευχή του Ιησού, βάζει στο στόμα του Κυρίου τολμηρότατα λόγια όπως: *«... Ἐγὼ **πένης** διὰ σὲ καὶ **ἀλήτης** διὰ σὲ ... Μόνον **οἰκείως** ἔχε πρὸς ἐμέ.»* *(πρόσθετη έμφαση)* Κι ο Μέγας Βασίλειος υπογραμμίζει την ανάγκη της οικειότητας *«Οὔ πάντων ὁ Θεὸς ἀλλά τῶν οἰκειωθέντων αὐτῷ διὰ τῆς ἀγάπης.»*[37]

Σχετικά με τη λέξη **μπαμπά**, διαβάζουμε στον Απ. Παύλο: *« Ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον·*

---

[36] Αρχ. Σωφρόνιος, Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστί, Εσσεξ 1996, σελ. 57
[37] Μ. Βασίλειος , Εις τον ΚΘ ψαλμόν, ΕΠΕ 5, 140 PG 30, 309C

ἀββᾶ ὁ πατήρ. ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλλ᾽ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ.»[38] και αλλού «*οὐ γὰρ ἐλάβετε Πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ᾽ ἐλάβετε Πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν·* ***ἀββᾶ ὁ πατήρ***.»[39] (πρόσθετη έμφαση)

Στο Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσης του Γ. Μπαμπινιώτη, έκδοση 1998, το **abba**, προερχόμενο από την αραμαϊκή γλώσσα, ερμηνεύεται **μπαμπάς -** πατέρας. Στο Αγγλικό Θεολογικό Λεξικό του G. Kittel, έκδοση 1985, διαβάζουμε ***α) Στον Ιουδαϊσμό*** είναι όρος συγγενικός με το πατέρας, τίτλος ραββίνου, κύριο όνομα και σχεδόν ποτέ δεν χρησιμοποιείται για τον Θεό, ***β) Στον Χριστιανισμό,*** η χρήση του από τον Χριστό δείχνει εμπιστοσύνη και μια οικειότητα παιδική, όχι ασέβεια.

Με όλο τον σεβασμό, αν μετά από αυτές τις διευκρινήσεις εξακολουθείτε να θεωρείτε ότι αυτά δεν είναι σύμφωνα με την Ορθόδοξη Διδασκαλία, καλό θα ήταν να μας υποδείξετε εσείς σε ποιους Πατέρες στηρίζεστε.

2. Στη συνέχεια αναφέρετε: *«Όταν άκουγα τη φωνή του Θεού, είπε, ήταν σαν να τον ήξερα πολύ καλά .. Ο Θεός μου είπε ότι είσαι δική μου, είσαι ο σπόρος μου!»*

Εδώ, δεν καταλαβαίνω αν υπάρχει στ΄αλήθεια απορία ή το σχόλιο είναι ειρωνικό. Γι΄ αυτό λοιπόν θα το εξηγήσω λέξη προς λέξη. Το *«άκουγα»*, βεβαίως, είναι εσωτερικό, μες στην ψυχή και όχι με τα σωματικά αυτιά,

[38] Γαλ. 4, 6-7
[39] Ρωμ. 8, 15

αλλά με το «**έσοπτρο**», όπως αναφέρει ο Απ. Παύλος[40] και οι Πατέρες που είχαν παρόμοιες εμπειρίες. Ο Θεός δεν συνομιλεί με ένα και δύο αλλά με όλους,[41] μίλησε σαν φίλος ακόμη και με τον Κάϊν,[42] κάνει διάλογο μαζί μας συνεχώς και δεν σταματάει ακόμη και όταν Τον παρακούμε,[43] διδάσκει ο θεοφόρος Χρυσόστομος. Ο Θεός δηλαδή μας μιλά ακόμη και στην αμαρτωλή μας κατάσταση, **για να μας ανορθώσει**. Μίλησε στον Μωϋσή όταν εκείνος είχε καταφύγει στην έρημο, επειδή σκότωσε έναν Αιγύπτιο σε μια συμπλοκή.

Για το *«σαν να Τον ήξερα πολύ καλά»,* σας θυμίζω την οικειότητα όπως αναφέρω και στο προηγούμενο σχόλιο. Σχετικά με το ό,τι ο Θεός μας γνωρίζει αλλά και εμείς Τον γνωρίζουμε και Του ανήκουμε, ο Ιωάννης αναφέρει: *«τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ΄ ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.»*[44] και πιο κάτω επαναλαμβάνει: *«Ἐγώ εἰμί ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς **καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα**, καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.»*[45] *(πρόσθετη έμφαση)*

Σχετικά με το «**σπόρος**» (καθ. σπέρμα) διαβάζουμε στην Αποκάλυψη: (12, 17) *«καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ **σπέρματος** αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ*

---

[40] Α΄ Κορ. 13, 12
[41] Χρυσόστομος, Εις Ψαλμ. ΡΙΒ, 1, ΕΠΕ 6, 464 – MG 55, 300 (Migne Patrologiae Graecae, έκδοση 11857 – 1862)
[42] Χρυσόστομος, Εις Γεν. ομιλ. ΚΣΤ’,2, ΕΠΕ 3, 104-106 - MG 53, 231
[43] Χρυσόστομος, Εις Ματθαίον ομιλ. ΝΘ’,6, ΕΠΕ 11, 386 – MG 58, 581
[44] Ιωαν. 10, 3
[45] Ιωάν. 10, 14

Θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ» επίσης, ο Απ. Παύλος αναφέρει: «*εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλειπεν ἡμῖν* ***σπέρμα****, [δημοτική* ***σπόρος****] ὡς Σόδομα ἄν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἄν ὡμοιώθημεν.*»[46]

Ο Ωριγένης στην ανάλυση του κατά Ιωάννη Ευαγγελίου (8, 37) αναφέρει: «*Δόξει μάχην περιέχειν τοῖς μὴ κατανοοῦσιν τὰ σημαινόμενα ἀπὸ τῆς σπέρμα φωνῆς καὶ τῆς τέκνον τὸ "Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραὰμ ἐστε ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν"... καὶ σαφὲς γε ὅτι* ***τὸ μὲν σπέρμα τινὸς ἔχει τοὺς λόγους τοῦ σπείραντος ἐν ἑαυτῷ****...* »[47] (πρόσθετη έμφαση)

Αν τώρα εξακολουθείτε να τα χαρακτηρίζετε αυτά ως μη ορθόδοξα, με όλο τον σεβασμό που τρέφω προς το πρόσωπό σας, καλό θα ήταν, προς δόξαν Κυρίου, να μας υποδείξετε εσείς σε ποιους Πατέρες στηρίζεστε.

3. Αργότερα αναφέρετε: «*καλά έκανες και κοινώνησες με όστια κι εγώ τώρα είμαι πολύ ευχαριστημένος.*»

Εδώ, πρόκειται πάλι για ανακριβή μεταφορά από την ομιλία του 1998. Ποτέ ο Χριστός δεν μου είπε αυτά τα λόγια. Αυτό που είχα πει, αναφερόταν στην περίοδο που ήμουν στο Bangladesh. Εκεί, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ορθόδοξος Ναός σε ολόκληρη τη χώρα. Αυτό μπορεί να είναι δύσκολο να το επιτρέψει επίσημα η Ορθόδοξη Εκκλησία σήμερα, σε αυτούς τους καιρούς της αντιπαλότητας που ζούμε, αλλά δεν είναι ακατόρθωτο.[48]

---

[46] Ρωμ. 9, 29

[47] Ωριγένης, Μέρος Δ' τόμος 12, ΕΑΕΕ, έκδοση 1957

[48] Αυτό συνέβει το 1985. Η Θ. Λειτουργία στην Ραβένα της Ιταλίας την 9η Ιουνίου του 2002, κατά την διάρκεια του Οικολογικού Συμποσίου που

Ο επίσκοπος Διοκλείας Κάλλιστος Ware, στο βιβλίο του «Η Ορθόδοξη Εκκλησία», αναφέρει σχετικά με την περίπτωση συμμετοχής ετερόδοξου στην Θεία Ευχαριστία: *«Οὐσιαστικά ὅλες οἱ Ὀρθόδοξες Ἐκκλησίες ἐπιτρέπουν τήν ὀνομαζόμενη "διακοινωνία" (intercommunion) «κατ'οἰκονομία» (ὁ ὅρος ὑποδηλώνει μία παράκαμψη ἀπό τούς κανόνες τῆς Ἐκκλησίας*[49], ***γιὰ νά βοηθήσει τη σωτηρία κάποιου συγκεκριμένου προσώπου)*** *(πρόσθετη έμφαση)... Ἰσχύει ὅμως καί τό ἀντίστροφο; Μποροῦν ἀπομονωμένοι Ὀρθόδοξοι, ὅταν δέν ὑπάρχει καμιά ἐνορία κοντά τους, νά προσέλθουν σέ μή Ὀρθόδοξη Θεία Κοινωνία; Οἱ περισσότερες Ὀρθόδοξες ἱεραρχίες ἀπαντοῦν: Ὄχι, αὐτό δέν εἶναι δυνατό. Στήν πραγματικότητα ὅμως συμβαίνει μέ τή σιωπηρή ἤ καί τήν ἀνοιχτή εὐλογία κάποιου Ὀρθόδοξου Ἐπισκόπου.»*[50] Από αυτό και μόνο μπορούμε να καταλάβουμε πολλά, ειδικά το σημείο που αναφέρει *«γιὰ νά βοηθήσει τή σωτηρία κάποιου συγκεκριμένου προσώπου»*.

Το 1965, ο αείμνηστος Οικουμενικός Πατριάρχης Αθηναγόρας Α΄ μαζί με τον Πάπα Ρώμης Παύλο ΣΤ΄ μπορεί να αναίρεσαν τα αναθέματα[51], αλλά αυτό δεν άνοιξε πλήρως το δρόμο για την «*διακοινωνία*» εκτός περιπτώσεων εκτάκτου ανάγκης, πάντα κατά θείαν οικονομία, όπως και στην δική μου περίπτωση. Στο Bangladesh έζησα τριάμισυ χρόνια και θα ζούσα ακόμα εκεί αν δεν είχε μετατεθεί ο σύζυγος μου.

πραγματοποίησε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, όπου μαζί με τον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας Αναστάσιο και τον Μητροπολίτη Δημητριάδος Ιγνάτιο, εκοινώνησαν αδιακρίτως, όσους επλησίασαν, το Άγιο Ποτήριο, ορθοδόξους αλλά και καθολικούς δείχνει ότι δεν είναι ακατόρθωτο.

[49] Βλέπε Παράρτημα Α΄σελ. 00, σχετικά με τους Ιερούς Κανόνες.

[50] Ορθόδοξη Εκκλησία, Κάλλιστου Ware εκδόσεις Ακρίτας 1998, σελ. 490-491

[51] Βλέπε σελ. 00, Την προσλαλιά του Αθηναγόρα

Τώρα, σε όποιον πιστεύει ότι κανονικά θα έπρεπε να μην εκκλησιάζομαι και να απέχω από την Θεία Ευχαριστία, θα υπενθυμίσω τα λόγια του Κυρίου: «*τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.*»[52]

Ας δούμε τι μας λέει σχετικά ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «*Τὸ γὰρ τῆς Ἐκκλησίας ὄνομα οὐ χωρισμοῦ, ἀλλά ἑνώσεώς ἐστι καὶ συμφωνίας ὄνομα....Εἰ δὲ ὁ τόπος χωρίζει ἀλλ' ὁ Κύριος αὐτοὺς συνάπτει κοινός ὤν,*[53]*... ἀπὸ Ἰνδίες μέχρι τὴν Ρώμη,*[54]*... ἑν σῶμα καὶ πνεῦμα γιατὶ ἡ θεία χάρις ὑπάρχει μόνο ὅταν καὶ ὅπου ὅλοι στηρίζονται στὸ αὐτὸ θεμέλιο.*»[55]

Αν βιαστεί κάποιος να αμφισβητήσει αυτά τα λόγια του θείου Χρυσοστόμου επειδή τα είπε τάχα πριν από το Σχίσμα, θα είναι σαν να θεωρεί ότι άλλαξαν τα **«άτρεπτα»** γιατί και το όνομα της Εκκλησίας και ο Κύριος και η θεία αυτού χάρις δεν αλλάζουν, αλλά παραμένουν σταθερά και αναλλοίωτα στους αιώνες των αιώνων.

Η ικανοποίηση του Χριστού, που την σχολιάζετε, αφορά στην προσπάθειά μου να Τον λάβω, όταν δεν αναγνώρισα αυτό που μου προσφέρθηκε στην Καθολική Εκκλησία. Ας θυμηθούμε τα λόγια του Κυρίου μας: «*ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου*

---

[52] Μαρκ. 2, 27-28
[53] Χρυσόστομος εις Α' Κορ. Ομιλ. Α' 1: PG 61,13
[54] Χρυσόστομος PG 59, 361-2
[55] Χρυσόστομος εις Α' Κορ. Ομιλ. Α' 1: PG 61,72

τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.»[56]

Αλήθεια, ποιος έχει το δικαίωμα να στερήσει τη ζωή από έναν άνθρωπο; Πόσο μάλλον όταν Πατέρες της Εκκλησίας, όπως ο Μέγας Βασίλειος, μας προτρέπουν σε καθημερινή αν είναι δυνατόν Θεία Κοινωνία *«Καὶ τὸ κοινωνεῖν δὴ καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ μεταλαμβάνειν τοῦ ἁγίου σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, καλὸν καὶ ἐπωφελές, ... Τὶς γὰρ ἀμφιβάλλει ὅτι τὸ μετέχειν συχνῶς τῆς ζωῆς οὐδέν ἄλλο ἐστίν ἤ ζῆν πολλαχῶς;»*[57]

Σεβαστέ πατέρα, σε ποιους Πατέρες στηρίζετε το ότι θα ήμουν εντάξει με την Ορθόδοξη Διδασκαλία αν δεν ελάμβανα ποτέ την Θεία Κοινωνία; *(Περί αυτού πρόκειται).* Πώς θα διατηρούσε την πίστη του και την πνευματική του ζωή ένα γνήσιο τέκνο της Ορθόδοξης Εκκλησίας, σε μια τέτοια χώρα, χωρίς να κοινωνεί και να εκκλησιάζεται επί τριάμισυ χρόνια; Αυτό δεν θα ήταν αντίθετο με τους Ιερούς Κανόνες;

Ο Π' κανόνα της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου ορίζει: *«Μή πλέον τῶν τριῶν Κυριακῶν ἀπολείπεσθαι τῆς Ἐκκλησίας»*[58]

Ο ΙΑ΄της εν Σαρδικῇ Συνόδου ορίζει: *«...εἴ τις λαϊκὸς ἐν πόλει διάγων τρεῖς Κυριακὰς ἡμέρας ἐν τρισὶν ἑβδομάσι μὴ συνέρχοιτο, ἀποκινοῖτο τῆς κοινωνίας... »*[59]

---

[56] Ιωαν. 6, 53-54
[57] Μ. Βασίλειος, 93η επιστ. προς Καισαρίαν πατρικίαν περί κοινωνίας, ΕΠΕ 3, 502-504, PG 332, 484B-485B
[58] Οι Ιεροί Κανόνες, Αμίλκα Σ. Αλιβιζάτου, καθ. Πανεπιστημίου Αθηνών σελ. 133
[59] Αυτόθι σελ. 245

Ο Θ' Αποστολικός κανόνας ορίζει: «*Πάντας τοὺς εἰσιόντας πιστούς, καὶ τῶν Γραφῶν ἀκούοντας μὴ παραμένοντας δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ ἁγίᾳ μεταλήψει, ὡς ἀταξίαν ἐμπιοῦντας τῇ ἐκκλησίᾳ ἀφορίζεσθαι χρή.*»[60]

4. Στο τεύχος 17 γράφετε: «*(Βασούλα): Μπορώ να Σε ευλογήσω και εγώ; -(Ιησούς): Μπορείς. - (Βασούλα): Τότε έχε τις ευλογίες μου Ιησού Χριστέ!*» (Τετρ.1-16, σελ.77).

«*Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ Σοὶ πεποιθώτας...*»[61] Ο ευλογών Σε, ευλογείται, η κάθε ψυχή ευλογείται όταν ευλογεί τον Κύριο και Θεό της. Αυτό συναντάται σε άπειρα σημεία στην Αγία Γραφή και στην Ιερά Παράδοση της Εκκλησίας, «*... Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά Σου* [62]*... Εὐλογητὸς εἶ Χριστὲ ὁ Θεός ἡμῶν* [63]*... Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν, Σοὶ εὐχαριστοῦμεν Κύριε καὶ δεόμεθά σου ὁ Θεός ἡμῶν...*»[64] κλπ. Ας μην ξεχνάμε όμως και την Αγία Ελισάβετ, που εκείνη πρώτη ευλόγησε τον Κύριό μας: «*καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶν καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.*»[65]

Ψάχνω να βρω τι μπορεί να σας ενόχλησε πέρα από την επιφάνεια του ορατού. Αν φαντάζεστε ότι η ευλογία συνοδεύεται από την χαρακτηριστική κίνηση, κάνοντας το σημείο του Σταυρού με τα δάχτυλα στη συγκεκριμένη στάση, όπως ο Χριστός στις εικόνες, δηλαδή την

---

[60] Αυτόθι σελ. 174, βλέπε ΣΤ' Οικουμ. Συν. Ξστ', Αντιοχ. Β', Τιμοθ. Γ' ΙΓ'
[61] Οπισθάμβωνος ευχή στην Θ. Λειτουργία του Αγίου Ιωάννη του Χρυσόστομου
[62] Ψαλ. 119, 12
[63] Ύμνος της εκκλησίας
[64] Ύμνος της εκκλησίας
[65] Λουκ. 1, 42

αρχιερατική ευλογία του Κυρίου, οφείλω να σας υπογραμμίσω ότι αυτό δεν φαίνεται και δεν υπονοείται με οποιονδήποτε τρόπο πουθενά στα μηνύματα της «Αληθινής εν Θεώ Ζωής». Η φράση λοιπόν, *«έχε τις ευλογίες μου Ιησού Χριστέ»,* χωρίς την χαρακτηριστική κίνηση, δεν είναι τίποτα άλλο παρά μία ανθρώπινη έκφραση ευγνωμοσύνης του πλάσματος προς τον Δημιουργό και Σωτήρα του.

Αξίζει να προσέξουμε, όπως παρατηρεί ο Π. Τρεμπέλας, τον στίχο 26 και 27 του κς' του Ματθαίου *«…Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας… και λαβὼν το ποτήριον και ευχαριστήσας…»* Το αλεξανδρινό κείμενο όμως αναφέρει: *«…λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτο, καὶ εὐλογήσας, … και λαβὼν το ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας…»* Φαίνεται δηλαδή ότι για τον Ευαγγελιστή η ευλογία είναι συνώνυμη με την ευχαριστία. Πράγματι το ίδιο υπογραμμίζει και ο Θεολόγος και Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνων Νικόλαος Δαμαλάς: *«Ἀλλὰ ἀμφότερα εἰς αὐτὸ καταντῶσι, διότι ἡ εὐλογία πρὸς τὸν μείζονα ἐστὶν εὐχαριστία διὰ τὰς παρ' αὐτοῦ δωρεάς».*[66]

Ελπίζω μετά από αυτή την διευκρίνιση να μη χρειαστεί να επανέλθουμε σε αυτό το θέμα, μιας και δεν θεωρείται στ'αλήθεια αντιορθόδοξο το να ευλογούμε τον Κύριο και Θεό μας.

5. Λίγο πιο κάτω αναφέρετε: *Γι' αυτό φαίνεται ο Χριστός μερικές φορές από την χαρά Του «να χαμογελάει φανερώνοντας τα λακκάκια του». (Τετρ. 41-55, σελ.191).*

---

[66] Δρ. Κων. Μακρυκώστα, Προφητείες και προεικονήσεις για τον Μεσσία, Έκδοση Ορθόδοξης Χριστιανικής Γωνιάς 1989, σελ. 59

«Ἡ καλύτερη εἰκόνα τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο»[67] γράφει ο P. Evdokimov. Ο δε Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης αναφέρει: *«Ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἀσκητικῇ πείρᾳ, ἡ ὁδὸς τῶν ἀφῃρημένων θεωριῶν ἀπορρίπτεται ὡς ἐσφαλμένη. Ἐκεῖνος ὅστις εἰς τὰς περὶ τοῦ Θεοῦ σκέψεις ἵσταται εἰς τὴν ἀφῃρημένην θεωρίαν τοῦ Ἀγαθοῦ, τοῦ Ὡραίου, τῆς Αἰωνιότητος, τῆς Ἀγάπης κ.τ.λ. ἵσταται εἰς ἀπατηλὴν ὁδόν. Ὅστις πάλιν μόνον ἀπεκδύεται πάσας τὰς ἐμπειρικὰς εἰκόνας καὶ ἐννοίας ὡσαύτως δὲν ἐγνώρισεν εἰσέτι τὴν ἀληθινὴν ὁδόν … Ἡ ἀληθὴς θεωρία δίδεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἐλεύσεως Αὐτοῦ εἰς τὴν ψυχήν. Τότε ἡ ψυχὴ ἐνορᾶ τὸν Θεὸν καὶ βλέπει ὅτι Αὐτὸς ἀγαπᾶ, ὅτι εἶναι ἀγαθός, μεγαλοπρεπής, αἰώνιος, βλέπει τὸ ἄρρητον καὶ ὑπερβατικὸν Αὐτοῦ. Ἀφῃρημένως ὅμως οὐδὲν ἐνορᾶται.»*[68] Δεν θέλω να νομίσετε ότι συγκρίνω τον αμαρτωλό και ανάξιο εαυτό μου με αυτή την εξαίρετη αγία μορφή της Εκκλησίας μας. Η αθλιότητά μου είναι δεδομένη, όπως και η χάρις που μου δόθηκε χωρίς να την αξίζω είναι δεδομένη, και σήμερα είναι αυτή η χάρις που κατηγορείτε, ότι τάχα είναι αντίθετη με την Ορθοδοξία. Γι' αυτό λοιπόν το λόγο, διάλεξα τα λόγια αυτού του σύγχρονου Αγίου της Εκκλησίας μας, και όχι κάποιου από τους πολλούς παλαιότερους, για να υπογραμμίσω ότι η Ορθοδοξία, όχι μόνο στο παρελθόν είχε παρόμοιες εμπειρίες, αλλά εξακολουθεί να έχει και στην εποχή μας. Και βεβαίως, σύμφωνα με τον Απ. Παύλο, αυτές οι εμπειρίες δεν θα σταματήσουν παρά μόνο στη μέλλουσα ζωή, διότι όπως χαρακτηριστικά λέει: *«ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν·*

[67] L' Orthodoxie, σελ. 218
[68] Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, Έσσεξ 1999, σελ. 142

ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται.»[69] (πρόσθετη έμφαση)

Σχετικά με το «φανερώνοντας», ο Άγιος Μακάριος ο Αιγύπτιος αναφέρει *(σχόλιο στο κατά Ιωάννη κεφ. 14, 21-23 «Ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτὸν καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσω»*[70]*)* ότι στην καρδιά μας υπάρχει κάλυμμα για να μην βλέπουμε την δόξα του Θεού, το οποίο αφαιρείται για να εμφανιστεί στους Χριστιανούς και σε όσους Τον αγαπούν και Τον αναζητούν εν αληθεία. Ο δε Ησαΐας λέει: *«Ὦ τάλας ἐγώ, κατανένυγμαι, ὅτι ἄνθρωπος ὢν καὶ ἀκάθαρτα χείλη ἔχων ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χείλη ἔχοντος ἐγὼ οἰκῶ καὶ τὸν Βασιλέα Κύριον Σαββαὼθ εἶδον τοῖς οφθαλμοῖς μου.»*[71] Κι ο Άγιος Ισαάκ ο Σύρος λέει: *«ἂν εἶσαι καθαρός, ὁ οὐρανὸς εἶναι μέσα σου, μέσα σου θὰ δεῖς τοὺς ἀγγέλους καὶ τὸν Κύριο τῶν ἀγγέλων.»*[72] Για τον άγιο Παχώμιο έχει ειπωθεί επίσης ότι: *«Στην καθαρή καρδιά του είδε τον αόρατο Θεό σαν σε καθρέφτη.»*[73]

Η Οικουμενική Σύνοδος της Χαλκηδόνος στον «χριστολογικό» όρο της διατύπωσε τις δύο φύσεις του Θεανθρώπου, την θεία και την ανθρώπινη *ἀσυγχύτως, ἀλλ' εἰς ἀδιάσπαστον καὶ τελείαν ἑνότητα.* Τέλειος Θεός και τέλειος Άνθρωπος. Σαν τέλειος Άνθρωπος έχει αισθήματα, αναφέρει ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ακολουθών τους Πατέρες και ιδιαίτερα τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή: *«Ὁμολογούμεν δὲ, ὅτι (ὁ Κύριος) πάντα τὰ φυσικὰ καὶ ἀδιάβλητα πάθη τοῦ ἀνθρώπου ἀνέλαβεν, ὅλον γὰρ τὸν*

---

[69] Α΄ Κορ. 13, 10
[70] Μακαρίου του Αιγυπτίου, ομιλίαι πνευματικαί, ομιλία ΛΗ', ΕΑΔΕΕ, σελ. 320, 25-30
[71] Ησαΐας 6, 5
[72] Η παραπομπή στον P. Evdokimov, L' Orthodoxie, σελ.88
[73] Πρώτος Ελληνικός Βίος, 22

ἄνθρωπον καὶ πάντα τὰ τοῦ ἀνθρώπου ἀνέλαβε πλὴν τῆς ἁμαρτίας ...Φυσικὰ δὲ καὶ ἀδιάβλητα πάθη εἰσὶ τὰ οὐκ ἐφ᾽ ἡμῖν, ὅσα ἐκ τῆς ἐπί τῇ παραβάσει κατακρίσεως εἰς τὸν ἀνθρώπινον εἰσῆλθε βίον, οἷον πεῖνα, δίψα, κόπος, πόνος, τὸ δάκρυον, ἡ φθορά…Πάντα τοίνυν ἀνέλαβεν, ***ἵνα πάντα ἁγιάσῃ.***»[74] *(πρόσθετη έμφαση)* Η Δογματική του Π. Τρεμπέλα αναφέρει επίσης ότι «*ἀγανακτεῖ, ὀργίζεται, δακρύει καὶ κλαίει, εὐσπλαγχνίζεται, συμπαθεῖ καὶ γενικῶς δοκιμάζει πάντα τὰ συναισθήματα καὶ τὰς ἀψιθυμίας τὰς ὁποίας καὶ ἡ ψυχὴ παντὸς ἁγίου καὶ δικαίου ἀνθρώπου. Συμμετέχει εἰς τὰς χαράς καὶ εἰς τὰς λύπας τῶν μεθ᾽ ὧν ἔρχεται εἰς ἐπικοινωνίαν ἀνθρώπων, μὴ ἀρνούμενος ὅταν προσκαλῆται νὰ παρακαθήσῃ εἰς δεῖπνα καὶ εἰς δοχὰς ὅπως προσῆλθε καὶ εἰς τὸν ἐν Κανᾷ γάμον.*»[75]

Το Ευαγγέλιο αναφέρει ότι η χαρά είναι καρπός του Αγίου Πνεύματος (Γαλατ. 5, 22) και «*εἴσελθε εἰς τὴν* ***χαρὰν*** *τοῦ Κυρίου σου*» (Ματθ. 25, 21) (πρόσθετη έμφαση) επίσης «*ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ᾖ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ*» (Ιωαν. 15, 11). Στους Ψαλμούς, ο Δαυίδ μας λέει: «*ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, (ο Χριστός είναι η «ὁδός ζωῆς»), πληρώσεις με* ***εὐφροσύνης*** *μετὰ τοῦ προσώπου σου,* ***τερπνότητες*** *ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.*»[76] (πρόσθετη έμφαση) *(Κι᾽ εδώ ο Χριστός εννοείται ως «τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος»).* Είναι σίγουρο ότι όλοι μπορούν να ξεχωρίσουν τη διαφορά του υπομειδιάματος, όπως σε αυτή την περίπτωση - τα «λακκάκια» είναι χαρακτηριστικό του μειδιάματος - από το γέλιο, όπου πράγματι είναι γνωστό ότι ποτέ δεν είδε κανείς τον Κύριο να γελάει. Και ο Μέγας Βασίλειος σχετικά με τη

---

[74] Die Schriften des Johannes von Damaskos vol.2 De Gruyter, Berlin 1973, Περί πίστεως και περί των φυσικών και των αδιαβλήτων παθών, κεφ.64
[75] Δογματική Π. Τρεμπέλα Έκδοση 1979, Τόμος Β᾽ σελ. 64
[76] Ψαλμ. 16, 11

διαφορά αυτή τονίζει: «*Ἄχρι μὲν γὰρ μειδιάματος φαιδροῦ τὴν διάχυσιν τῆς ψυχῆς ἀποφαίνειν οὐκ ἀπρεπές …Καὶ ὁ Κύριος τὰ μὲν ἀναγκαῖα πάθη τῆς σαρκός ὑπομείνας φαίνεται …γέλωτι δὲ μηδαμοῦ χρησάμενος …*»[77]

6. Στη συνέχεια*: «Αποφάσισα να δείξω τα γραπτά σ' ένα καθολικό ιερέα εδώ. Τα καταδίκασε λέγοντας ότι είναι έργα του διαβόλου κι ότι θα πρέπει να σταματήσω. Ο Ιησούς του είχε ζητήσει, αν ήθελε να σηκώσει το Σταυρό Ειρήνης και Αγάπης μαζί μου. Είπε ότι είναι εκ του πονηρού. Μου έδωσε να διαβάσω τρεις προσευχές: στον Αρχ. Μιχαήλ, στην Παναγία και στην Ιερή Καρδία του Ιησού. Μου είπε να τις διαβάσω τις επόμενες μέρες και να δει τι θα συμβεί. Το έκανα. Ύστερα άφησα το χέρι μου ελεύθερο να γράψει και επί τέσσερις μέρες έγραφα: «Εγώ, ο Γιαχβέ σε οδηγώ». Τέσσερις μέρες στη σειρά.» (Τετρ. 1-16, σελ.80).*

Αυτό συνέβη πάλι την περίοδο που ζούσα στο Bangladesh. Εκεί, η Καθολική Εκκλησία ήταν, και εξακολουθεί να είναι μέχρι σήμερα, η μοναδική Εκκλησία της χώρας. Ο ιερέας που τότε είχε καταδικάσει τα μηνύματα ως «*δαιμονικά*», σήμερα σηκώνει τον Σταυρό Ειρήνης και Αγάπης μαζί μου, όπως ζητήθηκε. Θυσιάζοντας δηλαδή την άνεσή του και τον χρόνο του, είναι και εκείνος με την σειρά του εκτεθειμένος σε σχόλια για την έντονη δραστηριότητά του, δίνοντας μαρτυρία σε όλο τον κόσμο. Αξίζει τον κόπο να προσθέσω ότι με συνοδεύει συχνά σε ομιλίες σε διάφορα μέρη.

Ο π. James Fannan *(τό όνομα του ιερέα)*, σαφώς, όφειλε να εξετάσει τα γραπτά. Στη συνέχεια, η προσεκτική μελέτη των χειρογράφων, με την Χάρη του Θεού, τον βοήθησε να αναγνωρίσει την αυθεντικότητα τους, όταν διαπίστωσε πως όχι μόνο βρίσκονται σε πλήρη συμφωνία με την Αγία Γραφή, αλλά ακόμα και βοηθούν στην

[77] Μ. Βασίλειος, Όροι κατά πλάτος Β' ΕΠΕ 8, 266-268. PG 31, 961A-C

περαιτέρω κατανόησή της, ρίχνοντας φως, χωρίς να προσθέτουν τίποτα νέο και καμμία νέα «αλήθεια». Κι' όπως αναφέρει ο ιερός Χρυσόστομος: «*Οὐδὲ γὰρ σοφίας ἀνθρωπίνης δεῖται ἡ θεία Γραφὴ πρὸς τὴν κατανόησιν τῶν γεγραμμένων, ἀλλὰ τῆς τοῦ Πνεύματος ἀποκαλύψεως, ἵνα, τὸν ἀληθῆ νοῦν τῶν ἐγκειμένων καταμαθόντες, πολλὴν ἐκεῖθεν δεξώμεθα τὴν ὠφέλειαν.*»[78] κι ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος συμπληρώνει: «ὁ *ἄνθρωπος μόνο διὰ τοῦ Θεοῦ γνωρίζει τὰ τοῦ Θεοῦ.*»[79]

Σχετικά με το όνομα Γιαχβέ, ο Π. Τρεμπέλας γράφει ότι είναι ονομασία λησμονημένη, γνωστή και συνήθης σήμερον εις τον παλαιόν Ισραήλ και εις τους ολίγους σπουδαστές του εβραϊκού κειμένου της Βίβλου.[80] Το όνομα Γιαχβέ αντικατεστάθη από το «Κύριε» στην Ελληνική μετάφραση των Εβδομήκοντα *(η οποία δεν είναι θεόπνευστη, όπως νομίζουν αρκετοί, μας πληροφορεί η Αποστολική Διακονία της Εκκλσίας της Ελλάδος)*[81] παραμένει όμως ως Γιαχβέ στην Αγγλική (King James, Jerusalem Bible) και δεν έχει καμμία σχέση με την λανθασμένη ονομασία Ιεχωβά που χρησιμοποιούν οι «χιλιαστές μάρτυρες του Ιεχωβά».

Αν ενοχλεί η αναφορά του ονόματος Γιαχβέ, θα έπρεπε να ενοχλεί τότε και το «*ἀλληλούϊα*» το οποίο ειναι σύνθετη Εβραϊκή λέξη, και σύμφωνα με όλα τα Βιβλικά και Θεολογικά Λεξικά, «**hall – elu –yāh**» =

---

[78] Χρυσόστομος, Εις την Γένεσιν ΚΑ α, PG 53,157
[79] Α. Γρηγόριος Θεολόγος, Λόγος ΜΓ 65, PG 36, 584AB
[80] Περί Προφητείας, 1953 κεφάλαιο γ', ανασκόπησις, σελ. 345
[81] Ως προς την μετάφραση των Ο΄… *«αυτό φυσικά δε σημαίνει ότι η μετάφραση αυτή είναι και θεόπνευστη, γιατί θεοπνευστία σε μετάφραση δεν έχει νόημα.»* Απαντήσεις σε Θέματα Δογματικά, Αδρέα Θεοδώρου, καθ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Αποστολική Διακονία έκδοση Α΄1999 σελ. 26

«*αἰνεῖτε τὸν Γιαχβέ*», όπου «yah» είναι τα τρία πρώτα γράμματα του Γιαχβέ (Yahweh).

7. Πιο κάτω: *Ο Ιησούς, στην ερώτηση της: «Η καρδιά μετρά περισσότερο από τα ράσα;» απαντά: «Ναι, το σημαντικό είναι η καρδιά». Έτσι, η Βασούλα μπορεί να «παίρνει από το Χέρι Του τον Άρτο Του».*

Με λύπη διαπιστώνω ότι έχετε συρράψει φράσεις από δύο διαφορετικά μηνύματα. Αυτό είναι αθέμιτο και, σύμφωνα με τον Άγιο Γρηγόριο Νύσσης,[82] «*οὐδαμῶς συγχωρητέον αὐτῷ συναρμόζειν ἀλλήλοις τὰ ἀκοινώνητα καὶ προσκολλᾶν τὰ ἀσύμβατα*» *(3:144)* και να επισύρονται «*τὰ μηδὲν κοινωνοῦντα τοῖς ζητουμένοις εἰς ἀπόδειξιν τῶν προκειμένων*» *(2:228)* ώστε «*διὰ τῶν τε ἀνοικείων τε καὶ ἀπροσκόλλων ἐπιχειρεῖ τὴν ἀσέβειαν*» *(2:398)* να οδηγήσετε τον αναγνώστη στην εσφαλμένη εντύπωση ότι, εφ' όσον η καρδιά μετρά, τότε δεν χρειαζόμαστε τους ιερείς. Αυτό όχι μόνο δεν προκύπτει από πουθενά μέσα στα βιβλία, αλλά αντιθέτως σε πολλά σημεία ο Κύριος, με ιδιαίτερη έμφαση, μας στέλνει στους ιερείς Του, στην Εκκλησία και στα Μυστήρια της εξομολόγησης και της θείας Κοινωνίας, όπως για παράδειγμα:

–*Βασούλα, ξέρεις ότι Εγώ είμαι Αυτός που δίδαξα τους δασκάλους (ιερείς) Μου να μετανοούν; Αυτές είναι οι οδηγίες Μου. Έδωσα στους δασκάλους Μου την εξουσία να εξομολογούν τα παιδιά Μου.* (Τετρ. 1-16 σελ. 100 15/2/1987).

Ο Άγιος Ιωάννης Κασσιανός στο πρώτο βιβλίο των «Θεσμών», σχετικά με την ασκητική ενδυμασία, εξηγεί

[82] Γρηγόριος Νύσσης, Brill, Leiden 1958, Mueller F, opera vol.3.1 Αντιρρητικός Απολυναρίου

ότι το εξωτερικό υπηρετεί το εσωτερικό. Το ουσιώδες, πέραν των ενδυμάτων, είναι η μεταμόρφωση του εσωτερικού ανθρώπου, είναι η αγνότητα της καρδιάς. Ο Χριστός, απευθυνόμενος στους μαθητές του, είπε: «*ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται, εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων*.»[83]

Ο θείος Χρυσόστομος[84] ερμηνεύει την μωρίαν του άλατος ως διαφθορά - αμαρτία. Διεφθαρμένοι, υποστηρίζει, δεν δυνάμεθα να κηρύξουμε το ευαγγελικό μήνυμα της Σωτηρίας. Ας θυμηθούμε την ευαγγελική περικοπή όπου ο Χριστός καυτηριάζει εκείνους τους δασκάλους που δεν τηρούν αυτά που διδάσκουν[85] και μεριμνούν για την εμφάνιση «*πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ανθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλησίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας* ...»[86] Γίνεται σκληρότερος με τους ιερείς που δεν τιμούν το μυστήριο της ιεροσύνης: «*Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας*.»[87] Δεν υπάρχει καμμία αμφιβολία, ο Κύριος ενδιαφέρεται περισσότερο για το «*ἔσωθεν*» δηλ. καρδιά παρά για το «*ἔξωθεν*» δηλ. ράσο και αυτό δεν ίσχυε για εκείνη την εποχή μόνο. Ο Λόγος

[83] Ματθ. 5, 13 & Μαρκ. 9, 50 & Λουκ. 14, 34-35
[84] Ιωάννη Χρυσόστομου, Ομιλία 15', κεφ. 6 στ.7, PG 57, σελ. 231-232.
[85] Ματθ. 23, 3
[86] Ματθ. 23, 5 *ομοίως Μαρκ.* 12, 38-40 & Λουκ. 11, 37-52 & 20, 45-47
[87] Ματθ. 23, 27-28

είναι διαχρονικός, και αυτό το τονίζει στο αμέσως επόμενο κεφάλαιο: «*ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν*.»[88]

Πριν προχωρήσω, καλό θα ήταν να θυμηθούμε την λαϊκή ρύση, «*δεν κάνει το ράσο τον παπά αλλ' ο παπάς το ράσο*». Πράγματι, ο σοφός λαός μας έχει καταλάβει αυτή την Ευαγγελική αλήθεια και την κρατά ζωντανή στη συνείδησή του, χωρίς να ξεγελιέται.

Τώρα, σχετικά με το «*παίρνει από το Χέρι Του τον Άρτο Του*», έχω να πω ότι πρόκειται για μια φορά που, την ώρα της Θείας Κοινωνίας, ενώ πλησίαζα τον ιερέα για να κοινωνήσω, είδα μπροστά μου στην θέση του ιερέα να στέκεται ο Χριστός. Αυτό το επέτρεψε η χάρις Του να γίνει, για να μου δείξει ότι σε κάθε ιερέα, είναι Εκείνος που μας προσφέρει τον εαυτό Του. Όπως βλέπετε λοιπόν, «η Αληθινή εν Θεώ Ζωή» δεν είναι για να αποδυναμώσει τον ρόλο των ιερέων, όπως πιθανώς ανησυχείτε, αλλά αντίθετα, υπογραμμίζει τη σημασία του ρόλου τους, αφού είναι Εκείνος που δρα μέσα από τον κάθε ιερέα και παράλληλα μας υπενθυμίζει πολύ συχνά την ανάγκη να προσευχόμαστε με θέρμη για τους ιερείς.

Αν μετά απ' αυτές τις διευκρινήσεις εξακολουθείτε να θεωρείτε ότι αυτά δεν είναι σύμφωνα με την Ορθόδοξη Διδασκαλία, με όλο τον σεβασμό, μιας και εγώ δεν γνωρίζω κανένα Πατέρα της Εκκλησίας να διδάσκει ότι σημασία έχει το εξωτερικό και όχι το εσωτερικό, θα τολμήσω να σας ρωτήσω σε ποιο Ευαγγέλιο και σε ποιους Πατέρες στηρίζεστε.

---

[88] Ματθ. 24, 35

8. και τελικά ο Ιησούς της λέει: *«Έλα, ας αναπαυθούμε ο ένας μέσα στον άλλο». (αύτόθι σελ. 147).*

Ο Γέροντας Σωφρόνιος γράφει: *«Εἰς αὐτοὺς κατ' ἐξοχὴν ἐδόθη νὰ διαισθανθοῦν τὴν ἀνεπάρκεια αὐτῶν, κατὰ καιροὺς δὲ εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε τρόπον τινὰ νὰ μὴ τολμοῦν καὶ νὰ σκεφθοῦν ὅτι ὁ Θεός* ***ἐπαναπαύεται*** *ἐν αὐτοῖς καὶ οὗτοι ἐν Αὐτῷ.»*[89] *(πρόσθετη έμφαση)*

Ο Νικήτας Στηθάτος, ο βιογράφος του Αγίου Συμεών του Νέου Θεολόγου, αναφέρει: *«Καὶ οἱ κόποι τῶν ἱερῶν ἀγώνων του μεταβάλλονταν σ' ἐσωτερικὴ ξεκούραση, ἤ – γιὰ νὰ μιλήσω ὄχι ἀνθρώπινα – σὲ θεοπρεπὴ ἀνάπαυση τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων, ἐνῶ ἡ φύση τοῦ σώματός του, ποὺ μὲ τὴν ἐπενέργεια ἀνώτερης δύναμης ἀποδεσμευόταν ἀπὸ τὴν ἀδυναμία της, ὁδηγεῖτο σὲ ἀφθαρσία. Ἔτσι ἁρπαζόταν καὶ πάλι σ' ὀπτασίες καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου καὶ προέβλεπε τήν ἔκβαση πραγμάτων μελλοντικῶν.»*[90] Αυτή η εμπειρία του Αγίου, πέρα ως πέρα αληθινή, δεν αφήνει περιθώρια αμφισβήτησης. Εσείς όμως δεν δέχεστε ότι αυτό μπορεί να συμβαίνει σήμερα, και βεβαίως σε άτομα που δεν το αξίζουν, γι' αυτό ας θυμηθούμε τον Απ. Παύλο *«εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις.»*[91] Πράγματι, δεν είναι μισθός αλλά χάρις.

Ένα άλλο στοιχείο που πιθανώς εμποδίζει κάποιους να δεχθούν την δική μου ανάπαυση σε Εκείνον και την δική Του σε μένα, είναι το γεγονός ότι είμαι γυναίκα

---

[89] Αρχ. Σωφρονίου, Περί προσευχής, Β' εκ των σημειώσεων Αθωνίτου μοναχού σελ. 209

[90] Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, Νικήτα Στηθάτου, κεφ. Θ' Μυστικές οπτασίες 68, 10-12

[91] Ρωμ. κεφ. 11, 6

παντρεμένη και μητέρα δύο παιδιών. Σε αυτούς έχω να υποδείξω το βιβλίο του μοναχού Μωϋσή του Αγιορείτη[92] «Οι έγγαμοι Άγιοι της Εκκλησίας» κατά το μηνολόγιο, όπου παρουσιάζεται το πλήθος των εγγάμων, των οποίων ο γάμος δεν στάθηκε εμπόδιο στην πνευματική τους πορεία και σήμερα τιμώνται από την Εκκλησία. Ο μοναχός αναφέρεται επίσης στη γνωστή ρήση του Αγ. Ιωάννη του Χρυσόστομου περί ελεημοσύνης, η οποία είναι ανώτερη της παρθενίας, και της φυλαργυρίας η οποία είναι χειρότερη της πορνείας. Ο Άγιος τεκμηριώνει τη θέση του, με την παραβολή των δέκα παρθένων *(Ματθ. 25, 1-13)* όπου χωρίς *«έλαιον»* η παρθενία από μόνη της ως αρετή, δεν στάθηκε αρκετή για να σώσει τις πέντε μωρές παρθένες.[93] Ο Άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ εξηγεί ότι αυτό το «έλαιον» που έλειπε από τις μωρές παρθένες είναι το Άγιο Πνεύμα, γιατί η προσευχή, η νηστεία, τα έργα ελέους είναι μόνο τα μέσα για την Χριστιανική τελείωση η δε αληθινή και πλήρης τελείωση είναι η απόκτηση του Αγίου Πνεύματος, χωρίς το οποίο δεν υπάρχει σωτηρία.[94]

Όχι μόνο οι Άγιοι Πατέρες με την άσκηση, αλλά και όλοι εμείς είμαστε Ναός του Θεού του Ζώντος. Ακόμα και στην αμαρτωλότητά μας, ο Θεός κατοικεί εντός μας, βεβαίως τότε δεν αναπαύεται αλλά υποφέρει μυστικώς για την κατάστασή μας. Όταν όμως με συντριβή, μετάνοια και ταπείνωση, μεγαλώνει μέσα μας η αγάπη μας για Εκείνον, πράγματι αναπαύεται εντός μας. Ο Άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής γράφει: *«Ὅπερ ὁ γνῶναι δυνηθείς, ἐκ τοῦ παθεῖν τὰ λεγόμενα ... πῶς τε πάλιν ἐν Αὐτῷ μεῖναι δυνάμεθα, καὶ Αὐτὸς ἐν ἡμῖν καθὼς εἶπε· καὶ*

---

[92] Οι Έγγαμοι Άγιοι της Εκκλησίας, Μοναχού Μωϋσέως Αγιορείτου, Εκδόσεις Ακρίτας, 1992 σελ. 16

[93] Ι. Χρυσόστομος, Περί νηστείας και ελεημοσύνης, PG 48, σελ. 1062

[94] St. Seraphim of Sarov, Valentine Zander, St. Vladimir's Seminary press, Crestwood, New York 1975 σελ. 85-86

πῶς ἐστὶν εὐθὺς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πίστει.»[95] *(ψαλμ. 32,4).* Αυτά τα λόγια του Αγίου Μάξιμου έχουν τόση ομοιότητα με το απόσπασμα που σχολιάζετε, ώστε αρκούν και δεν χρειάζεται να προσθέσω κάτι ακόμα. Όμως είναι σημαντικό να ακούσουμε και τον αββά Ισαάκ τον Σύρο, ο οποίος αναφέρει: «*Μόλις τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατοικήσει στὴν ψυχὴ ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾶ πραότητα καὶ εἰρήνη, καὶ φεύγει κάθε σκέψη ἀκολασίας.»*[96] Με άλλα λόγια δηλαδή, η αγιότητα μπορεί να είναι ο καρπός της Θείας επίσκεψης και όχι απαραίτητα προϋπόθεση.

Πάνω σ' αυτό ο Άγιος Μακάριος ο Αιγύπτιος μας εξηγεί: «*...ἐλθὼν ὁ Κύριος ἐνοικήσῃ ἐν αὐτῷ καὶ καταρτίσῃ καὶ δυναμώσῃ αὐτὸν ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ καὶ ἵνα αὐτὸς ὁ Κύριος γένηται κατοικητήριον τῆς ψυχῆς καὶ οὕτως ἃ νῦν.»*[97]

Ο Δίδυμος ο Αλεξανδρεύς αναφέρει: «*Μαρτυρεῖται οὖν κατοικεῖν ἐν ἡμῖν ὁ τε Πατὴρ ὁ τε Ὑιός καὶ τὸ Πνεῦμα, ὡς ἡνίκα Παῦλος Κορινθίοις τὸ δεύτερον γράφει ἐκ τοῦ Ἱερεμίου «Ἡμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐσμὲν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεός. Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός.»*[98] Στον Ιωάννη διαβάζουμε: «*ἐὰν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν»*[99] «*ἐγὼ εἰμι*

---

[95] Μάξιμος Ομολογητής, Μυσταγωγία, ΑΔΕΕ, Γ' 1997, Ε' 80-85, σελ. 138-140

[96] Ισαάκ Σύρου, Η άσκηση στη ζωή μας, Έκδοση Ιεράς Μονής Παρακλήτου, 1998 σελ. 20

[97] Ομιλίαι Πνευματικαί του Μακαρίου του Αιγυπτίου τόμος 41ος, ΕΑΔΕΕ, 1970 σελ. 254, 3

[98] Διδύμου Αλεξανδρέως, τόμος 43ος ΕΑΔΕΕ, 1971 σελ. 178, 1-5

[99] Ιωαν. 14, 23

ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα, ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ»[100] στο Ματθαίο: *«Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾷός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.»*[101]

Οι Πατέρες της Εκκλησίας, όπως ο Ιερός Χρυσόστομος και ο Μέγας Βασίλειος, επιμένουν ότι αυτά δεν είναι για μια πνευματική «ελίτ» ολίγων, ασκητών, μοναχών, ιερέων κλπ., αλλά χρέος **όλων των Χριστιανών**. Ειδικά ο Μέγας Βασίλειος δεν χρησιμοποιεί σε κανένα έργο του τον όρο μοναχός ή ασκητής για να δείξει ακριβώς αυτό, ότι ο πνευματικός αγώνας είναι υπόθεση όλων των πιστών.

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος επισημαίνει την ύπαρξη αυτών που συνειδητά ή ασυνείδητα περιορίζουν την Εκκλησία σε κλειστή και μικρή ομάδα εκλεκτών για την γνώση, καθαρών από αμαρτίες. Αυτοί λοιπόν οι «***υπεράγαν ορθόδοξοι***» κατά τον Άγιο Γρηγόριο, πάντα περιέπεσαν σε αίρεση και κακοδοξία.[102]

Τώρα, αν εσείς θεωρείτε ότι ο Θεός δεν αναπαύεται σε εμάς και εμείς σε Εκείνον, παρακαλώ με όλο τον σεβασμό να μας υποδείξετε με τη σειρά σας σε ποιους Πατέρες και σε ποια Ορθόδοξη Διδασκαλία το στηρίζετε αυτό.

---

[100] Ιωαν. 15, 5
[101] Ματθ. 11, 28-30
[102] Πατρολογία, Στυλιανού Παπαδόπουλου Τόμος Α', εκδόσεις Παρουσία, κεφ. 7΄ Το Θύραθεν πνευματικό περιβάλλον και η σχέση του με τους Πατέρες, (Δομή, Μορφή, Αλήθεια)

9. Ο Ιησούς την *«διάλεξε να γίνει ο βωμός Του». (αυτόθι σελ. 187).*

Ο Ωριγένης αναφέρει:[103] *«...οὐχ ὁρῶν ὅτι **βωμοὶ** (πρόσθετη έμφαση) μὲν εἰσιν ἡμῖν τὸ ἑκάστου τῶν δικαίων ἡγεμονικόν, ἀφ' οὗ ἀναπέμπεται ἀληθῶς καὶ νοητῶς εὐώδη «θυμιάματα», «προσευχαὶ» ἀπὸ συνειδήσεως καθαρᾶς. Διὸ λέγεται παρὰ τῷ Ἰωάννῃ ἐν τῇ Ἀποκαλύψει· «Τὰ δὲ θυμιάματά εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων» καὶ παρὰ τῷ ὑμνῳδῷ· «Γεννηθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιον σου, ἡ ὕψωσις τῶν χειρῶν μου ἀς γίνει ὡς **θυσία έσπερινή**.»*[104] *(πρόσθετη έμφαση)* Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος αναφέρει: *«Μὴ τοίνυν προφασιζώμεθα λέγοντες, ὡς οὐκ ἔστι πλησίον εὐκτήριος οἶκος· ἡμᾶς γὰρ αὐτούς, ἐὰν νήφωμεν, ναοὺς ἐποίησε τοῦ Θεοῦ τοῦ Πνεύματος ἡ χάρις, ὥστε πολλὴ πάντοθεν ἡμῖν ἡ εὐκολία ... ἀλλ'ὅπουπερ ἄν ᾖς, τὸ θυσιαστήριον ἔχεις μετὰ σαυτοῦ, καὶ τὴν μάχαιραν, καὶ τὸ ἱερεῖον, αὐτὸς ὤν σὺ καὶ ἱερεὺς καὶ θυσιαστήριον, καὶ ἱερεῖον. Ὅπου γὰρ ἄν ᾖς δύνασαι στῆσαι τὸν **βωμόν**, προαίρεσιν νήφουσαν ἐπιδειξάμενος μόνον...»*[105] *(πρόσθετη έμφαση)*

Ο ωραιότατος Ψαλμός *(50, 17-19)* λέει: *«... Κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν, ὁλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις. θυσία τῷ θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον, καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ θεός οὐκ εξουθενώσει...»*

---

[103] Ωριγένους, κατά Κέλσου, PG 8, 17 4-10
[104] Ψαλ. 141, 2
[105] Περί Άννης ομιλ. Δ, 6, ΕΠΕ 8 Α , 108-110-MG 54 667, 40-54

Βέβαια και ο Απ. Παύλος το αναφέρει συχνά: *«Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν»* και αλλού *«ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστιν οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν;»*[106] Αν και είναι γνωστό ότι ο Θεός δεν κατοικεί σε χτισμένους πέτρινους ναούς αλλά στις καρδιές μας, αυτό δεν σημαίνει ότι καταργούμε την Εκκλησία σαν τον μοναδικό τόπο λατρείας του Θεού, αλλά όπως ακριβώς το περιέγραψε ο Άγιος Χρυσόστομος: *«πολλὴ πάντοθεν ἡμῖν ἡ εὐκολία. ἀλλ' ὅπουπερ ἂν ἦς, τὸ θυσιαστήριον ἔχεις μετὰ σαυτοῦ.»*

Αυτό που είναι πράγματι αντίθετο με την Ορθόδοξη Διδασκαλία είναι το να θεωρούμε αφ' ενός ότι ο Θεός λατρεύεται ανάμεσα σε τοίχους και όχι μέσα στην καρδιά μας και αφ'ετέρου ότι τάχα δεν είμαστε **όλοι** ναός του Θεού, μιας και δεν νοείται ναός χωρίς βωμό. Με όλο τον σεβασμό, πού στηρίζετε λοιπόν την απόρριψη αυτού του αποσπάσματος; Ποιος Πατέρας λέει ότι δεν είμαστε βωμός του Κυρίου;

10. Αργότερα: *«Υπόλοιπό Μου, ενώσου μαζί Μου και ας γίνουμε ένα, μαζί, μαζί θα αποκαταστήσουμε την Εκκλησία Μου». (Τετρ. 1-16 σελ. 224).*

Ο Ησαΐας είπε: *«καὶ ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα αὐτῶν σωθήσεται, λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνη, ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει ὁ θεός ἐν τῇ οἰκουμένῃ ὅλῃ.»*[107] Ο Απ. Παύλος επαναλαμβάνει αυτούσια την προφητεία του Ησαΐα (Ρωμ. 9, 27)

[106] Α΄ Κορ. 3, 16 & Α΄ Κορ. 6, 19
[107] Ησαΐας 10, 22-23

προφανώς για να υπογραμμίσει την σημασία της, εξηγεί βέβαια, ότι αυτό είναι συνέπεια της χάριτος και όχι των έργων μας *«οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ* ***λεῖμμα*** *[υπόλοιπον] κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν· εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις ... οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, καθὼς γέγραπται.»*[108] (πρόσθετη έμφαση)

Στο έργο του Γεωργίου Φλωρόφσκυ,[109] «Η Εκκλησία: το σώμα του Ζώντος Χριστού», διαβάζουμε ότι η αρτιγέννητος χριστιανική Εκκλησία εταύτιζε σαφώς εαυτήν μετά του αληθούς Ισραήλ του Θεού. Οι χριστιανοί ήσαν αληθείς Ισραηλίται κατά πνεύμα, κληρονόμοι όλων των μεσιανικών επαγγελιών του παρελθόντος. Ή μάλλον, ήσαν το «***πιστόν λείμμα***», το αποσπασθέν εκ του αρχαίου αποστάτου λαού, τού κάποτε εκλεγέντος και νυν αποδοκιμασθέντος εξ αιτίας της απιστίας του. Το όνομα του «***μικρού ποιμνίου***», το δοθέν υπό του Ιησού εις την μεσιανικήν κοινότητα, την οποίαν είχε συγκεντρώσει περί εαυτόν,[110] φαίνεται ότι το «***λείμμα***» ή «***υπόλοιπο***» ή «***μικρό ποίμνιο***» υποδηλώνει εκείνους οι οποίοι ανεγνώρισαν τον Μεσσία και εδέχθησαν το μήνυμα της Βασιλείας του Θεού εις τας καρδίας των.

Η Αγία Γραφή σε πάρα πολλά σημεία, αναφέρεται στο «υπόλοιπο», όπως Ζαχαρίας: (13, 8-9) *«Καὶ ἔσται ἐν πάσῃ τῇ γῇ, λέγει κύριος, τὰ δύο μέρη ἐξολοθρευθήσεται καὶ ἐκλείψει, τὸ δὲ τρίτον ὑπολειφθήσεται ἐν αὐτῇ, καὶ διάξω τὸ τρίτον διὰ πυρὸς καὶ πυρώσω αὐτούς, ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, καὶ δοκιμῶ αὐτούς, ὡς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον, αὐτὸς ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομά μου, κἀγὼ ἐπακούσωμαι αὐτῷ καὶ ἐρῶ λαός μου οὗτος ἐστιν, καὶ*

---

[108] Ρωμ. κεφ. 11, 5-8
[109] ΜΥΡΙΟΒΙΒΛΟΣ – Ψηφιακή βιβλιοθήκη της Εκκλησίας της Ελλάδος
[110] Λουκ. 12, 32.

αὐτὸς ἐρεῖ Κύριος ὁ Θεός μου.» Ησαΐας: (24, 6) *«διὰ τοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, ὅτι ἡμάρτοσαν οἱ κατοικοῦντες αὐτήν· διὰ τοῦτο πτωχοὶ ἔσονται οἱ ενοικοῦντες ἐν τῇ γῇ, καὶ καταληφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι.»* Ο Ματθαίος αναφέρει: (24-31) *«καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ᾽ ἄκρων οὐρανῶν ἕως [τῶν] ἄκρων αὐτῶν.»* Ο Απ. Παύλος στην προς Θεσσαλονικείς **Α**΄: *(4, 15-17) «Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας ... ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου.»*

Σχετικά με το *«μαζί, μαζί θα αποκαταστήσουμε»*, ο ιερός Χρυσόστομος περιγράφει ότι είμαστε ένα με τον Ένα: *«Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ κεφαλή, ἐμεῖς τὸ σῶμα. Εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ κενὸν διάστημα μεταξὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ σώματος;»*[111] Ο Θεός στο Σωτήριο Έργο Του χρησιμοποιεί και τον άνθρωπο γιατί σύμφωνα με τους Πατέρες: *«Βουλομένων γὰρ ἡ σωτηρία ὄχι ἀναγκαζομένων.»*[112] Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός αναφέρει: *«Ἡ ἀκατάπαυστος σωστικὴ πρόνοια τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ ἀκούραστος σώζουσα χάρις Του εὕρισκε οὕτω πάντοτε εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς πεπτωκυίας ἀνθρωπότητος «**σημεῖα στηρίξεως**» - «**σκεύη ἐλέους**» κατὰ τὸν Ἀπ. Παῦλο (Ρωμ. 9, 23) (πρόσθετη έμφαση) διὰ τῶν ὁποίων οἰκονομεῖτο, βάσει πάντοτε τῆς ἐλευθέρας συνεργασίας, ἡ*

---

[111] Πνευματικά μαργαριτάρια, εκδόσεις Ορθόδοξη Κυψέλη, Μέρος πρώτο, σελ. 141

[112] Άγιος Μαξιμος Ομολογητής, προς Θαλάσσιον, 54 PG 90, 528 κ.ά..

ἱερὰ ἱστορία τῆς σωτηρίας.»[113] *«Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀσφαλῶς δωρεά, δίδεται ὅμως εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δεικνύουν προαιρετικὴν σπουδὴν καὶ ἐπιτηδειότητα καὶ καθαρότητα. Ὁ μέντοι ἄνθρωπος,* λέγει πάλι ο Άγιος Ιωάννης Δαμασκηνός,[114] *«λογικὸς καὶ αὐτεξούσιος γενόμενος, ἐξουσίαν εἴληφεν ἀδιαλείπτως διὰ τῆς οἰκείας προαιρέσεως ἑνοῦσθαι τῷ Θεῷ «εἰ καὶ μὴ πάντες ἐπίσης ἐνεργοῦμεν τὰ τῆς φύσεως» - «Ὁ Θεός,»* λέγει επίσης, *«πᾶσι μεταδίδωσι τῆς ἑαυτοῦ ἐνεργείας κατὰ τὴν ἑκάστου ἐπιτηδειότητα καὶ δεκτικὴν δύναμιν, φημὶ δὴ τήν τε φυσικὴν καὶ προαιρετικὴν καθαρότητα.»* αλλού πάλι ο Αγ. Ιωάννης Δαμασκηνός αναφέρει: *«παντὶ τῷ προαιρουμένῳ τὸ αγαθὸν ὁ Θεὸς συνεργεῖ εἰς τὸ ἀγαθόν.»*[115] Τα λόγια αυτά φανερώνουν το ***αναγκαίον της συνεργασίας*** Θεού και ανθρώπου τὸν «***θεανθρώπινον συνεργισμόν***.»[116]

Η αποκατάσταση της Εκκλησίας αναφέρεται στην *«ανάσταση των πνευματικά νεκρών».* Η ίδια δύναμη που ανέστησε τον Ιησού θα αναστήσει και όλους τους πνευματικά νεκρούς και πνευματικά νεκροί δεν είναι μόνο όσοι δεν γνώρισαν τον Χριστό ως Σωτήρα τους, αλλά και όσοι, αν και βαπτισμένοι Χριστιανοί, με την αμαρτωλή ζωή τους αρνούνται καθημερινά τον Κύριο. Η κοινωνία μας σήμερα είναι τελείως αποχριστιανοποιημένη. Η επιστροφή απομακρυσμένων ψυχών σαν συνέπεια έμπνευσης από την «Αληθινή εν Θεώ Ζωή» είναι η

---

[113] Athanase Jevtic, Μυριόβιβλος Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη της Εκκλησίας της Ελλάδος "Ο Άγ. Ιωάννης Δαμασκηνός περί της Παναγίας Θεοτόκου"
[114] Ι. Δαμασκηνός, περί Πίστεως, τόμος 2, εκδ. 1973 κεφ. 13, Έκδ. IV, 13· III, 14
[115] Ι. Δαμασκηνός προς τους διαβάλλοντας τας εικόνας, 3, 33(94, 1352)
[116] Μυριοβιβλος – Η.Β.Ε.Ε. Εισαγωγή στο Αγ. Ι. Δαμασκηνού, Η Θεοτόκος, ΑΔΕΕ, 1995

ερμηνεία του «*μαζί, μαζί θα αποκαταστήσουμε την Εκκλησία Μου*» και αυτό το «*μαζί*» δεν είναι κάτι προσωπικό, αλλά ο Θεός το ζητά απ' όλους μας, είναι υποχρέωσή μας ως Χριστιανοί.

Με όλο τον σεβασμό, αν έχετε ακόμα αντιρρήσεις για όλα αυτά, και κατά την κρίση σας είναι αντίθετα με την Ορθόδοξη Διδασκαλία, υποδείξτε μας σας παρακαλώ, προς δόξαν Κυρίου, σε ποιους Πατέρες και σε ποια Ιερή Παράδοση στηρίζεστε.

11. Παρακάτω σχολιάζετε ότι: «*η Βασούλα λόγω της ιδιαζούσης σχέσεώς της με τον Ιησού μπορεί να ευλογεί και τον κόσμον. Έτσι (η Βασούλα) στις 23 Μαρτίου του 1989 «ευλόγησε» την πόλη Garabandal αφού προηγουμένως εκκλησιάστηκε στόν Ρωμαιοκαθολικό ναό κλπ. …*

Το σχόλιο «*της ιδιαζούσης σχέσεως μου με τον Ιησού*» προκαταλαμβάνει τον αναγνώστη ότι ακριβώς λόγω αυτής της σχέσεως «*ευλόγησα*» την πόλη. Αυτό όμως το συμπέρασμα αντιτίθεται προς την Αγία Γραφή αφού, όπως ξέρετε πολύ καλά, ο Απ. Πέτρος μας αποκαλεί όλους: «*ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον*»[117] γι' αυτό, έχουμε όχι μόνο το δικαίωμα αλλά και την υποχρέωση να ευλογούμε τους οικείους μας, συγγενείς και φίλους, και βέβαια ακόμα και τους εχθρούς: «*εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας [ὑμᾶς], εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε.*»[118] Στο συγκεκριμένο σχόλιο, πρέπει να λάβουμε υπ' όψη μας ότι «πόλη» σύμφωνα με την Ευαγγελική ερμηνεία (*Ἀποκάλυψη, ἡ πόλη ἡ ἁγία 21:10,*

[117] Α΄ Πέτρ. 2, 9
[118] Ρωμ. 12, 14

ἡ νέα Ἱερουσαλήμ 3:12 κλπ.) είναι οι ψυχές των ευλαβών ανθρώπων και όχι τα οικοδομήματα.

Η Δογματική του Π. Τρεμπέλα αναφέρει σχετικά: *«Πάντες οἱ Χριστιανοὶ «ὡς ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ θεραπευταὶ» προσεύχονται ὑπὲρ τῶν βασιλέων καὶ τῶν στρατευομένων. Καὶ ὡς ὁ Αὐγουστῖνος λέγει οὐχὶ περὶ μόνων τῶν ἐπισκόπων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οἵτινες εἰδικῶς ἤδη καλοῦνται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἱερεῖς ἐλέχθει τὸ «ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ»*[119] *ἀλλ' ὅπως πάντας χριστοὺς ὀνομάζομεν διὰ τὸ μυστικὸν χρῖσμα, οὕτω καὶ πάντας ἱερεῖς καλοῦμεν, διότι μέλη εἰσὶ τοῦ ἑνὸς ἱερέως, περὶ ὧν ὁ Ἀπόστολος Πέτρος εἶπεν «ἔθνος ἅγιον, βασίλειον ἱεράτευμα ...»*[120]

Μπορεί να μη μου δίνει κάποιο ιδιαίτερο δικαίωμα αυτή *η ιδιάζουσα σχέση μου με τον Ιησού*, όπως σχολιάζετε, αλλά συνέπειά της είναι η αγάπη μου και η άνευ προσωπικού κέρδους δεκαπενταετής αφοσίωσή μου στην διάδοση του Σωτήριου Λόγου Του, ακόμη και στα πιο απομακρυσμένα σημεία του πλανήτη όπως στη ζούγκλα των Παπούα, στη Νέα Γουινέα, στη Γη του Πυρός. Όταν συναντήθηκα με τον Μητροπολίτη Αργεντινής κ. Γεννάδιο, σχολίασε με θαυμασμό όταν είδε το φάκελο με τα ταξίδια μου απ' όλο το κόσμο: *«Αυτό είναι ένα **θαύμα**, μόνο το Άγιο Πνεύμα μπορεί να σε ωθήσει σε μια τέτοια αποστολή. Εσύ, μια γυναίκα μόνη, γυρνάς όλο τον κόσμο.»* Πράγματι, δεν είναι καθόλου εύκολο αν σκεφτούμε τις αντιξοότητες, τις δυσκολίες, τις θυσίες και τις απαιτήσεις μιας τέτοιας αποστολής. Αυτήν τη σχέση όμως ο Ιησούς την

[119] Αποκ. 20, 6
[120] Δογματική, Π. Τρεμπέλα, Αστήρ, έκδοση 1979, Τόμος 3ος , σελ. 288

προσφέρει σε όποιον διαβάζει τον Ύμνο της Αγάπης Του, όπως Εκείνος αποκαλεί την «Αληθινή εν Θεώ Ζωή» ζητώντας από τον κάθε αναγνώστη να αντικαθιστά το όνομά μου με το δικό του. Αυτή η προτροπή βρίσκεται σε περίοπτη θέση σε κάθε βιβλίο. Έτσι απευθύνεται σε όλους μας.

Η «*ευλογία*» δεν είναι βέβαια η αρχιερατική ευλογία του Κυρίου, όπως εξηγώ σε προηγούμενο σχόλιο (4ο). Είναι η ευλογία, δέηση του κάθε βαπτισμένου χριστιανού, και αφορά τις ψυχές που κατοικούν στην πόλη. Είναι η αφιέρωση στο Όνομα του Ιησού Χριστού όλων των κατοίκων της πόλης. Και βεβαίως, αντικαθιστώντας πάλι ο αναγνώστης το όνομά μου με το δικό του, ευλογεί με την σειρά του την πόλη του, την πατρίδα του κλπ. Και ο Κύριος δέχεται με την ίδια χαρά όχι μόνο τις δεήσεις της εκκλησίας σαν σώμα, αλλά και του κάθε πιστού ξεχωριστά. Σύμφωνα με τον Απ. Παύλο «*... ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, Χριστός, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομήν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.*»[121]

12. *Με την αγάπη της Βασούλας προς τον Ιησού θα σωθούν ακόμα και οι ψυχές στο «καθαρτήριο» οι οποίες «περίμεναν να μεγαλώσει» η Βασούλα «Με το να με αγαπάς διακαώς ...αρπάζονται από το καθαρτήριο πύρ... Πόσο εξαρτώνται από σένα! Άχ Βασούλα, θα τις βοηθήσεις;» (Τετρ. 1-16, σελ. 227).*

[121] Εφες. 4, 16

Ενώ το βιβλίο αναφέρει «Άδης» εσείς γράφετε «καθαρτήριο». Αυτό το βρήκατε κάπου αλλού, γιατί πράγματι υπάρχει στην Αγγλική και στην Ιταλική έκδοση, αλλά ζήτησα άδεια από τον Κύριο να γράψω «Καθαρτήριο» αντί «Άδης», σαν πιο οικεία έκφραση για τους καθολικούς, αναφέροντας όμως σε υποσημείωση, ότι είχα ζητήσει την άδειά Του γι' αυτή την επέμβαση. Τώρα το «καθαρτήριο πυρ» είναι λάθος του μεταφραστή. Το «purifying fires» του πρωτότυπου, αντί της σωστής ερμηνείας «εξαγνιστικές φλόγες», μεταφράστηκε «καθαρτήριο πυρ». Δεν φέρω καμμία ευθύνη για τυχόν λάθη στη μετάφραση. Αυτό το λάθος πάντως έχει εντοπιστεί και η διόρθωση προσωρινά γίνεται χειρόγραφα. Θα διορθωθεί στην δεύτερη έκδοση που θα κυκλοφορήσει σύντομα.

Πάντως, στο «Έργον της Εκκλησίας εις τα κοιμητήρια» του Μητροπολίτη Εμμ. Ματθαιάκη διαβάζουμε: «*Αἱ ψυχαὶ πάντων τῶν κεκοιμημένων θὰ κριθῶσι τελικῶς κατὰ τὴν δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐχ ἧττον μέχρις ὅτου ἔλθη αὕτη, αἱ ψυχαὶ ἀπολαμβάνουσιν ἀναλόγως τῶν πράξεων αὐτῶν μερικῶς τὴν ἀγαθὴν τῆς μακαριότητος τοῦ Θεοῦ, ενατένιση· ἢ στεροῦνται ταύτης συνεπείᾳ τῶν ἁμαρτωλῶν αὐτῶν ἔργων, ἅτινα ἐποιήσαντο εἰς τὴν παροῦσαν ζωήν. Τοῦτο καλεῖται* ***μερικὴ κρίσις*** *τῶν ψυχῶν τῶν κεκοιμημένων.*»[122] *(πρόσθετη έμφαση)*

Αναφορά στην οδυνηρή περίοδο που ευρίσκονται οι αμαρτωλές ψυχές πριν την τελική κρίση, βρίσκουμε στην παραβολή του αγνώμονα δούλου, που ενώ ο ίδιος ελεήθηκε και συγχωρέθηκε, αυτός δεν συγχώρησε. «*καὶ*

---

[122] Έκδοση 1973, «Η μερική κρίσης των ψυχών των κεκοιμημένων» σελ. 80-81.

ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ***ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον****. (πρόσθετη έμφαση) Οὕτω καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.»*[123] Το «*ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον*» υποδηλώνει όχι μόνο χρονική διάρκεια, αλλά και επιτίμιο. Στην συνέχεια, μας διαβεβαιώνει ότι αυτό το μέτρο ισχύει για όλους μας.

Σχετικά με το «***περίμεναν***» θυμίζω ότι η Εκκλησία προσφέρει, επειδή είναι θεάρεστο[124], στις ψυχές των κεκοιμημένων αδελφών μας τρισάγια και μνημόσυνα, τα οποία οι ψυχές «*περιμένουν*» σαράντα μέρες ή τρεις ή έξι μήνες, ένα χρόνο κοκ. προς εξιλέωση των αμαρτιών τους. Από εμάς βέβαια «*εξαρτάται*» το αν και πότε θα θυμηθούμε να προσφέρουμε τις προσευχές, τα μνημόσυνα και τα τρισάγια.

Οι ψυχές επίσης περίμεναν να «*μεγαλώσω*» πνευματικά, για να προσευχηθώ, πράγμα που δεν έκανα πριν από την μεταστροφή μου, και ακριβώς επειδή οι ψυχές δεν μπορούν από μόνες τους να βελτιώσουν την θέση τους μετά τον θάνατό τους, γι' αυτό περιμένουν τις δικές μας προσευχές, δεήσεις κλπ και αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να εξιλεωθούν οι αμαρτίες τους μετά θάνατο.

Ο Αγ. Ιωάννης Χρυσόστομος αναφέρει: «*Βοηθῶμεν τοίνυν αὐτοῖς, καὶ μνείαν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιτελῶμεν. Εἰ γὰρ τοὺς παῖδας τοῦ Ἰὼβ ἐκάθαιρεν ἡ τοῦ πατρὸς θυσία (Ιώβ 1, 5), τὶ ἀμφιβάλλεις, εἰ καὶ ἡμῶν ὑπὲρ τῶν ἀπελθόντων προσφερόντων γίνεταί τις αὐτοῖς παραμυθία; Εἴωθε γὰρ ὁ Θεὸς καὶ ἑτέροις ὑπὲρ ἑτέρων*

[123] Ματθ. 18, 34-35
[124] Β' Μακ. 12, 43-45

χαρίζεσθαι. Καὶ τοῦτο ἐδείκνυ ὁ Παῦλος λέγων[125]*: «Ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν.»*[126]

Εδώ αξίζει να αναφέρουμε το όραμα της Αγίας Βαρβάρας Πάβλοβνα Σουλάγιεβα της Ρώσσικης Ορθόδοξης Εκκλησίας του 20ου αιώνα, η οποία είδε σε όνειρο κάποιον συγχωριανό της που είχε πεθάνει πρόσφατα, και του οποίου οι συγγενείς για οικονομικούς λόγους δεν του έκαναν μνημόσυνο, να στέκεται όρθιος μέσα σ' ένα πύρινο ποταμό μέχρι τα γόνατα και να υποφέρει. Ο νεκρός την παρακάλεσε να το μεταφέρει αυτό στην οικογένειά του γιατί χρειάζεται την βοήθεια τους. Εκείνοι τότε έκαναν το μνημόσυνο. Η Αγία, στη συνέχεια, τον ξαναείδε στο όνειρο της και αυτή τη φορά βρισκόταν πλέον στην άλλη όχθη του πύρινου ποταμού[127]. Ο λόγος που το αναφέρω αυτό είναι γιατί τονίζει ακριβώς αυτό που σχολιάζουμε εδώ, το ότι η ψυχή των κεκοιμημένων, **περιμένει την βοήθεια** των ζωντανών.

Ας λάβουμε υπ' όψη μας και το γνωστό όνειρο του Αγιορείτη μοναχού, με την κλίμακα με τα τελώνια *(δαιμόνια)*, που εμποδίζουν την άνοδο της ψυχής στον ουρανό, υπενθυμίζοντας σε κάθε σκαλοπάτι τα «**χρέη**» της ψυχής δηλ. κάθε κακή πράξη της.

Σύμφωνα με το λεξικό «Πρωΐας» της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, *«τελώνιον» είναι τὸ ἐν τελωνείῳ πληρωνόμενον, τελωνειακὸς δασμός || (ἐκκλ.) πονηρὸν πνεῦμα || (παρὰ*

---

[125] Β' Κορ. 1, 11

[126] Ι. Χρυσόστομος Ομιλία εις την Α' Κορ. 41, 5 PG 61 σελ. 361/ε΄22

[127] Μάρτυρες, Ομολογητές και Ασκητές – Ήρωες της Ρώσικης Ορθόδοξης Εκκλησίας του 20ου αιώνα, Ιερομονάχου Δαμασκηνού, 1992, Τόμος 1ος σελ. 224

Βυζαντ. Καὶ νῦν παρὰ τῷ λαῷ), δαιμόνιον, δαιμονικόν ὅν, στοιχειό. Επίσης το έγκριτο λεξικό της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας Liddell & Scott σχολιάζει ότι στην γλώσσα της Βίβλου «τελώνιο» έχει μόνο την έννοια του «τελωνείου» δηλαδή του γραφείου του φοροεισπράκτορα, οι δε άλλες έννοιες είναι μεταγενέστερες.

13. Στη συνέχεια αναφέρετε: -«*Θεέ μου, εγώ προσωπικά είμαι βαφτισμένη Ελληνορθόδοξη. Σε ποιους αναφέρεσαι Κύριέ μου; Στους καθολικούς ή στους προτεστάντες, σε αιρέσεις ή σε άλλες θρησκείες; Αν τολμώ και Σε ρωτώ, είναι γιατί υπάρχουν. – (Ιησούς): Ώ Βασούλα, Βασούλα, είμαι Ένας, Εγώ ο Θεός είμαι Ένας. Τα παιδιά Μου δημιουργήθηκαν από το Χέρι Μου. Γιατί είναι όλα τα παιδιά Μου σκορπισμένα; Επιθυμώ την Ενότητα, θέλω όλα τα παιδιά Μου να ενωθούν. Είμαι Ένας Θεός και πρέπει να καταλάβουν ότι η Αγία Τριάδα είναι Μονάδα! Το Άγιο Πνεύμα, ο Άγιος Πατέρας και ο Ιησούς Χριστός ο Υιός, οι τρεις μαζί είναι Ένας. (Τετρ. 1-16, σελ. 146).*

Στο Ευαγγέλιο διαβάζουμε: «*Εἷς Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν.*»[128] και αλλού «*οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν* ***ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν·*** *οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς.*»[129] *(πρόσθετη έμφαση)* Και ο Άγιος Εφραίμ ο Σύρος τονίζει: «*Ὁλόκληρος ἡ Ἐκκλησία εἶναι Ἐκκλησία μετανοούντων, ὁλόκληρος ἡ Ἐκκλησία εἶναι Ἐκκλησία ἀπολλυμένων*». Ο Χριστός πολλές φορές κατηγορήθηκε για τις συναναστροφές Του, για παράδειγμα ότι συνομιλεί και συντρώγει με αμαρτωλούς,[130] με τελώνες ακόμα και πόρνες. Ο δε

[128] Εφεσ. 4, 6
[129] Ματθ. 9, 12–13. Ομοίως Μαρκ. 2, 13-17 & Λουκ. 5, 27-32
[130] Λουκ. 15, 1-8

Ιωάννης αναφέρει και κάποια άλλα πρόβατα που είναι από άλλη στάνη «*καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἅ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσεται* ***μία ποίμνη, εἷς ποιμήν***.»[131] *(πρόσθετη έμφαση)*

Σχετικά με την ενότητα, ο Μέγας Βασίλειος είναι σαφής: «*πῶς δυνάμεθα ἀπεσχισμένοι καὶ διηρημένοι σώζειν τὴν τῶν μελῶν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τε καὶ ὑπηρεσίαν ἢ τὴν ὑποταγὴν πρὸς τὴν κεφαλὴν ἡμῶν ἥτις ἐστίν ὁ Χριστός;*»[132]

Ο Μέγας αυτός Άγιος μας δίνει επίσης τον ορισμό του σχίσματος: *Καλοῦμεν «σχίσματα τοὺς δι΄αἰτίας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ* ***ζητήματα ἰάσιμα*** *πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντας.*»[133] *(πρόσθετη έμφαση)* Αυτό το «***ζητήματα ἰάσιμα***», μας γεμίζει με την ελπίδα της ίασης, αλλά παράλληλα είναι και η παραδοχή της ασθένειας. Σε άλλο σημείο μας δείχνει την πικρία του «*Τραύματά εἰσι τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ σχίσματα· μώλωπες δὲ αἱ ὕπουλαι καρδίαι· φλεγμονὴ δέ, ἔπαρσις ψυχῆς ἐξ΄ἀλόγου οἰήσεως γινομένη, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαιρομένη κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ.*»[134] Για την αποκατάσταση αυτής της τραυματισμένης ενότητας στην Εκκλησία, μίλησε και ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως κ. Βαρθολομαίος σε τηλεοπτική του συνέντευξη, σχετικά με την επίσκεψη του Πάπα Ρώμης Ιωάννη Παύλου Β΄ στην Αθήνα, τον Μάιο του 2001: «*Η επιθυμία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού*

---

[131] Ιωαν. 10, 16-17

[132] Μ. Βασίλειος, Όροι κατά πλάτος, PG 31, σελ.139-144 (ΒΕΠΕΣ, τ.53), Αθήνα 1976, Προοίμιο, σελ. 145-216 Όροι, ζ'

[133] Μ. Βασίλειος, Επιστολή 188, Αμφιλοχίω περί κανόνων, ΕΠΕ 1, 180 PG 32, 665A

[134] Μ. Βασίλειος, Εις τον Προφήτη Ησαϊα, κεφ. 1, PG 30, 148C

*«**ἵνα πάντες ἕν ὦσιν**»*[135] *θα εκπληρωθεί. Η ενότητα των Χριστιανών θα αποκατασταθεί. Αυτό θα γίνει όταν έλθει το πλήρωμα του χρόνου, επειδή είναι το θέλημα του Πατέρα.»* Σε μία άλλη τηλεοπτική συνέντευξη ο Παναγιώτατος είπε: *«…Αυτό (η ενότης) δεν θα γίνη δια υποχωρήσεως ως προς την αλήθειαν, ώστε να επέλθη εν είδος δογματικού συμβιβασμού, ή εν είδος δογματικού μινιμαλισμού, αλλά δια προσχωρήσεως εις την μίαν και μοναδικήν αλήθειαν της αδιαιρέτου Εκκλησίας.»*[136]

14. *Η «ένωση» θα γίνει, βεβαίως, μέσω «του Πέτρου», δηλαδή του Πάπα της Ρώμης: «(Ιησούς): Στο Μήνυμα Μου ζητώ να ενωθούν οι Εκκλησίες Μου... Διάλεξα τον Πέτρο να είναι ο φύλακάς σας, να σας φυλάει μέσα στην Αλήθεια ως την Επιστροφή Μου, αλλά οι άνθρωποι Με παρήκουσαν. Διαιρέθηκαν ανακηρύσσοντας δικούς τους κανόνες. Αληθινά σας λέγω, μην ακούτε εκείνους που αντιτίθενται στον Πέτρο, τον Πέτρο των Αμνών Μου, που είναι σήμερα ο Ιωάννης Παύλος Β΄ γιατί είναι ο εκλεκτός Μου και ο αγαπημένος της Ψυχής Μου. Μην ακούτε εκείνους που τον καταδικάζουν, έχουν πλανηθεί... να γυρίσετε όλοι στον Πέτρο και να γίνετε ένα όπως ο Πατέρας κι Εγώ είμαστε Ένα». (Τετρ. 29-40 σελ. 45).*

Η διαίρεση της Εκκλησίας, μας λέει ο ιερός Χρυσόστομος, είναι τόσο μεγάλη αμαρτία, που δεν μπορεί ούτε ***«μαρτυρίου αίμα»*** να την εξαλείψει.[137] Και διαπράτουμε σοβαρή αμαρτία με την συνέχιση της σχεδόν χιλιετούς διαίρεσής μας. Κι όπως μας λέει ο Απ.

---

[135] Ιωαν. 17, 21

[136] Τηλεοπτική συνέντευξη, Mega Channel, Ν. Χατζηνικολάου, Μεγάλη Τρίτη, 10 Απρ.2001

[137] Ι. Χρυσόστομος, PG 62, 85

Ιάκωβος, *«εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν.»*[138] Πράγματι, αν επιθυμούσαμε ειλικρινά την ενότητα, ο Κύριος θα μας την είχε παραχωρήσει. Η Εκκλησία δεν είναι κοινωνία γήινη, ανθρώπινη, αλλά «Θεία Κοινωνία» με κέντρο της ενότητας τον Κύριο. Η δύναμη, η οποία ενεργεί και ρυθμίζει αυτή την ενότητα, είναι το Άγιο Πνεύμα. Ο Ωριγένης είπε σχετικά: *«Μόνον ἐν τῇ κοινότητι τῶν πιστῶν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦτο διότι δὲν ζῇ εἰ μη ἐν μέσῳ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἡνωμένοι.»*[139] Ο Μάξιμος ο Ομολογητής υπογραμμίζει: *«ὡς ὁ μὲν λόγος ἐστὶ τῶν διεστώτων ἕνωσις, ἡ δὲ ἀλλογία, τῶν ἡνωμένων διαίρεσις».* Ο θείος Χρυσόστομος, γνωστός για την ιδιαίτερη αγάπη του προς τον Πέτρο, αναφέρει: *«… ὁ Πέτρος ὁ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, τὸ στόμα τῶν ἀποστόλων ἁπάντων, ὁ τῆς οἰκουμένης προστάτης, ὁ θεμέλιος τῆς Ἐκκλησίας…»*[140] και αναλύοντας τα λόγια του Ευαγγελίου *«κἀγὼ δὲ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ επὶ ταύτη τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν·»*[141] *τουτέστι, τῇ πίστει τῆς ὁμολογίας. Ἐντεῦθεν δείκνυσι πολλοὺς μέλλοντος ἤδη πιστεύειν, καὶ ἀνίστησιν αὐτοῦ τὸ φρόνημα, καὶ ποιμένα ποιεῖ. «καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς» … « Εἶτα καὶ ἑτέραν λέγει τιμήν·» «καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.»*[142] Αυτό που έχει άμεση ανάγκη προόδου από την πλευρά των Χριστιανών είναι ο γόνιμος διάλογος με ταπείνωση και αγάπη. Όπως είπε ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος, *«Το*

---

[138] Ιακ. 4, 17
[139] Ωριγένους, Υπομν. είς Ματθ. 14, Ι, PG 13, 1188
[140] Ι. Χρυσόστομος, PG 56, 275 Εις Τούτο δε γινώσκετε
[141] Ματθ. 16, 18-20
[142] Ι. Χρυσόστομος, Εις Ματθ. Ομιλ. ΝΔ' 2: PG 58, 534

ζητούμενον είναι η σύγκλισις αμφοτέρων προς την χριστιανικήν αλήθειαν, όπως αυτή εβιώθη κατά τους πρώτους αιώνας του αδιαίρετου χριστιανισμού.»[143] Η ενότητα που μας ζητά πάντοτε ο Κύριος είναι **ενότητα στην καρδιά**. Ο μακαριστός π. Αλεβιζόπουλος γράφει*: «Ο Χριστός δεν καλεί τους πιστούς σε ενότητα εξωτερική, αλλά εσωτερικήν, απόλυτον, όμοιον με την ενότητα των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος από την οποίαν ο άνθρωπος είχεν εκπέσει δια της πτώσεως.»*[144] Αυτή ακριβώς είναι η ενότητα που αναφέρεται στην «Αληθινή εν Θεώ Ζωή». Αν σκεφτούμε ότι η «Αληθινή εν Θεώ Ζωή» έχει τεράστια απήχηση σε όλο τον κόσμο και ιδιαίτερα σε χώρες καθολικές και διαμαρτυρόμενες, θα καταλάβουμε καλύτερα γιατί υπάρχει αυτή η αναφορά στον Πέτρο *«μην ακούτε εκείνους που αντιτίθενται στον Πέτρο... έχουν πλανηθεί.»* Ας μην ξεχνάμε ότι οι Καθολικοί και οι Διαμαρτυρόμενοι στο σύνολό τους αποτελούν την συντριπτική πλειοψηφία των Χριστιανών.

Η υπακοή όμως στον Πέτρο σήμερα, πριν από την αποκατάσταση της ενότητας στην Εκκλησία, όπως αναφέρεται στο προηγούμενο απόσπασμα, αφορά αφ' ενός στην επιστροφή όλων των αποκομμένων από το σώμα της Καθολικής εκκλησίας (προτεσταντών κλπ.), πράγμα που έχει αρχίσει ήδη να συμβαίνει, αφ' ετέρου δε στους εσωτερικούς πολέμιους της Δυτικής εκκλησίας, οι οποίοι αντιτίθενται και προσπαθούν να αποστατήσουν, να την διασπάσουν και να την οδηγήσουν με τον ορθολογισμό σε πλήρη εκκοσμίκευση, ακόμα και σε αυτή την κατάργηση των Μυστηρίων.

---

[143] Τηλεοπτική συνέντευξη, Mega Channel, Ν. Χατζηνικολάου, Μεγάλη Τρίτη, 10 Απρ. 2001

[144] Εφόδιον Ορθοδοξίας, ΑΔΕΕ, Η Σύναξις των διασκορπισμένων σελ. 215

Ο Πάπας Ιωάννης Παύλος Β' υπεραμύνεται προσπαθώντας, μεταξύ άλλων, να θρέψει τον πνευματικό κόσμο της Δύσης με την Ορθόδοξη πνευματικότητα των Πατέρων της Εκκλησίας μας. Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας είναι το έργο του «***Lumen Orientalium***», μια ένθερμη προτροπή για να γνωρίσει η Δύση το Φως των Πατέρων της Ανατολής, καθώς και η οργάνωση σεμιναρίων για την γνωριμία του έργου των Πατέρων της Εκκλησίας μας όπως, π.χ. ο εορτασμός των εξήντα χρόνων από τον θάνατο του Αθωνίτη Αγίου Σιλουανού το 1998, στο ρωμαιοκαθολικό κοινόβιο του Μποζέ (Βόρειο Ιταλία), με εισηγητές γνωστούς θεολόγους και πατρολόγους από όλο τον κόσμο όπως, ο Μητροπολιτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας, ο Επίσκοπος Διοκλείας Κάλλιστος Ware, ο Αντώνιος–Αιμίλιος Ταχιάος, ο Olivier Clement, ο Enzo Bianchi και ο Fairy von Lilienfeld.

Τέλος, όταν αποκατασταθεί η ενότητα των Χριστιανών στην Εκκλησία, δεν θα μας εκπλήξει το γεγονός να είναι πάλι Πάπας Ρώμης ελληνορθόδοξος, όπως συνέβη αρκετές φορές στο παρελθόν.

15. *«Χθες ξύπνησα στη μέση της νύχτας και αντιλήφθηκα ότι το Άγιο Πνεύμα προσευχόταν για μένα το Πιστεύω... αντιλήφθηκα ότι η Φωνή του Αγίου Πνεύματος προσευχόταν την προσευχή στον Αρχάγγελο Μιχαήλ». (Τετρ. 29-40, σελ. 162).*

Αυτό το σχόλιο έχει δύο σκέλη, το πρώτο αφορά στο ότι το Αγ. Πνεύμα με ξύπνησε στη μέση της νύχτας και το δεύτερο στο ότι το Αγ. Πνεύμα προσευχόταν στη θέση μου το Πιστεύω και την προσευχή στον Αρχάγγελο Μιχαήλ. Στο πρώτο σκέλος αναφέρω τις σκέψεις του Επισκόπου Κάλλιστου Ware: *«Η καρδιακή προσευχή*

προσδιορίζει το σημείο όπου η πράξη «μου», ταυτίζεται σαφώς με τη συνεχή ενέργεια κάποιου Άλλου μέσα μου. Δεν είναι πλέον μια προσευχή προς τον Ιησού, αλλά η προσευχή του ίδιου Ιησού. Αυτή η μετάβαση απ΄ την «εντατική» στην «αυτοενεργούμενη» προσευχή προβάλλεται εντυπωσιακά στις Περιπέτειες ενός Προσκυνητού: Νωρίς κάποιο πρωί ήταν σαν να με ***ξύπνησε η προσευχή***[145]*(πρόσθετη έμφαση) Ως εδώ ο προσκυνητής «έλεγε την προσευχή», τώρα αυτός ανακαλύπτει ότι η προσευχή «λέγεται από μόνη της», ακόμα και στον ύπνο του και τούτο γιατί η προσευχή του έχει ενωθεί με την προσευχή του Θεού μέσα του…»*[146]

Αυτή η καρδιακή προσευχή που περιγράφει ο Επίσκοπος Κάλλιστος, και που θεολογικά την ανάπτυξαν οι Βυζαντινοί ησυχαστές μας (Αγ. Γρηγόριος Παλαμάς) δεν είναι τίποτα άλλο από το «***ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε***»[147] που ζητά ο Απ. Παύλος. Αλλά πώς είναι αυτό δυνατόν, όταν έχουμε τόσα άλλα να κάνουμε; Ο Επίσκοπος Θεοφάνης ο Ερημίτης, *(1815-1894)* υποδεικνύει την σωστή λύση με το απόφθεγμά του *«τα χέρια στη δουλειά, το πνεύμα και η καρδιά στο Θεό.»*[148] Στην Αληθινή εν Θεώ Ζωή αυτό περιγράφεται σαν *«τα πόδια μας στη γη, η καρδιά μας στον ουρανό.»*

Σχετικά με το δεύτερο σκέλος του σχολίου, ας θυμηθούμε πάλι τον Απ. Παύλο *«Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ*

---

[145] Οι περιπέτειες ενός προσκυνητού, Εκδόσεις Παπαδημητρίου, Έκδοση 15η, 1999 σελ. 23

[146] Η δύναμη του Ονόματος, Κάλλιστος Ware, Εκδόσεις Ακρίτας, Η΄ έκδοση, σελ. 56

[147] Θεσ. Α΄ 5, 17

[148] The Art of Prayer, An Orthodox Anthology, London 1966, μετάφραση E. Kadloubovsky και E.M. Palmer, σελ. 92

Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις.»[149] Και ο Κάλλιστος Ware εξηγεί ότι «*στην προσωπική σχέση της προσευχής, εκείνος που παίρνει την πρωτοβουλία και του οποίου η ενέργεια είναι θεμελιακή, είναι ο ουράνιος σύντροφος και όχι ο άνθρωπος.*[150] – *Όχι δηλαδή κάτι που εγώ αρχίζω αλλά κάτι στο οποίο συμμετέχω, πρώτιστα δεν είναι κάτι που εγώ κάνω, αλλά κάτι που ο Θεός κάνει μέσα μου.*»[151]

Αν δεν το καταλάβουμε αυτό, και πιστεύουμε ότι η προσευχή ξεκινά μόνο από τον άνθρωπο *(κάτω)* προς τον Θεό *(άνω)*, τότε κινδυνεύουμε να οδηγηθούμε εσφαλμένα στο συμπέρασμα ότι η προσευχή έχει κατεύθυνση από κάτω προς τα πάνω μόνο, πράγμα που θα δημιουργήσει κενά, γιατί τότε πώς προσευχήθηκε ο Ιησούς Χριστός στον Ουράνιο Πατέρα το «Πάτερ ημών», το ένα πρόσωπο της Αγίας Τριάδος στο άλλο, ***ίσος προς ίσο***[152] αν δεν ήταν για να μας διδάξει; «*Τὸ νὰ προσκυνῶ τὸ Πνεῦμα ἢ νὰ προσεύχομαι, δὲν μοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ ὅτι τὸ ἴδιο τὸ Πνεῦμα προσφέρει στὸν ἑαυτό Του τὴν προσευχὴ καὶ τὴν προσκύνησι, ἀφοῦ εἶναι ὁμότιμη καὶ στὰ τρία πρόσωπα ἡ ἀξία καὶ ἡ θεότητα*»[153] μας λέει ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος.

---

[149] Ρωμ. 8, 26

[150] Η δύναμη του Ονόματος, Κάλλιστος Ware, Εκδόσεις Ακρίτας, Η΄ έκδοση, σελ. 11

[151] Η δύναμη του Ονόματος, Κάλλιστος Ware, Εκδόσεις Ακρίτας, Η΄ έκδοση, σελ. 12

[152] Σύμβολο - Ομολογία, Αγίου Αθανασίου

[153] Άγιος Γρηγόριος Θεολόγος, Λόγος ΛΑ' περί του Αγίου Πνεύματος, 12

Σε άλλη περίπτωση πάλι, ο επίσκοπος Διοκλείας Κάλλιστος Ware εξηγεί ότι:[154] « *...Καί ὁ Θεός πού προσεύχεται μέσα μας εἶναι εἰδικότερα ὁ Τριαδικός Θεός. Ἔχουμε συλληφθεῖ σέ μιά συνομιλία πού ἤδη ἐξελίσσεται, σέ μιά θεία συνομιλία, στόν αἰώνιο διάλογο τῆς ἁγίας Τριάδος. Ἀκοῦμε τό Θεό Πατέρα νά μᾶς λέει προσωπικά: «Σύ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός»· γινόμαστε υἱοί ἐν τῷ Υἱῷ* καί μέσα ἀπό τό Πνεῦμα οἰκειοποιούμαστε τήν υἱική ἀπάντηση *«Ἀββᾶ ὁ Πατήρ». Αὐτή εἶναι ἡ σημασία τοῦ δόγματος τῆς ἁγίας Τριάδος».*

Κι' όταν ο Αρχ. Σωφρόνιος αναφέρει: *«Ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος προσηύχετο ἐντὸς ἐμοῦ. Ταυτοχρόνως ὅμως ἔζων τὸ γεγονὸς τοῦτο ὡς προσωπικήν μου κατάστασιν.»*[155] θα αναρωτηθούμε εμείς, σε ποιόν προσευχόταν ο Θεός μέσα στον γέροντα;

Στην περίπτωση του αποσπάσματος εδώ, κοιμόμουν, για την ψυχή μου όμως θα ήταν ωφελιμότερο να προσευχόμουν. Το Άγιο Πνεύμα τότε έκανε στην θέση μου ό, τι δεν έκανα εγώ, για να με παροτρύνει.

16. Σε κάποια συνάντηση καταγράφεται ο εξής διάλογος*: «Ιησού, νομίζω ότι πρέπει να βιαστούμε. -(Ιησούς): Πού; -(Βασούλα): Στο ισόγειο, να κοιτάξω το φούρνο. -(Ιησούς): Έλα, πάμε. (Τετρ. 1-16, σελ. 174).*

Πρέπει να σας εξηγήσω πώς γίνεται αυτή η *«συνάντηση»*. Όταν με καλεί, το νοιώθω στην καρδιά μου και τότε αποσύρομαι στο δωμάτιο μου και γονατίζω

---

[154] Ἑνότης εν τῇ ποικιλίᾳ Εκδόσεις Ακρίτας 1997 σελ. 87

[155] Αρχ, Σωφρόνιου, Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστί. Έκδοση Εσσεξ 1996, Πρόλογος, σελ. 14

μπροστά στον εσταυρωμένο με κατάνυξη. Όλος ο διάλογος είναι εσωτερικός και δεν διαφέρει από τη νοερά προσευχή.

Ο επίσκοπος Κάλλιστος Ware αναφέρει: «*Η νοερά προσευχή μας βοηθά να σταθούμε μέσα στην παρουσία του Θεού όπου και αν βρισκόμαστε όχι μόνο στο θυσιαστήριο ή στην ερημιά, αλλά και στην* ***κουζίνα,*** *στο εργοστάσιο και στο γραφείο.*»[156] *(πρόσθετη έμφαση)* Γινόμαστε έτσι σαν τον αδελφό Λαυρέντιο, που «*ήταν πιο πολύ ενωμένος με το Θεό στη διάρκεια των καθημερινών ασχολιών του παρά στις πνευματικές του ασκήσεις*». «*Είναι μεγάλη απάτη*» υπογράμμιζε, «*να σκεφθείς ότι ή ώρα θα πρέπει να είναι διαφορετική από οποιαδήποτε άλλη, αφού καλούμαστε εξίσου να είμαστε ενωμένοι με το Θεό, δια της εργασίας την ώρα της εργασίας όπως και δια της προσευχής την ώρα της προσευχής.*»[157]

Και ο ιερός Χρυσόστομος αναφέρει: «*Ἔξεστι καὶ γυναίκα ἠλακάτην κατέχουσαν καὶ ἱστουργοῦσαν ἀναβλέψαι εἰς τὸν οὐρανόν τῇ διανοίᾳ καὶ καλέσαι μετὰ θερμότητος τὸν Θεόν, ἔξεστι καὶ ἄνθρωπον εἰς ἀγορὰν ἐμβάλλοντα καὶ καθ᾽ ἑαυτὸν καὶ βαδίζοντα εὐχὰς ποιεῖσθαι ἐκτενεῖς καὶ ἕτερον ἐπ᾽ ἐργαστηρίου καθήμενον καὶ δέρματα ράπτοντα τὴν ψυχὴν ἀναθεῖναι πρὸς τὸν Δεσπότην … **οὐκ ἐπαισχύνεται τόπον ὁ Θεός, ἕν ζητεῖ***

[156] Η δύναμη του Ονόματος, Κάλλιστος Ware, Εκδόσεις Ακρίτας, Η΄ έκδοση, σελ. 25

[157] Αδελφός Λαυρέντιος της Αναστάσεως 1611-1691 The practice of the Presence of God Έκδοση D. Attwater – Paraclete books, London 1962 σελ. 13, 16

μόνον, διάνοιαν θερμὴν καὶ ψυχὴν σωφρονοῦσαν.»[158]
(πρόσθετη έμφαση)

Με όλο τον σεβασμό, αγαπητέ πατέρα Κυριακέ, είναι δυνατόν να σας φαίνονται όλα αυτά αντιορθόδοξα; Μήπως με αυτό τον τρόπο περιορίζεται η πανταχού παρουσία του Κυρίου;

17. Η Βασούλα γράφει για τον Ιησού: *« Ήταν σαν να είχε μια ξαφνική ιδέα και σταμάτησε για να μου δείξει τους αστραγάλους μας δεμένους μαζί». (αυτόθι, σελ. 272).*

Η Σοφία Σειράχ αναφέρει: «*... σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστιν καὶ οὐ πολλοῖς φανερά. Ἄκουσον, τέκνον, καὶ ἔκδεξαι γνώμην μου μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου, καὶ εἰσένεγκον τοὺς πόδας σου εἰς τὰς πέδας αὐτῆς καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου, ὑπὸθες τὸν ὦμόν σου καὶ βάσταξον αὐτὴν καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς, ἐν πάσῃ ψυχῇ σου πρόσελθε αὐτῇ καὶ ἐν ὅλῃ δυνάμει σου συντήρησον τὰς ὁδοὺς αὐτῆς, ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωρισθήσεταί σοι, καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος μὴ ἀφῇς αὐτήν, ἐπ᾽ἐσχάτων γὰρ εὑρήσεις τὴν ἀνάπαυσιν αὐτῆς, καὶ στραφήσεταὶ σοι εἰς εὐφροσύνην, καὶ ἔσονταί σοι αἱ πέδαι εἰς σκέπην ἰσχύος καὶ οἱ κλοιοὶ αὐτῆς εἰς στολὴν δόξης ...*»[159] Βεβαίως είναι φανερό ότι η περιγραφή της Σοφίας εδώ ταιριάζει απόλυτα με τον Κύριό μας Ιησού Χριστό.

Οι Εβραίοι, μέχρι σήμερα, δένουν στα χέρια τους ή στα πόδια τους, ή στο μέτωπο τους ή και στο στήθος τους

---

[158] Ι. Χρυσόστομος, περί Άννης, ομιλ.δ', 6, ΕΠΕ 8 Α, 1-8-110, PG 54, 667-668
[159] Σοφία Σειράχ κεφ.6, 23-37

το *φυλακτήριο*, ή *φυλακτό*. Αυτό είναι ένα μικρό κιβώτιο με κορδόνια, αναφορά στην Κιβωτό της Διαθήκης και συμβολίζει το δέσιμο με το Νόμο του Θεού, σύμφωνα με την εντολή του Μωυσή στο Δευτερονόμιο *«... καὶ θέλεις **δέσει** αὐτοὺς διὰ σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου*[160] *... Θέλετε λοιπὸν βάλει τοὺς λόγους μου τούτους εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ εἰς τὴν ψυχήν σας καὶ θέλετε **δέσει** αὐτοὺς διὰ σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σας καὶ θέλουσιν εἶσθαι ὡς προμετωπίδια μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν σας.»*[161] *(πρόσθετη έμφαση)*

Για εμάς τους Χριστιανούς το κιβώτιο αυτό συμβολίζει πάλι τον Ιησού Χριστό, γιατί η Κιβωτός της Διαθήκης περιείχε τις πλάκες με τις Δέκα εντολές, που είναι ο Νόμος, το Ουράνιο Μάννα που είναι ο Ουράνιος Άρτος της Ζωής, και την ράβδο του Ααρών που συμβολίζει τον Μέγα Αρχιερέα. Αυτά τα τρία μαζί είναι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός και αυτό το δέσιμο, λοιπόν, συμβολίζει το «δέσιμο» με τον Ιησού Χριστό.

18. *«Δεν θέλω διαχειριστές μέσα στον Οίκο Μου. Ενοποιήστε, για χάρη Μου, την εορτή του Πάσχα» και συνεχίζει: «Είμαι ορθόδοξη και μοιράζομαι τα πάντα με τους καθολικούς αδελφούς μου, και δεν διαφοροποιούμαι στο Όνομά Σου όταν είμαι μαζί τους, ούτε και αυτοί μου φέρονται διαφορετικά απ' ότι στους δικούς τους. Γνωρίζω επίσης ότι πολλοί απ' αυτούς πηγαίνουν στις Ελληνικές ή Ρώσικες Ορθόδοξες εκκλησίες...» (Τετρ. 41-55, σελ. 283-284).*

Εδώ χρησιμοποιείτε τον τίτλο ενός μηνύματος *(Δεν θέλω διαχειριστές μέσα στον Οίκο Μου. Ενοποιήστε, για*

[160] Δευτ. κεφ. 6, 8
[161] Δευτ. κεφ. 11, 18

χάρη Μου, την εορτή του Πάσχα) ο οποίος είναι ενδεικτικός ως προς το περιεχόμενο και εξυπηρετεί μόνο το ευρετήριο του βιβλίου. Το πλήρες κείμενο έχει ως εξής: «*Πες στο λαό Μου ότι δεν θέλω διαχειριστές στον Οίκο Μου, δεν θα δικαιωθούν κατά την Ημέρα Μου γιατί αυτοί είναι που μετέτρεψαν τον Οίκο Μου σε οίκο εμπορίου.(Τετρ. 41-55, σελ. 285).* Αυτό δεν μπορεί παρά να μας φέρει στο μυαλό το εδάφιο από τον Λουκά με το παρόμοιο περιστατικό «*καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας λέγων αὐτοῖς· γέγραπται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε εἰς σπήλαιον ληστῶν.*»[162]

Ο Μέγας Βασίλειος επίσης αναφέρει σχετικά: «*Μισθωτοὺς ποιμένας ἐκείνους λέγει, τοὺς οὐ διὰ τὸ ἀληθές, ἀλλά διὰ τὸ αὐτῶν χρειῶδες τὴν τοῦ ποιμαίνειν ἐξουσίαν λαβόντας ... καὶ νῦν μισθωτοὶ πολλοὶ ... οἱ καὶ νῦν ἐπὶ τοῖς ὑγιαίνουσι τοῦ Κυρίου ῥήμασι σχίσμα ποιοῦντες ...*»[163]

Τώρα, σχετικά με την ενοποίηση των ημερομηνιών του Πάσχα, είναι το λιγότερο που μπορούμε να κάνουμε για να πιστέψουν όλοι ότι ο Χριστός είναι ο Υιός του Θεού όπως το είπε Εκείνος στον κήπο της Γεθσημανής «*καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ἵνα πάντες ἕν ὦσι, καθώς συ, πάτερ ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοὶ ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἕν ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ με ἀπέστειλας.*»[164]

Για το «*δεν διαφοροποιούμαι στο Όνομά Σου*» θα χρησιμοποιήσω τα λόγια του Αγίου Μαξίμου του

---

[162] Λουκ. 19, 45-46 & Μαρκ. 11, 17
[163] Εις τον Άγιον μάρτυρα Μάμαντα, ΕΠΕ 7, 280-284. PG 31, 593C-596C
[164] Ιωαν. 17, 20-21

Ομολογητού: «*Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία, τὰ αὐτὰ τῷ Θεῷ περὶ ἡμᾶς ὡς ἀρχετύπῳ εἰκὼν ἐνεργοῦσα δειχθήσεται. Πολλῶν γὰρ ὄντων καὶ ἀπείρων ἀριθμῷ σχεδόν, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, γένει καὶ εἴδει, καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βίοις καὶ ἡλικίαις καὶ γνώμαις καὶ τέχναις καὶ τρόποις καὶ ἤθεσι καὶ ἐπιτηδεύμασιν … ἀλλήλων διῃρημένων τε καὶ πλεῖστον διαφερόντων τῶν εἰς αὐτὴν γιγνομένων καὶ ὑπ᾽αὐτῆς ἀναγεννωμένων τε καὶ ἀναδημιουργουμένων τῷ πνεύματι …, καθ᾽ ἥν οὐδεὶς τὸ παράπαν οὐδὲν ἑαυτῷ τοῦ κοινοῦ διωρισμένος ἐστί. Πάντων συμπεφυκότων ἀλλήλοις καὶ συνημμένων, κατὰ τὴν μίαν ἁπλῆν τε καὶ ἀδιαίρετον τῆς πίστεως χάριν καὶ δύναμιν.*»[165] Και στην προς Κολοσσαείς επιστολή ο Άγιος Παύλος λέγει: «*ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός. Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πρᾳότητα, μακροθυμίαν, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς· ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε.*»[166]

Όλοι, χωρίς εξαίρεση, αποτελούμε το Σώμα της Εκκλησίας και κεφαλή της είναι ο Χριστός.

Τέλος και τῷ Θεῷ Δόξα.

---

[165] Μάξιμος Ομολογητής, Μυσταγωγία, ΑΔΕΕ έκδοση γ’ 1997, Α’ 38 – 56 σελ. 110

[166] Κολ. 3, 11-15

Ευχαριστώ για τον χρόνο σας. Ελπίζω αυτή η εργασία αγάπης να διαλύσει τις ανησυχίες και τους φόβους σας και να ανοίξει τον δρόμο για ένα γόνιμο και ειλικρινή διάλογο.

Βασούλα Ρύντεν,

Παράρτημα περί Ἱερῶν Κανόνων

Προϋποθέσεις ορθής ερμηνείας

Νομοθέτης είναι πάντα ο Πατήρ, ο οποίος αρχικά νομοθέτησε δια των Προφητών της Παλαιάς Διαθήκης, στην συνέχεια νομοθέτησε δια του Υιού, και τέλος δια του Παρακλήτου συνέχισε και συνεχίζει να νομοθετεί με τις εμπνεύσεις των Αγίων Πατέρων και των Συνόδων, που διατύπωσαν τους Ιερούς Κανόνες της Εκκλησίας.

Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης συγκέντρωσε όλους αυτούς τους Κανόνες σε μία συλλογή που την ονόμασε: «*Πηδάλιον τῆς νοητῆς νηὸς τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησίας*».

Στην εισαγωγή το Πηδάλιο[167] αναφέρει: « *Ἐὰν θέλωμεν ὅμως νὰ κατανοήσωμεν περισσότερον τὸ πνεῦμα τοῦ Πηδαλίου, πρέπει ἐξ ἀρχῆς νὰ διακρίνωμεν τὴν διαφοράν μεταξὺ συντηρητισμοῦ ἀφ᾽ ἑνὸς καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Παράδοσιν ἀφ᾽ ἑτέρου.*

Ὁ συντηρητισμὸς εἶναι δουλικὴ προσήλωσις εἰς ὁ,τιδήποτε μᾶς ἔχουν παραδώσει αἱ προηγούμεναι γενεαί, ἀδιακρίτως ἐὰν τοῦτο εἶναι καλὸν ἢ κακὸν. Καὶ τὴν χειροτέραν κληρονομίαν τοῦ παρελθόντος τὴν θεωρεῖ «παράδοσιν» καὶ ἐκφράζει φόβον καὶ μῖσος πρὸς κάθε ἀπόπειραν μεταβολῆς, ἀσχέτως ἐὰν αὐτὴ ἐπιφέρῃ βελτίωσιν καὶ διόρθωσιν τῆς καταστάσεως. Διὰ τοῦτο ὁ συντηρητισμὸς εἶναι ἀληθὴς ἀσθένεια τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, ἡ ὁποία μὲ τὴν στατικότητά της ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διαιώνισιν τῶν κακῶν τοῦ παρελθόντος.

[167] Εκδόσεις Ρηγόπουλος, Θεσσαλονίκη 1998, σελ. ιη΄

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Παράδοσιν εἶναι κάτι πολὺ διαφορετικὸν. Εἶναι ἔρως πρὸς ὅ,τι ὡραῖον, γνήσιον, ἀληθινὸν καὶ αἰώνιον ἐδώρησεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ὅ,τι πολύτιμον προσέφερε λατρευτικῶς εἰς τὸν Θεὸν ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι ἀγάπη τῆς ἰδίας τῆς ἀγάπης, ἡ ὁποία ἑνώνει τὸν Θεὸν μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Εἰς αὐτὴν τὴν ἀγάπην δὲν ὑπάρχει χῶρος διὰ τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ὑποκρισίαν, διὰ τὰς ἀσχημίας καὶ κατωτερότητας. Ὁ φλεγόμενος ὑπ' αὐτῆς ποθεῖ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα τὸ σαπρὸν καὶ νὰ ἐπικράτησῃ τὸ ὑγιές. Δὲν εἶναι ἡ ἀγάπη αὐτὴ στεῖρος συναισθηματισμός, ἀλλὰ δύναμις ζῶσα, δημιουργικὴ καὶ ἀνακαινίζουσα, ὁδηγοῦσα τὸν ἀνθρωπον εἰς διαρκῆ πορείαν πρὸς τὰ ἀνώτερα, εἰς διαρκῆ ἀγῶνα διὰ τὰ εὐγενέστερα.»

Στο «Κανονικόν Δίκαιον»[168] του Παναγιώτη Ι. Μπούμη, καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών, αναφέρονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ορθή ερμηνεία των Ιερών Κανόνων, που είναι: **η επίκληση του φωτισμού του Αγίου Πνεύματος** (Πρβλ. Ιακ. 1,5-6, Μαρκ. 4,22 και Β' Κορ. 3,14-16), **η ταπεινοφροσύνη του ερμηνευτή** «*Ὁ Θεός ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δέ δίδωσιν χάριν*». (Ιακ. 4,6 & Πετρ. 5,5) Σημαντική προϋπόθεση επίσης είναι **η μετάνοια**, γιατί όπως λέει ο Απ. Παύλος «*Μετάνοια εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας*» (Β΄Τιμ. 2,25 Πρβλ. ξστ΄/οέ Καρθαγένης) και βεβαίως ο ερμηνευτής πρέπει να διακατέχεται **από αγάπη.** Απαραίτητη προϋπόθεση της αλήθειας είναι η αγάπη, γιατί σύμφωνα με τον Απ. Παύλο «*Ἀληθεύοντες ἐν ἀγάπῃ.*» (Εφες. 4,15) Όπου βασιλεύει το μίσος και ο αναβρασμός δεν μπορούμε να πετύχουμε την αλήθεια.

---

[168] Κανονικόν Δίκαιον, Εκδόσεις Γρηγόρη Αθήνα 2000 σελ. 71-72

Άλλη πολύ σημαντική προϋπόθεση είναι ή φιλολογική κατάρτιση του ερευνητή, ώστε να είναι σε θέση να αναλύει και να προβαίνει σε διερεύνηση των διαφόρων συντακτικών και γραμματικών φαινομένων, αποχρώσεων και παραλλαγών. Αυτό βρίσκεται σε μεγάλη συνάρτηση και με την εντολή πού δίνει ο Μ. Βασίλειος στον ερευνητή των θείων κειμένων με τον *ιστ'* καν. «*Πρόσεχε οὖν ἀκριβῶς τῇ Γραφῇ καί αὐτόθεν εὑρήσεις τήν λύσιν τοῦ ζητήματος*». Ομοίως και ο Ιερός Χρυσόστομος λέει: «*Ἡ γάρ τῶν θείων λογίων φύσις ἐν ὀλίγοις ρήμασι πολύν ἐπιδείκνυται τῶν νοημάτων τόν πλοῦτον καί ἀφατον χαρίζεται τόν θησαυρόν τοῖς μετά ἀκριβείας τήν ἔρευναν ποιεῖσθαι βουλομένοις... Διά γάρ τοῦτο καί ὁ Χριστός ἐλεγεν ἐρευνᾶτε τάς Γραφάς*»[169] Βεβαίως, όταν λέμε να ερευνάμε με μεγάλη προσοχή το κείμενο των κανόνων, δεν εννοούμε ότι πρέπει να ανιχνεύουμε μόνο κατά βάθος τον συγκεκριμένο κανόνα, αλλά εννοούμε ότι συγχρόνως πρέπει να ερευνάμε και να μελετούμε και κατά πλάτος και όλους τους άλλους σχετικούς κανόνες, αλλά και γενικότερα όλα τα θεόπνευστα και θεία κείμενα της Εκκλησίας, καθώς και τα πατερικά έργα. Σ' αυτήν τη συνάντηση, σ' αυτήν τη διασταύρωση των κατά βάθος και πλάτος εννοιών και μαρτυριών βρίσκεται, επιτυγχάνεται ή καλλίτερη ερμηνεία διότι «*Ἐκ τῶν ἐπί μέρους νά ἐξευρίσκωμεν τόν νοῦν τοῦ ὅλου καί διά τοῦ ὅλου νά κατανοῶμεν τό ἐπί μέρους*»[170].

Ο Μ. Βασίλειος δεν παραλείπει να μας προειδοποιήσει στον *πζ'* κανόνα του, για τον μεγάλο κίνδυνο που

---

[169] PG 53, 205

[170] Εύ. Αντωνιάδου, Αι της Καινής Διαθήκης Ορθόδοξοι ερμηνευτικαί αρχαί και μέθοδοι και οι θεολογικαί των προϋποθέσεις, ΕΕΘΣΠΑ 1937, σελ.193.

διατρέχουμε από τον υποκειμενισμό μας, όταν αντί να ερμηνεύουμε τον Κανόνα, οδηγούμαστε σε δικά μας συμπεράσματα: *«Τό ἐκ τῆς ἀκολούθου ἐπιφορᾶς τό σιωπηθέν συλλογίζεσθαι, νομοθετοῦντός ἐστιν, οὐ τά τοῦ νόμου λέγοντος.»* Την σοβαρότητα αυτού του κινδύνου κατανόησε η Εκκλησία από νωρίς και για αυτό η Πενθέκτη Οικουμενική Σύνοδος επικύρωσε με τον *β΄* Κανόνα της την αρχή αυτή του Μ. Βασιλείου, προσδίδοντας της καθολικό κύρος. Στο «Πηδάλιον» αυτός ο κανόνας αποδίδεται ως εξής: *«Τὸ δὲ νὰ συμπεραίνῃ τινὰς ἀπὸ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ λόγου ἐκεῖνο, ὁποῦ ἡ Γραφὴ ἐσιώπησε, τοῦτο δὲν εἶναι ἴδιον ἐκείνου ὁποῦ θέλει νὰ λέγῃ, ὅσα λέγει ὁ νόμος, ἀλλ᾽ ἐκείνου ὁποῦ θέλει να νομοθετῇ αὐτὸς ἀπὸ λόγου του.»*[171]

Στο Κανονικό Δίκαιο[172] αναφέρεται επίσης και ο σωτηριολογικός σκοπός των Ιερών Κανόνων: *«Ὁ σκοπός τῶν ἱερῶν κανόνων εἶναι σωτηριολογικός. Με αὐτούς διασφαλίζεται ἡ ἀκεραιότητα τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας καί ἀποδοκιμάζεται κάθε τάση παρεκκλίσεως ἤ νοθεύσεως τοῦ μηνύματος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας. Γι᾽ αυτό καί οἱ ἱεροί κανόνες ἀναφέρονται στήν αὐθεντική συνέχιση τῶν μορφῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος καί ἐνδιαφέρονται γιά τή διαφύλαξη τῆς ἑνότητας τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας, διά μέσου τῆς ὁποίας ἐπιτυγχάνεται ἀπό τόν κάθε πιστό ἡ οἰκείωση τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σωτηρίας.»*

Με αυτές τις προϋποθέσεις, και ειδικά την *διαφύλαξη τῆς ἑνότητας τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας*, επιχειρήσαμε να

---

[171] Πηδάλιον, Εκδόσεις Ρηγόπουλου 1998, σελ. 635
[172] Παναγιώτη Μπούμη, Καθ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Κανονικόν Δίκαιον, Εκδόσεις Γρηγόρη Αθήνα 2000 σελ. 28

μελετήσουμε τους Ιερούς Κανόνες και ειδικά τους κανόνες που επικαλούνται όσοι χωρίς να εξετάζουν πρώτα τον εαυτό τους για το μερίδιο της ευθύνης τους – *για το σκάνδαλο της διαίρεσης ευθυνόμαστε όλοι, όχι μόνο αυτοί που το δημιούργησαν, αλλά και εμείς με την ανοχή μας και την αδιαφορία μας, γινόμαστε συνυπεύθυνοι* – διακατέχονται από υπερηφάνεια για την αλήθεια που κατέχουν αποκλειστικά, όπως νομίζουν, και θεωρούν εαυτούς ως μόνους θεάρεστους, και όλους τους άλλους «αιρετικούς». Αυτό μοιάζει, συχωρέστε μου την τόλμη, περισσότερο με τον υπερήφανο Φαρισαίο της παραβολής, παρά με τον συντετριμμένο τελώνη.

Κι όσοι βιαστούν να απαντήσουν « *...μα εμείς με αγάπη τους περιμένουμε να επιστρέψουν»*, ας σκεφτούν ότι: *«Ἀναμφιβόλως ἕν τῶν μεγαλυτέρων ἁμαρτημάτων, πού συντελεῖται εἰς τήν ἐποχήν μας ἐντός τῆς Ἐκκλησίας εἶναι, ὅτι χωρίζεται ὁ βίος ἀπό τοῦ δόγματος, ἡ ἀγάπη ἀπό τῆς πίστεως, ἡ Ἐκκλησία ἀπό τῆς Θεολογίας.»*[173]

Κι αν ο συσχετισμός εδώ δεν είναι ξεκάθαρος, τότε με το παράδειγμα που ακολουθεί, θα μπορέσουμε εύκολα να δούμε την σχέση και την αλήθεια του λόγου. Το να βιώνουμε δηλαδή την διαίρεση μας σχεδόν 950 χρόνια τώρα, ενώ το Ευαγγέλιο – *δόγμα* - υπαγορεύει:
«ἵνα πάντες ἕν ὦσι, καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἕν ὦσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας»[174]

Αυτό ακριβώς μας ζητά ο Ιησούς Χριστός, που είναι η μοναδική Κεφαλή της Εκκλησίας και η μόνη αληθινή Θεολογία. Κι όμως ανεχόμενοι την διαίρεση μας, δεν εκπληρώνουμε το Θείο Θέλημά Του.

---

[173] Διονυσίου Ψαριανού, Μητροπολίτου Σερβίων και Κοζάνης, Χαριστήριος Ωδή, Αθήνα 1969, σελ. 16-17
[174] Ιωαν. 17, 21

Κανὼν ΜΕ΄ τῶν Ἁγίων καὶ πανσέπτων Ἀποστόλων

«Ἐπίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, ἢ Διάκονος, αἱρετικοῖς συνευξάμενος, μόνον, ἀφοριζέσθω, εἰ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς, ὡς Κληρικοῖς ἐνεργῆσαι τι, καθαιρείσθω.»

Ἑρμηνεία[175]*: Ὁ παρὼν Κανὼν διορίζει, ὅτι ὅποιος Ἐπίσκοπος, ἤ Πρεσβύτερος, ἤ Διάκονος ἤθελε συμπροσευχηθῇ μοναχὰ, ἀλλ΄ ὄχι καὶ νὰ συλλειτουργήση μὲ αἱρετικοὺς ἃς ἀφορίζηται. Ἐπειδὴ ὅποιος μὲ τοὺς ἀφωρισμένους συμπροσεύχεται* ***(καθὼς τοιοῦτοι εἶναι οἱ αἱρετικοὶ)****, πρέπει να συναφορίζηται καὶ αὐτὸς, κατά τὸν Ι΄ τῶν αὐτῶν Ἀποστόλων. (Εἴ τις ἀκοινωνήτῳ, κἂν ἐν οἴκῳ συνεύξηται, οὗτος ἀφοριζέσθω). Εἰ δὲ καὶ ἐσυγχώρησεν εἰς τοὺς αἱρετικοὺς αὐτοὺς νὰ ἐνεργήσουν κἀνένα λειτούργημα, ὡσὰν Κληρικοὶ, ἃς καθαίρηται, ἐπειδὴ ὅποιος Κληρικὸς συλλειτουργήσει μὲ καθηρημένους* ***(καθὼς τοιοῦτοι εἶναι οἱ αἱρετικοὶ, κατὰ τὸν Β΄, καὶ Δ΄, τῆς Γ΄)*** *συγκαθερεῖται καὶ αὐτὸς, κατά τὸν ΙΑ΄ τῶν Ἀποστόλων. Πρέπει γὰρ τοὺς αἱρετικοὺς νὰ ἀποστρεφώμεθα, ἀλλ΄ ὄχι ποτὲ καὶ νὰ συμπροσευχώμεθα μὲ αὐτοὺς ἢ νὰ συγχωροῦμεν εἰς αὐτοὺς νὰ ἐνεργήσουν τι Ἐκκλησιαστικὸν λειτούργημα, ἢ ὡς Κληρικοὶ ἢ ὡς ἱερεῖς.*

Αυτός είναι ένας από τους παλαιότερους Κανόνες και σ΄αυτόν στηρίζονται οι μεταγενέστεροι Κανόνες των Οικουμενικών Συνόδων. *(βλέπε σελ. 00)* Για να κατανοήσουμε πλήρως το πνεύμα των Πατέρων, πρέπει να δούμε ποιοι ήταν αυτοί που απειλούσαν και ταλαιπωρούσαν την Εκκλησία τότε, για να καταλάβουμε ποιοι είναι οι συνεχιστές της πλάνης και της απειλής αυτής σήμερα, δηλαδή οι «διάδοχοι» της αίρεσης. Είναι γνωστό ότι οι

[175] Πηδάλιον, Εκδόσεις Ρηγόπουλου, σελ. 50

αιρέσεις που ταλάνιζαν την Εκκλησία τότε, όπως του Σαβέλλιου, του Αρείου, του Μακεδόνιου, του Νεστόριου, του Ευτυχούς και του Διοσκόρου κλπ, οι οποίοι πρόσβαλαν είτε την Θεότητα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, είτε το Άγιο Πνεύμα, είτε την Θεοτόκο. Τους σημερινούς συνεχιστές μπορούμε να τους βρούμε π.χ. στο πρόσωπο των Χιλιαστών, Μαρτύρων του Ιεχωβά, που δεν δέχονται την Θεότητα του Υιού, θεωρώντας τον Κύριο κτίσμα, οι Μορμόνοι κ.α.

Σίγουρα, το πνεύμα των θεοφόρων Πατέρων δεν είναι να καταδικάζουμε όσους δεν μας είναι αρεστοί. Γι᾽αυτό και ο Άγιος Νικόδημος στην ερμηνεία του, αναφέρεται σαφώς σε «*ἀφωρισμένους*» και «*καθῃρημένους*». Έτσι λοιπόν, όταν από υπερβολικό ζήλο, χαρακτηρίζουμε και άλλους ως αιρετικούς, οι οποίοι δεν είναι «*ἀφωρισμένοι*» και «*καθῃρημένοι*», τότε δίνουμε στον Κανόνα τη δική μας διάσταση, νομοθετούμε εμείς από μόνοι μας, και όχι ο Νομοθέτης. Είδαμε πριν τον Μ. Βασίλειο να μας προειδοποιεί γι᾽ αυτόν τον κίνδυνο.

Ένας άλλος λόγος για τον οποίο δεν πρέπει να αποκλίνουμε με δικές μας, υποκειμενικές ερμηνείες είναι αυτός καθαυτός ο ρόλος των Ιερών Κανόνων. Στο «Κανονικό Δίκαιο»[176] αναφέρεται: «*Οἱ ἱεροί κανόνες εἶναι μία ἔκφραση τοῦ πνεύματος τῆς ἀληθινῆς καί εἰλικρινοῦς ἐν Χριστῷ ἀγάπης. Ἐπομένως ἐκφράζουν καί ὑποδεικνύουν τήν ἀληθινή, τήν πραγματική καί γνήσια εὐσέβεια, ἐνῶ συγχρόνως μέ τήν αὐθεντικότητά τους προφυλάσσουν ἀπό κάθε ὑποκειμενική παρέκκλιση, εἴτε πρός τά δεξιά (ὡς εὐσεβοφάνεια καί εὐσεβισμό), εἴτε πρός τά ἀριστερά (ὡς ἀδικία καί ἁμαρτία) πρβλ. Παροιμ. 4, 27-27α*»

[176] Π. Μπούμη «Κανονικό Δίκαιο» σελ. 27

Πολλοί ερμηνεύουν αυτούς τους κανόνες με τρόπο που να δικαιολογεί την σκληρόκαρδη στάση τους απέναντι στους Ρωμαιοκαθολικούς. Όμως, σύμφωνα με την ερμηνεία του Αγίου Νικόδημου του Αγιορείτη, οι αιρετικοί του κανόνα, είναι «*ἀφωρισμένοι*» η «*καθηρημένοι*». Πρέπει λοιπόν να εξετάσουμε, αν αυτό συμβαίνει και σε αυτή την περίπτωση. Στο Κανονικό Δίκαιο[177], η αίρεση ορίζεται ως εξής: «*Αἵρεση εἶναι ἡ ἀπόκλιση ἀπό τήν ὀρθή διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία περιέχεται στήν Ἁγ. Γραφή καί στήν Ἱερά Παράδοση, ὅπως διατυπώθηκε στίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καί ἡ ἐμμονή σ' αὐτήν, ἢ ἡ προσχώρηση σέ μία ἤδη καταδικασμένη αἱρετική ὁμολογία.*»

Ας θυμηθούμε τα λόγια του αείμνηστου Οικουμενικού Πατριάρχη Αθηναγόρα: «*...Καὶ αὐτοὶ οἱ δύο λίβελλοι, αὐτὰ τὰ δύο γράμματα, ὠνομάσθησαν σχίσμα.* ***Σχίσμα οὐδέποτε ἐκηρύχθη****, μήτε ἀπὸ τὴν Ρώμην, οὔτε ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἀλλὰ τὸ ἐζήσαμεν 900 χρόνια. Μὲ πολλὰς συνεπείας, μὲ πολλὰς καταστροφάς.*»[178] Πράγματι, όσο υπερβολικό κι αν φαίνεται, αυτή είναι η αλήθεια. Ποτέ καμία Σύνοδος δεν καταδίκασε την Δυτική Εκκλησία ως αιρετική ούτε και την αφόρισε. Όσον αφορά τα «*αναθέματα*» δηλαδή τον μεγάλο αφορισμό που το 1054 είχαν εκτοξεύσει εκατέρωθεν Ανατολή και Δύση, ο Πατριάρχης Αθηναγόρας και ο Πάπας Παύλος ο ΣΤ' τα «*σήκωσαν*» το 1965.

Ένα άλλο, σημαντικό στοιχείο προκύπτει από την μελέτη αφ' ενός του αμέσως επόμενου στη σειρά Αποστολικού Κανόνα μστ'συνέχεια του με', και αφ'ετέρου ιδ' της Δ' Οικουμενικής Συνόδου, οβ'της Πενθέκτης, ι'και λα' της Συνόδου της Λαοδικείας, και κα'(κθ') της Καρθαγένης.

---

[177] Κανονικόν Δίκαιον, Π. Μπούμη, σελ. 243

[178] Ορθόδοξος Τύπος, Έτος Κ΄ Αρ. 27/12 Ιουλ.2002, Διάλογοι χωρίς προσωπείο.Απόσπασμα της ομιλίας στο τέλος του βιβλίου

Κανὼν ΜΣΤ΄ τῶν Ἁγίων καὶ πανσέπτων Ἀποστόλων

«Ἐπίσκοπον, ἢ Πρεσβύτερον αἱρετικῶν, δεξαμένους Βάπτισμα ἢ θυσίαν, καθαιρεῖσθαι προστάσσομεν, τίς γὰρ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς βελίαρ; ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου;»

Η διαδικασία που προβλέπει η Ορθόδοξη Εκκλησία στην περίπτωση που κάποιος Καθολικός θελήσει να γίνει μέλος της, είναι η χρήση του Αγίου Μύρου[179] και όχι Βάπτισμα. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την υπογραφή λιβέλλου και την απαγγελία του «Πιστεύω», και είναι ακριβώς ή ίδια που προβλέπεται και για την επιστροφή κάποιου εκ των Παλαιοημερολογιτών[180].

Αυτό συμβαίνει διότι: «*Κατά κανόνα ὅμως, ἐφ΄ ὅσον ἐκεῖνοι πού προσέρχονταν στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία εἶχαν βαπτισθεῖ στό ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδας καί μάλιστα ἀπό ἱερεῖς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τήν ἀποστολική διαδοχή, γινόταν κατ΄ οἰκονομία δεκτό τό βάπτισμα τους.*»[181]

Απ΄ αυτό φαίνεται ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία αναγνωρίζει στην Καθολική Εκκλησία την ύπαρξη Αποστολικής διαδοχής. Τη σημασία αυτής της αναγνώρισης θα την καταλάβουμε αν δούμε τον ορισμό της Εκκλησίας, όπως τον διατυπώνει ο κανονολόγος Π. Μπούμης: «*Ἐκκλησία εἶναι ὁ μοναδικός ἱερός θεανθρώπινος ὀργανισμός, ὁ ὁποῖος ἱδρύθηκε ἀπό τόν Ἰησοῦ Χριστό μέ σκοπό τή σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί ἀποτελεῖται ἀπό τό σύνολο ἐκείνων πού πιστεύουν στό Χριστό καί εἶναι ὀργανικῶς ἑνωμένοι μέ*

[179] Κανονικόν Δίκαιον, Π. Μπούμη, σελ. 106
[180] Αυτόθι, σελ. 107
[181] Αυτόθι, σελ. 105

Αὐτόν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ διά μέσου τῶν Ἀποστόλων Του καί τῶν διαδόχων τους.»[182]

Επομένως, μπορούμε να δεχθούμε ότι η Καθολική Εκκλησία, με την Αποστολική διαδοχή, είναι οργανικά ενωμένη με τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, δια του Αγίου Πνεύματος. Αν πράγματι η Καθολική Εκκλησία ήταν «*ἀφωρισμένη*» και «*καθῃρημένη*», αυτή η οργανική ένωση θα είχε χαθεί, γιατί αφορισμός και καθαίρεση σημαίνουν ακριβώς αυτό, την αποκοπή του «*ομφάλιου λώρου*» και την αποξένωση από την Μητέρα Εκκλησία. Ας δούμε στην συνέχεια αυτούς τους κανόνες:

Κανὼν ιδ' Τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

«*Μὴ συνάπτειν γάμον αἱρετικοῖς ἢ Ἰουδαίοις*»

Κανὼν οβ' Τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου

«*Μὴ ἐξέστω ὀρθόδοξον ἄνδρα αἱρετικῇ συνάπτεσθαι γυναικί, μήτε μὴν αἱρετικῷ ἀνδρὶ γυναῖκα ὀρθόδοξον συζεύγνυσθαι ἀλλ' εἰ καὶ φανείη τι τοιοῦτον ὑπό τινος τῶν ἁπάντων γινόμενον, ἄκυρον ἡγεῖσθαι τὸν γάμον, καὶ τὸ ἄθεσμον διαλύεσθαι συνοικέσιον· οὐ γὰρ χρὴ τὰ ἄμικτα μιγνῦναι, οὐδὲ τῷ προβάτῳ λύκον συμπλέκεσθαι, καὶ τῇ τοῦ Χριστοῦ μερίδι τὸν τῶν ἁμαρτωλῶν κλῆρον· εἰ δὲ παραβῇ τις τὰ παρ' ἡμῶν ὁρισθέντα, ἀφοριζέσθω.*»

Κανὼν ι' Τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου

«*Μὴ συνάπτειν γάμους πρὸς αἱρετικούς*»

---

[182] Αυτόθι, σελ. 88

Κανὼν λα' Τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου

«Οὐ χρὴ διδόναι τέκνα ἐπὶ γάμῳ αἱρετικοῖς, ἀλλὰ λαμβάνειν»

Κανὼν κα' (κθ') Τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου

«Ὥστε τὰ τέκνα τῶν κληρικῶν ἔν συνοικεσίῳ μὴ συνάπτεσθαι αἱρετικοῖς»

Βλέπουμε ότι όλοι οι κανόνες αυτοί, απαγορεύουν τον γάμο με αιρετικούς. Όμως η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν απαγορεύει τον γάμο μεταξύ Ορθόδοξων και Καθολικών.

Το «Κανονικό Δίκαιο» αναφέρει σχετικά: *«Σήμερα ὅμως ἡ Ἐκκλησία κατ' οἰκονομίαν δέχεται τούς γάμους μέ ἑτερόδοξο (μεικτοί γάμοι) ὑπό τήν προυπόθεση ὅτι τά παιδιά θά βαπτισθοῦν Ὀρθόδοξα.»*[183]

Παρατηρούμε ότι και σ' αυτή την περίπτωση, όπως και στην προηγούμενη, η Εκκλησία δέχεται τον γάμο με τους Καθολικούς και το βάπτισμα *«κατ' οἰκονομίαν»*. Ο Άγιος Νικόδημος λέει για την οικονομία: *«δύω εἴδη κυβερνήσεως εὑρίσκονται ἐν τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἁγίᾳ Ἐκκλησίᾳ· καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶδος, ὀνομάζεται Ἀκρίβεια, τὸ δὲ ἄλλο, ὀνομάζεται Οἰκονομία, καὶ συγκατάβασις.»*[184] Αυτά τα δύο είδη βέβαια, δεν είναι αντιφατικά, συνυπάρχουν κατά το αυτό μέτρο και δεν νοείται το ένα χωρίς το άλλο, και μάλιστα αλληλοενισχύονται. Και όπως η Ακρίβεια αναφέρεται σε όλους τους Κανόνες, έτσι και η Οικονομία καλύπτει όλους τους Κανόνες, χωρίς να χρειάζεται ειδική αναφορά για τον κάθε ένα ξεχωριστά.

---

[183] Π. Μπούμη, Κανονικό Δίκαιο, σελ 135

[184] Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, Ὁμολογία Πίστεως ἤτοι ἀπολογία δικαιοτάτη, ἐν Βενετίᾳ 1819, σελ 32.

Ας δούμε τι λέει, για την οικονομία, το «Κανονικό Δίκαιο»: «*Εἴπαμε προηγουμένως ὅτι ὁ τελικός σκοπός τῆς ἀκριβείας εἶναι ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου διά μέσου τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν ὅμως ἡ ἀπαρέγκλιτη τήρηση καί ἐφαρμογή ἑνός κανόνα σέ μία δεδομένη περίπτωση ἐμποδίζει τήν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ, τότε ἐξετάζει ἡ Ἐκκλησία, μήπως ἡ προσωρινή καί λογική ἀναστολή τοῦ ἐν λόγῳ κανόνα συμβάλλει στήν ἐπιτυχία τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Ἐάν πράγματι τοῦτο συμβαίνει, τότε μπορούμε νά προβούμε στήν ἀναστολή αὐτή, γιατί καί τότε βρισκόμαστε στόν ὀρθό δρόμο, στήν εὐθεία γραμμή (μέ ἄλλα λόγια στόν κανόνα), πού ὁδηγεῖ στή σωτηρία τοῦ πιστοῦ καί στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Στήν περίπτωση αὐτήν ἔχουμε τήν ἐφαρμογή τοῦ μέτρου τῆς ἐκκλησιαστικῆς «οἰκονομίας». Ἐκκλησιαστική, λοιπόν, οἰκονομία εἶναι ἡ ἁρμοδίως καί ἀπό χριστιανική διάθεση-ἀγάπη πρόσκαιρη (ἤ διαρκέστερη) καί λογική παρέκκλιση ἀπό τήν ἀκρίβεια τῶν κανόνων χωρίς μετακίνηση τῶν δογματικών ὁρίων, πρός σωτηρία τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι βρίσκονται ἐντός καί ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας.*»

Αν κάποιοι επιμένουν να μην βλέπουν την ορθότητα αυτής της ερμηνείας, αφήνουν εκτεθειμένους τους Ιεράρχες της Εκκλησίας, οι οποίοι προσπαθούν ορθώς, χωρίς να νοθεύσουν την ακρίβεια του δόγματος, να φέρουν κλίμα καταλαγής, συμφιλίωσης αγάπης και προσέγγισης. Όπως πρώτα το Οικουμενικό Πατριαρχείο με τους δύο αείμνηστους και μακαριστούς Πατριάρχες, Αθηναγόρα και Δημήτριο και τον σημερινό Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο, ο οποίος παρ' όλα τα εμπόδια και τις ύβρεις εναντίον του, εξακολουθεί να αγωνίζεται με σθένος. Όπως ο Πατριάρχης Θεόκτιστος της Ρουμανίας, ο οποίος τον Μάιο του 1999 δέχθηκε τον Ποντίφικα επίσημα στην Ρουμανία και τον Οκτώβριο του 2002 ανταπέδωσε ο ίδιος με

επίσκεψη του στο Βατικανό, όπου υπέγραψαν κοινή Διακήρυξη δέσμευσης της Ορθόδοξης και της Καθολικής Εκλλησίας στην επιδίωξη της Ενότητας.
Όπως πρόσφατα ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος, Χριστόδουλος, ο οποίος υπέγραψε με τον προκαθήμενο της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας Ιωάννη Παύλο τον Β', κατά την ιστορική του επίσκεψη τον Μάιο του 2001 στην Αθήνα, «Κοινή Δήλωση» αφού νωρίτερα τον είχε δεχθεί στην Αρχιεπισκοπή ενώ την επομένη ο ίδιος ανταπέδωσε την επίσκεψη. Η επίσκεψη βέβαια μας άφησε και τον απόηχο της, και βλέπουμε λ.χ. σήμερα να αναφέρεται στα Δίπτυχα της Εκκλησίας της Ελλάδος του 2002, στον πίνακα με τα Ιστορικά γεγονότα της Εκκλησίας της Ελλάδος, στην σελ. κστ': *«(Μαΐου 4-5), Ἐπίσκεψις τῆς Α. Ἁγιότητος τοῦ Πάπα Ρώμης Ἰωάννου–Παύλου τοῦ Β΄ εἰς τήν Ἑλλάδα.»*

Είναι δυνατόν, προκειμένου να δικαιολογήσουμε αυτό το γεγονός, να θεωρήσουμε ότι αυτό έγινε για λόγους διπλωματίας η και ευγενείας; Η Εκκλησία είναι αψευδής, όπως η Κεφαλή της ο Χριστός είναι αψευδής, και βεβαίως δεν μπορούμε να εκθέτουμε την Εκκλησία οτι μεταχειρίζεται διπλωματία, την στιγμή που αυτό θα την παρουσίαζε ανακόλουθη πρός τον Απ. Παύλο που λέει: *«Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην.»*[185]

Επίσης, πως είναι δυνατόν η Εκκλησία της Ελλάδος, την άνοιξη του 2002, να έστειλε επιτροπή με επικεφαλή τον Μητροπολίτη Αττικής Παντελεήμονα, τον Κερκύρας Τιμόθεο, τον Επίσκοπο Θερμοπυλών Ιωάννη και Αχαΐας Αθανάσιο, στο Βατικανό για να συζητήσουν θέματα ποιμαντικής και διοικιτικής φύσεως; Αν ήταν πράγματι αιρετικοί οι Καθολικοί,

[185] Γαλατ. 1,10

θα ήταν ποτέ δυνατόν να συζητά η Ορθόδοξη Εκκλησία και μάλιστα θέματα ποιμαντικής μαζί τους; Μή γένοιτο.

Αυτό που πρέπει να μας προβληματίσει ιδιαίτερα είναι το γεγονός οτι ενώ όλοι οι Ιεροί Κανόνες είναι **τελεσίδικοι, αμετάκλητοι και υποχρεωτικοί**[186], οι κανόνες που έχουν να κάνουν με το θέμα των πρεσβείων των Εκκλησιών Ρώμης – Κωνσταντινούπολης, έχουν τεθεί σε πλήρη αχρηστία:

Κανὼν Γ' τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

«Τὸν μέν τοι Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον ἔχειν τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς μετὰ τὸν τῆς Ῥώμης Ἐπίσκοπον, διά τὸ εἶναι αὐτὴν Νέαν Ῥώμην.»

Κανὼν ΚΗ', της Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου

«Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων Πατέρων ὅροις ἑπόμενοι, ... καὶ ψηφιζόμεθα περί τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης· καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην, οἱ Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεῖα. Καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ἑκατὸν

---

[186] «Αἱ ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, εἴτε ὡς πρὸς τὰ δογματικὰ ζητήματα διατυπούμεναι εἰς τοὺς λεγόμενους «ὅρους», εἴτε ὡς πρὸς τὰ διοικητικὰ ἐκφερόμεναι εἰς τοὺς λεγόμενους «κανόνας», εἴτε ὡς πρὸς τὰ δικαστικὰ ἐκδιδόμενοι ὡς ὁριστικαὶ καὶ τελεσίδικοι τοῦ ἀνωτάτου τούτου ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἀναθεωρητικοῦ δικαστηρίου, εἶναι ἀπολύτως διὰ πᾶσαν ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ὑποχρεωτικαὶ, καὶ χαρακτηρίζονται καὶ εἶναι, ὡς πρὸς μὲν τὰ διοικητικὰ καὶ δικαστικὰ ἀμετάκλητοι, τῆς οἱασδήποτε τροποποιήσεως αὐτῶν οὔσης δυνατῆς μόνον ἐξ ἀποφάσεως νέας Οἰκουμενικῆς Συνόδου.»

πεντήκοντα θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, τὰ ἴσα πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς Νέας Ῥώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες, τὴν βασιλείᾳ καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ῥώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην ὑπάρχουσαν....»

Κανὼν ΛΣΤ' τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου

«...ὁρίζομεν ὥστε τὸν Κωνσταντινουπόλεως θρόνον τῶν ἴσων ἀπολαύειν πρεσβείων τοῦ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης θρόνου καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὡς ἐκεῖνον, μεγαλύνεσθαι πράγμασι, δεύτερον μετ᾽ ἐκεῖνον ὑπάρχοντα, μεθ᾽ ὅν ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως ἀριθμείσθω θρόνος, εἶτα ὁ Ἀντιοχείας, καὶ μετὰ τοῦτον, ὁ τῆς Ἱεροσολύμων πόλεως.»

Κανὼν Γ', τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου

«...Εἰ δὲ ἄρα τις Ἐπισκόπων ἔν τινι πράγματι, δόξῃ κατακρίνεσθαι, καὶ ὑπολαμβάνει ἑαυτὸν μὴ σαθρὸν, ἀλλὰ καλὸν ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἵνα καὶ αὖθις ἡ κρίσης ἀνανεωθῇ, εἰ δοκεῖ ὑμῖν, τῇ ἀγάπῃ Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου τὴν μνήμην τιμήσωμεν, καὶ γραφῆναι παρὰ τούτων τῶν κρινάντων Ἰουλίῳ τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥώμης, ὥστε διὰ τῶν γειτνιώντων τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐπισκόπων, εἰ δέοι, ἀνανεωθῆναι τὸ δικαστήριον καὶ ἐπιγνώμονας αὐτὸς παράσχοι..».

Κανὼν Δ', τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου

«Ἐάν τις Ἐπίσκοπος καθαιρεθῇ τῇ κρίσει τούτων τῶν ἐπισκόπων, τῶν ἐν γειτνίᾳ τυγχανόντων, καὶ φάσκῃ πάλιν ἑαυτῷ ἀπολογίας πρᾶγμα ἐπιβάλλειν, μὴ πρότερον εἰς τήν

καθέδραν αὐτοῦ ἕτερον ἀποκαταστῆναι, ἐὰν μὴ ὁ τῆς Ῥωμαίων Ἐπίσκοπος ἐπιγνοὺς, περὶ τούτου ὅρον ἐξενέγκη.»

Κανὼν Ε΄, τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου

«Ἤρεσεν, ἵν᾽ εἴ τις Ἐπίσκπος καταγγελθείη, και συναθροισθέντες οἱ Ἐπίσκοποι τῆς ἐνορίας τῆς αὐτῆς, τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν ἀποκινήσωσι, καὶ ὥσπερ ἐκκαλεσάμενος, καταφύγῃ ἐπί τὸν μακαριώτατον τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπον, καὶ βουληθείς αὐτοῦ διαικοῦσαι, δίκαιόν τε εἶναι νομίσῃ ἀνανεώσαθαι αὐτοῦ τὴν ἐξέτασιν τοῦ πράγματος, γράφειν τούτοις τοῖς Ἐπισκόποις καταξιώσῃ τοῖς ἀγχιστεύουσι τῇ ἐπαρχίᾳ ... Εἰ δέ τις ἀξιῶν καὶ πάλιν αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα ἀκουσθῆναι, καὶ τῇ δεήσει τῇ ἐαυτοῦ τῶν Ῥωμαίων Ἐπίσκοπον κρίνειν δόξῃ ἀπὸ τοῦ ἰδίου πλευροῦ Πρεσβυτέρους ἀποστεῖλαι, ἵνα ᾖ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ τοῦ Ἐπισκόπου·»

Ενώ ο Απόστολος Ιάκωβος προειδοποιεί: *«Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δέ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος»*[187], όλοι αυτοί οι κανόνες έχουν τεθεί σε αχρηστία, χωρίς προηγουμένως να έχει αποφασίσει καμία Οικουμενική Σύνοδος για την ακύρωση τους, δεδομένου ότι μόνο Οικουμενική Σύνοδος θα είχε την εξουσία να κάνει κάτι τέτοιο, και επομένως μέχρι τότε, οι Κανόνες αυτοί πρέπει να βρίσκονται σε πλήρη ισχύ.

Αυτό φαίνεται ιδιαίτερα από τον Α΄ κανόνα της Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου, της τελευταίας Οικουμενικής Συνόδου δηλαδή, που διακηρύσσει: *«...Τούτων οὖν οὕτως ὄντων... ἀσπασίως τοὺς θείους κανόνας ἐνστερνιζόμεθα, καὶ ὁλόκληρον τὴν αὐτῶν διαταγὴν καὶ ἀσάλευτον*

[187] Ιακ. 2, 10

κρατύνομεν, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν ἁγίων σαλπίγγων τοῦ Πνεύματος, τῶν πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν τε ἕξ ἁγίων, οἰκουμενικῶν συνόδων, καὶ τῶν τοπικῶς συναθροισθεισῶν ἐπὶ ἐκδόσει τοιούτων διαταγμάτων, καὶ τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν. Ἐξ ἑνὸς γὰρ ἅπαντες καὶ τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος αὐγασθέντες ὥρισαν τα συμφέροντα.»[188]

Έτσι διακηρύσσεται από την Ζ' Οἰκουμενική Σύνοδο «*κατὰ τὸν πλέον πανηγυρικὸν τρόπον ἡ κρατοῦσα ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ συνειδήσει βαθύτατη πεποίθησις περί τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτήρος τῶν θείων καὶ ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας κανόνων ὥς καρπῶν τοῦ Παναγίου Πνεύματος*».[189]

Σύμφωνα δηλαδή με τη μαρτυρία αυτή οἱ ιεροί κανόνες είναι θείοι, διότι θεσπίσθηκαν με το φωτισμό καί με τήν επιστασία του Αγ. Πνεύματος. Παρ΄όλα αυτά, είναι φαίνεται πιό εύκολο να γυρίσουμε την πλάτη και να διαγράψουμε όλους τους κανόνες που μας ενοχλούν εκθέτοντας την αδιαλλαξία μας και τη σκληροκαρδία μας, παρά να γίνουν για μας σοβαρή αιτία ενθάρυνσης για την αποκατάσταση της διασαλευμένης ενότητας της Εκκλησίας.

Η δικαιολογία που παρουσιάζεται στο «Κανονικό Δίκαιο» είναι αρκετά αδύναμη:
«*Λέει ὁ ιζ΄ κανών τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὅτι τά ἐκκλησιαστικά ἀκολουθοῦν τίς πολιτικές μεταβολές καί ἐξελίξεις, ὡς πρός τό θέμα τῶν μητροπόλεων: «Εἰ δέ καί τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις, ἤ αὖθις καινισθείη, τοῖς πολιτικοῖς καί δημοσίοις τύποις, καί τῶν*

[188] Οι Ιεροί Κανόνες, Αμίλκα Σ. Αλιβιζατου (†) καθ. Κανονικού Δικαίου Πανεπιστημίου Αθηνών σελ. 150-151
[189] Κανονικό Δίκαιο Π. Μπούμη σελ. 17

ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθείτω». Πρβλ. καί λη΄ καν. της Πενθέκτης. Ἔτσι ἄν ἕνας κανόνας προβάλλει τή μία Ἐκκλησία καί ἄλλος τήν ἄλλην, ὡς προβλεπόμενο ἀπό τούς κανόνες, δέν μπορεῖ νά λεχθεῖ ὅτι ἀποτελεῖ ἀντίφαση μεταξύ τους. Μέσα σ΄ αὐτό το πνεῦμα ἐξηγεῖται καί τό θέμα τῶν πρεσβειῶν τῶν Ἐκκλησιῶν Ρώμης-Κωνσταντινουπόλεως κ.λπ., στό ὁποῖο ἀναφέρονται οἱ κανόνες γ΄ τῆς Β΄, κη΄ τῆς Δ΄ καί λστ΄ τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Τοῦτο δηλαδή ἔχει ***πιθανότατα*** *σχέση μέ τήν ἐξέλιξη τῶν πραγμάτων μέσα στούς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας καί στή θέση ἰδιαίτερα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.»*[190]

Είναι φανερή η αμηχανία του ερμηνευτή όταν γράφει «***πιθανότατα***» δείχνοντας την αβεβαιότητα του. Όλα τα τραγικά λάθη που μας οδήγησαν σ΄ αυτη την ακοινωνησία, τα έκαναν άνθρωποι, και όχι ο θεσμός. Ας μην περιορίζουμε την Εκκλησία στην γήινη όψη της μειώνοντας την αληθινή της φύση. Ας μην απομακρύνουμε την Εκκλησία από το Ορθό Δόγμα, γιατί όπως λέει ο μεγάλος ορθόδοξος θεολόγος Vladimir Lossky:

«Ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται ἐπομένως νὰ σμικρυνθῇ καθαρῶς καὶ ἁπλῶς εἰς τὴν «γηΐνην ὄψιν της» καὶ εἰς τὰς «ἀνθρωπίνας περιπλοκὰς», χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν ἀληθῆ φύσιν αὐτῆς, ἡ ὁποία τὴν διακρίνει πάσης ἄλλης ἀνθρωπίνης κοινωνίας .... Οἱ κανόνες, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζουν τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας «ἐν τῇ γηίνῃ αὐτῆς ὄψει», ***εἶναι ἀχώριστοι τῶν χριστιανικῶν δογμάτων****. Δὲν εἶναι νομικοὶ κανονισμοὶ κυρίως εἰπεῖν, ἀλλὰ ἐφαρμογαὶ τῶν δογμάτων τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀποκαλυφθείσης*

[190] Κανονικό Δίκαιο Π. Μπούμη σελ. 74

παραδόσεως εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς πρακτικῆς ζωῆς τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας.»[191]

Ο Άγιος Γρηγόριος λέει: «*χριστιανισμός ἐστί τῆς θείας φύσεως μίμησις*»[192]. Η Εκκλησία είναι εικόνα της Αγίας Τριάδος.

Άλλοι περί αίρετικῶν κανόνες

Τῶν Ἁγίων καὶ πανσέπτων Ἀποστόλων

Κανὼν ι': «*Εἴ τις ἀκοινωνήτῳ κἂν ἐν οἴκῳ συνεύξηται, οὗτος ἀφοριζέσθω.*»

Κανὼν ια': «*Εἴ τις καθηρημένῳ κληρικὸς ὢν κληρικῷ συνεύξηται, καθαιρείσθω καὶ αὐτὸς.*»

Κανὼν με': «*Ἐπίσκοπος, ἢ Πρεσβύτερος, ἢ Διάκονος, αἱρετικοῖς συνευξάμενος, μόνον, ἀφοριζέσθω, εἰ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς, ὡς Κληρικοῖς ἐνεργῆσαι τι, καθαιρείσθω.*»

Κανὼν ξδ': «*Εἴ τις Κληρικὸς, ἢ Λαϊκὸς εἰσέλθη εἰς συναγωγὴν Ἰουδαίων, ἢ αἱρετικῶν προσεύξασθαι, καὶ καθαιρείσθω καὶ ἀφοριζέσθω.*»

Τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου

Κανὼν στ': «*Αἱρετικοί εἰς τὸν ναὸν μὴ εἰσερχέθωσαν*»

Κανὼν ζ': «*Αἱρετικοί οὐ προσδέχονται, πρὸ τοῦ ἀναθεματίσαι πᾶσαν αἵρεσιν*»

---

[191] Η Μυστική Θεολογία της Ανατολικής Εκκλησίας Θεσ/νίκη 1991, σελ 206
[192] Περί χριστιανικής ομολογίας, PG 46, 244 C

Κανὼν η′: «*Οἱ αἱρετικοὶ Φρύγες ἐπιστρέφοντες κατηχοῦνται καὶ βαπτίζονται*»

Κανὼν λγ′: «*Μὴ συνεύχεσθαι αἱρετικοῖς ἢ σχισματικοῖς*»

Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας

Κανὼν θ′: «*Περὶ τοῦ μὴ λειτουργεῖν ἐπὶ παρουσίᾳ αἱρετικῶν.*»

Ἐρώτησις: *Εἰ ὀφείλει κληρικὸς εὔχεσθαι παρόντων Ἀρειανῶν, ἢ ἄλλων αἱρετικῶν, ἢ εἰ οὐδὲν αὐτὸν βλάπτει ὁπόταν αὐτὸς ποιῇ τὴν εὐχὴν, ἤγουν τὴν προσφοράν;*

Ἀπόκρισις: *Ἐν τῇ θείᾳ ἀναφορᾷ ὁ διάκονος προσφωνεῖ πρὸ τοῦ ἀσπασμοῦ· Οἱ ἀκοινώνητοι περιπατήσατε· οὐκ ὀφείλουσιν οὖν παρεῖναι, εἰ μὴ ἂν ἐπαγγέλωνται μετανοεῖν, καὶ ἐκφεύγειν τὴν αἵρεσιν.*

Απόσπασμα από ομιλία του Πατριάρχη Αθηναγόρα[193]

Τὸν Αὔγουστο τοῦ 1971, μία ὁμάδα Ἑλλήνων Κληρικῶν (εἴκοσι ἐξ᾽ Ἀμερικῆς καὶ δέκα ἐκ Δ. Γερμανίας), μαζὶ μὲ τὶς συζύγους καὶ ἄλλα πρόσωπα, ἐπισκέφθηκαν τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Ἡ προσφώνηση τοῦ Πατριάρχη Ἀθηναγόρα μαγνητοφωνήθηκε ἀπὸ πολλοὺς καὶ σώζονται καὶ σήμερα οἱ μαγνητοταινίες.

[193] Ορθόδοξος Τύπος, Έτος Κ΄, Αριθμ. 27/12 Ιουλίου 2002, Διάλογοι χωρίς προσωπείο, πρωτοπ. Γεωργίου Δ. Μεταλληνου καθ. Πανεπιστημίου Αθηνών.

«...Ἐδῶ τὴν 15ην Ἰουλίου τοῦ 1054 ἕνας καρδινάλιος Οὐμβέρτος κατέθηκεν εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν τῆς Ἁγιᾶς Σοφιᾶς, ποὺ θὰ ἐπισκεφθῆτε αὔριον, ἕνα λίβελλο, κατὰ τοῦ Πατριάρχου Μιχαήλ Κηρουλαρίου. Καὶ ὁ Κηρουλάριος ἀπήντησε, δὲν ἠξεύρω καλὰ ἄν ἔκαμε νὰ ἀπαντήση ἢ ὄχι, ἀλλ᾽ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπήντησε. Καὶ αὐτοὶ οἱ δύο λίβελλοι, αὐτὰ τὰ δύο γράμματα, ὠνομάσθησαν σχίσμα. **Σχίσμα οὐδέποτε ἐκηρύχθη**, μήτε ἀπὸ τὴν Ρώμην, οὔτε ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν, ἀλλὰ τὸ ἐζήσαμεν 900 χρόνια. Μὲ πολλὰς συνεπείας, μὲ πολλὰς καταστροφάς. Τὸ ἐζήσαμεν 900 χρόνια! **Χωρὶς νὰ ἔχης ἀδελφόν νὰ τοῦ λές πόσο τὸν ἀγαπᾶς!** Καὶ ξαφνικὰ μίαν ἡμέραν τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1963, ἀνέγνωσα εἰς τὸν Τύπον, ὅτι ὁ Πάπας ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα... ἀνεκοίνωσα ὅτι θὰ ζητήσω νὰ τὸν συναντήσω. ... καὶ τὴν 5ην Ἰανουαρίου τοῦ 1964 συνηντήθημεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, τὴν 9ην τῆς νυκτός εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Πάπα. Κι ὅταν εἶδε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, αἱ χεῖρες μας ἤνοιξαν αὐτομάτως. Ὁ ἕνας ἐρρίφθη εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ἄλλου. ... Ἐπήγαμε οἱ δυό μας χέρι μὲ χέρι, εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ εἴχαμεν μίαν μυστικὴν ὁμιλίαν οἱ δύο μας. ... Ἐκάμαμε κοινὸν πρόγραμμα, μὲ ἰσοτιμίαν ἀπόλυτον, ὄχι μὲ διαφορὰν. Καὶ ἔπειτα ἐκαλέσαμεν τὰς συνοδίας ἡμῶν, ἀνεγνώσαμεν ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ Ευαγγέλιον, καὶ εἴπαμεν το «Πάτερ ἡμῶν» καὶ προσεφώνησα ἐγὼ πρῶτος. Καὶ εἴπαμεν ὅτι ἤδη εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ὁδὸν εἰς Ἐμμαούς, καὶ πηγαίνομεν νὰ μᾶς συνατήση ὁ Κύριος ἐν τῷ κοινῷ Ἁγίῳ Ποτηρίῳ. Ὁ Πάπας ἀπαντῶν μοῦ προσέφερε Ἅγιον Ποτήριον. Δὲν ἤξερεν ὅτι ἐγὼ θὰ μιλοῦσα δι᾽ Ἅγιον Ποτήριον, οὔτε ἤξερα ὅτι θὰ μοῦ προσέφερεν Ἅγιον Ποτήριον! Τὶ εἶναι; συμβολισμὸς τοῦ μέλλοντος.

<u>Τὸ '65 ἐσηκώσαμεν τὸ Σχίσμα</u>, ...Καὶ τὸν Ἰούλιον του '67 ἦλθεν ὁ Πάπας ἐδῶ. Εὐκολώτερον νὰ μετεκινεῖτο ἕνα βουνό ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, λ.χ. τὰ Ἀπέννινα, καὶ νὰ ἔλθουν ἐδῶ, παρὰ νὰ ἔλθη ὁ Πάπας ἐδῶ. Διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἱστορίαν. Ἦλθον καὶ ἄλλοτε Πάπαι, ἀλλὰ αἰχμάλωτοι. Ἐγένοντο τελεταὶ εἰς τὸν πατριαρχικὸν ναὸν, τὸν ὑπεδέχθην ἐπάνω εἰς τὸ Γραφεῖον μου, καὶ ἐκεῖ εἴχαμεν ἄλλην ὁμιλίαν καὶ **συνεφωνήσαμεν νὰ συνατηθῶμεν μίαν ἡμέραν ἐκεῖ, ὅθεν ἐξέβημεν**.

Ἕως τὸ 1054 εἴχαμε πολλάς διαφοράς. Καὶ εἰς τοῦτο καὶ εἰς τὸ ἄλλο. Τὸ φιλιόκβε. Ἡ προσθήκη εἰς τὸ «Πιστεύω» ἔγινε τὸν 6ον αἰ. καὶ τὸ ἐδέχθημεν, ἐπὶ 6 αἰῶνας. Καὶ τόσας ἄλλας διαφοράς. Ἀλλὰ ἠγαπώμεθα. Καὶ ὅταν ἀγαπῶνται οἱ ἄνθρωποι, διαφοραὶ δὲν ὑπάρχουν. Ἀλλὰ τὸ 1054 ποὺ ἐπαύσαμεν νὰ ἀγαπώμεθα, ἦλθαν ὅλες οἱ διαφορὲς. Ἠγαπώμεθα καὶ εἴχομεν τὸ ἴδιον μυστήριον. Τὸ ἴδιον βάπτισμα, τὰ ἴδια μυστήρια καὶ ἰδιατέρως τὸ ἴδιο Ἅγιον Ποτήριον. Τώρα ποὺ ξαναγυρίσαμεν εἰς τὸ '54, διατὶ δὲν ξαναγυρίζομεν καὶ εἰς τὸ Ἅγιον Ποτήριον; Ὑπάρχουν δύο δρόμοι: Ὁ Θεολογικός διάλογος. Καὶ ἔχομεν τοὺς θεολόγους ἑκατέρωθεν, οἱ ὁποῖοι μελετοῦν τὸ ζήτημα τῆς ἐπανόδου εἰς τὰ παλαιά. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχω πολλὲς ἐλπίδες ἀπὸ τὸν θεολογικὸν διάλογον, νὰ μὲ συγχωρήσητε οἱ θεολόγοι, εἶσθε κάμποσοι θεολόγοι ἐδῶ μέσα, δι' αὐτὸ ἐγὼ προτιμῶ τὸν διάλογο τῆς ἀγάπης. Νὰ ἀγαπηθοῦμε! Καὶ τὶ γίνεται σήμερα; Πνεῦμα μέγα ἀγάπης ἐξαπλώνεται ὑπὲρ τοὺς Χριστιανοὺς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ἤδη ἀγαπώμεθα. Ὁ Πάπας τὸ εἶπε: ἀπέκτησα ἕναν ἀδελφὸν καὶ τοῦ λέγω σ' ἀγαπῶ! Τὸ εἶπα καὶ ἐγὼ: Ἀπέκτησα ἕναν

ἀδελφὸ καὶ τοῦ εἶπα σ' ἀγαπῶ! Πότε θὰ ἔλθη αὐτὸ τὸ πρᾶγμα; Ὁ Κύριος, τὸ ξέρει. Δὲν τὸ ξέρομε. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο ξεύρω, εἶναι ὅτι θὰ ἔλθη. Πιστεύω, ὅτι θὰ ἔλθη. Διότι δὲν εἶναι δυνατὸ, νὰ μὴ ἔλθη διότι ἤδη ἔρχεται. Διότι ἤδη εἰς τὴν Ἀμερικὴν μεταλαμβάνετε πολλούς ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ποτήριον καὶ καλὰ κάνετε! Καὶ ἐγὼ ἐδῶ, ὅταν ἔρχονται Καθολικοὶ ἤ Προτεστάνται καὶ ζητοῦν νὰ μεταλάβουν, τοὺς προσφέρω τὸ Ἅγιον Ποτήριον! Καὶ εἰς τὴν Ρώμην τὸ ἴδιο γίνεται καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἤδη ἔρχεται μοναχό του. Ἀλλά δὲν κάνει νὰ ἔλθη ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς. Πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ Ἱεραρχία καὶ ἡ Θεολογία. Γι' αὐτὸ λοιπὸν προσπαθοῦμε νὰ ἔχωμεν καὶ θεολόγους μαζὶ, διὰ νὰ ἔλθη αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός, τοῦ Παγχριστιανισμοῦ. Καὶ μαζὶ μὲ αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός, θὰ ἔλθη μία ἡμέραν τὸ ὄνειρόν μας τῆς Πανανθρωπότητος. Ἐγὼ ἔζησα ἑπτὰ πολέμους. Καὶ εἶδα πολλὰς καταστροφὰς, πολὺ αἷμα, νὰ χυθῆ. Καὶ ὅλοι οἱ πόλεμοι εἶναι ἐμφύλιοι, ἀδελφικοί... Καὶ ἡ ἐλευσίς σας ἐνταῦθα μοῦ ἐνισχύει αὐτὴν τὴν πίστιν, ὅτι ἡ μεγάλη ἡμέρα καὶ ἐπιφανὴς τοῦ Κυρίου, ἡ συνάντησις εἰς τὸ ἴδιον Ἅγιον Ποτήριον θὰ ἔλθη... »

Επέλεξα αυτό το απόσπασμα, από το βιβλίο του Αρχ. Δωσιθέου «Θέλω νὰ πιῶ ὅλο τὸν Βόσπορο»[194], γιατί παρουσιάζει την πικρή αλήθεια για μια μερίδα του κλήρου, η οποία δεν διστάζει να αποδοκιμάζει ακόμα και τον Πατριάρχη, καταπατώντας τους Ιερούς Κανόνες όπως τον ΝΕ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων: «Εἴ τις κληρικὸς ὑβρίσει τὸν

[194] Αρχιμ. Δωσιθέου, Θέλω νὰ πιῶ ὅλο τὸν Βόσπορο, Β' "Εκδοσις Οκτώβριος 1999, σελ. 16 - 17

ἐπίσκοπον, καθαιρείσθω· ἄρχοντα γὰρ τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.»

Μαρτυρία Ἀρχιμανδρίτη Δωσίθεου

Ηγούμενου Ιεράς Μονής Τατάρνης Ευρυτανίας

Ζῶ στήν Ἑλλάδα. Εἶμαι Ἕλλην ὑπήκοος. Ἀνήκω ὡς μοναχός καί πρεσβύτερος σέ μία ἐπισκοπή - «Μητρόπολη» τήν λένε τώρα ἐπί τό πομπωδέστερον – τῆς «Αὐτοκέφαλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Εἰσήλθα στόν «ἐκκλησιαστικό χῶρο» ἀπό τῆς ἡλικίας τῶν δέκα ἑπτά ἐτῶν. Καί τώρα εἶμαι ἑξήκοντα καί δύο. Ἀπ' τήν τρυφερή ἐκείνη ἡλικία δέν ἔπαυσα νά ἀκούω ἤ νά διαβάζω ὕβρεις, κατηγορίες, συκοφαντίες κατά τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Πατριάρχης ἤταν ὁ μακαριστός Ἀθηναγόρας. Τότε νά ἀκούσετε ὑβρεολόγιον. Νόμιζα ὅτι προερχόταν ἀπό μία μικρή μερίδα φανατικῶν κληρικῶν ἤ λαϊκῶν θεολόγων. Odium theologicum - θεολογικόν μῖσος – εἶναι, ἔλεγα μέσα μου, θά περάσει.

Ἄνοιγα «θρησκευτικά» περιοδικά τά ἴδια καί χειρότερα. Ἄρχισα ἀπό τῆς ἠλικίας τῶν εἴκοσι ἐτῶν νά πηγαίνω στό Ἅγιον Ὄρος. Ἐκεῖ, σκέφθηκα, θά ἀκούσω νηφάλιες κρίσεις. Οἱ ἀνθρωποι τῆς προσευχῆς δέν εἶναι δυνατόν νά ὑβρίζουν. Διεπίστωσα μετά λύπης μου ὅτι ἐκεῖ γίνονταν ὁ χαμός. Ἄλλοι δέν μνημόνευαν κἄν τόν Πατριάρχη στίς Ἱ. Ἀκολουθίες καί στήν Θ. Λειτουργία. Ἄλλοι, οἱ ζηλωταί, μνημόνευαν τόν κάθε παλαιοημερολογίτη ψευδαρχιεπίσκοπο. Μερικοί – οἱ ἀκραῖοι - μνημόνευαν τόν Ἀρχιεπίσκοπο... Χριστό! Καί ἀπό ὑβρεολόγιον ἄλλο καλό. Γνωστόν βέβαια τοῖς πᾶσι τυγχάνει, ὅτι οἱ καλόγηροι ἔχουμε ἐξειδίκευσι στήν χρήσι ὑβρεων, ἀναμασώντες παλαιάς καί

ἐφευρίσκοντες νέας. Ὁ μασόνος, ὁ οἰκουμενιστής, ὁ παπικός καί ἄλλα, χειρότερα.

Ἄκουσα πολλούς νά λέγουν: Ὁ Πατριάρχης ἔχει... ψεύτικα γένεια. Ἄν τολμήση νά πατήση τό πόδι του στ' Ἅγιον Ὄρος θά τοῦ τά τραβήξουμε, νά μείνουν στά χέρια μας, νά τόν ρεζιλέψουμε. Ὁ Πατριάρχης πῆγε στήν χιλιετηρίδα, ἀλλά κανείς ἀπ' τούς γενναίους ἐκείνους δέν τόλμησε νά τόν πλησίαση καν.

Ἄκουσα λοιπόν πολλά φαιδρά καί πικρά. Οἱ σώφρονες φωνές ἐλάχιστες, σπάνιες. Νόμισα τότε ὅτι ἡ καταφορά αὐτή εἶχε σχέση μέ τό πρόσωπο τοῦ Ἀθηναγόρα. Κάποιες συναισθηματικές ὑπερβολές, κάποιες ἀδέξιες κινήσεις, κάποιες συναντήσεις, πρωτόγνωρες τότε καί πρωτάκουστες εἶναι ἡ ἀλήθεια, κάποιες δηλώσεις σέ δημοσιογράφους, κάποια βία στήν ἐπιτυχία στόχων, ἴσως ἐδημιούργησαν αὐτό τό δυσμενές κλῖμα, αὐτόν τόν φθόνο.

Ὁ Ἀθηναγόρας ἔφυγε. Εἶναι στήν κρίσι τοῦ Θεοῦ.

Ἦλθεν ὁ Δημήτριος. Ὁ ἅγιος, ὁ σεμνός, ὁ ταπεινός. Τά ἴδια καί πάλιν ὁ οἰκουμενιστής, ὁ μασόνος, ὁ παπικός, ὁ λατινόφρων, ὁ μετά τοῦ Πάπα συλλειτουργήσας, ὁ τουρκόδουλος καί τά τόσα ἄλλα ἐμετικά καί πρόστυχα. Ἐκοιμήθη καί αὐτός. Αἱ πρεσβεῖαι του εἴησαν ἡμῖν ἀρωγοί ἐν βίῳ παντί.

Ἔρχεται ὁ Βαρθολομαίος. Νέος, δραστήριος, μορφωμένος καί τά τόσα ἄλλα. Ὁ ἴδιος ὀχετός, ὁ ἴδιος φθηνός κιτρινισμός. Ὁ προδότης, ὁ ἀξιωματικός τοῦ τούρκικου στρατοῦ, ὁ οἰκουμενιστής, αὐτός πού θέλει νά μας πάρη τίς ἐπαρχίες τῶν νέων Χωρών καί τόσα ἄλλα ἀνόητα,

προκλητικά, χυδαῖα καί πρό παντός ἀναπόδεικτα.

Ἀπό νωρίς λοιπόν κατάλαβα ὅτι κάτι δέν πάει καλά. Για ό γιαλός εἶναι στραβός, για στραβά ἁρμενίζουμε.

Επίλογος

«Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες, ἐὰν δὲν ἐκριζώσετε τὸ μῖσος ἀπὸ τὴν καρδίαν σας, καὶ δὲν ἐμφυτεύσετε τὴν ἀγάπην, καὶ ἐὰν δὲν παύσετε ἀπὸ τὰς κατὰ τῶν ἀδελφῶν σας δυσφημίας, νὰ ἠξεύρετε (καὶ σύγγνωτε ἡμῖν διὰ τὴν τόλμην) ὅτι ματαίως κατοικεῖτε εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ βουνὰ· μάταιοι εἶναι ὅλοι οἱ ἀσκητικοὶ σας ἀγῶνες καὶ κόποι καὶ ἱδρῶτες· νὰ εἰποῦμεν καὶ μεγαλύτερον; μαρτύριον αἰσθητὸν ἐὰν ὑπομείνητε διὰ τὸν Χριστὸν, ἔχετε δὲ μῖσος καὶ δὲν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀδελφούς σας, μάταιον εἶναι τὸ τοιοῦτον μαρτύριόν σας.» Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, Ὁμολογία Πίστεως ἤτοι ἀπολογία δικαιοτάτη, ἐν Βενετίᾳ 1819, σελ 93.

Beth Myriam

(Σπίτι της Παναγίας)

Οίκοι σιτισμού απόρων αφιερωμένοι στην Θεοτόκο

1. Dhaka – Bangladesh

Πρωτολειτούργησε το 2000, για 10 άτομα αρχικά με 6 εθελοντές. Σήμερα, δύο χρόνια μετά, τρέφονται 67 άτομα καθημερινά. Προσφέρεται φαρμακευτική περίθαλψη και ρουχισμός και επίσης δύο φορές την εβδομάδα παρέχονται μαθήματα ανάγνωσης και γραφής.

2. Goiania - Brazil

6 εθελοντές σιτίζουν 160 άτομα (60 ενήλικες και 100 παιδιά), 3 φορές την εβδομάδα.

3. Joinville - Brazil

12 εθελοντές σιτίζουν 43 άτομα, καθημερινά. Προσφέρεται ρουχισμός.

4. Mombassa – Kenya

Λειτουργεί ορφανοτροφείο με 42 παιδιά και υπηρετούνται από 5 εθελόντριες.

5. Tuao, Cagayan – Philippines

Αποτελεί μέρος κλινικής όπου παρέχεται δωρεάν φαρμακευτική περίθαλψη και ένα γεύμα κάθε Παρασκευή σε 50 άτομα.

6. Dasmarinas, Carite - Philippines

6 εθελοντές σιτίζουν 30 παιδιά, καθημερινά. Προσφέρεται ρουχισμός και φαρμακευτική περίθαλψη.

7. Puerte Hierro, Caracas – Venezuela

20 εθελοντές σιτίζουν 375 άτομα, καθημερινά. Προσφέρεται ρουχισμός και φαρμακευτική περίθαλψη.

8. Petare, Caracas – Venezuela

25 εθελοντές σιτίζουν 220 άτομα, καθημερινά.

9. Guatire, Caracas – Venezuela

15 άποροι μαθητές σιτίζονται καθημερινά.

10. Propatria, Caracas – Venezuela

Βοηθούν άστεγα παιδιά και ζητιάνους.

11. Στους Αγίους Τόπους – Israel

Εθελοντές της Αληθινής εν Θεώ Ζωής συγκεντρώνουν δωρεές για να αγοράσουν φαγητό για 41 άπορες οικογένειες.

Περιοδικό «Διάλογος»- Τεύχος 14

«Βασούλα» Ρύντεν …

Στις 1.6.98 έγινε μια εκδήλωση στο θέατρο «Ακροπόλ» του «Πολιτιστικού Συλλόγου Ειρήνη και Αγάπη!», που έχει ιδρύσει και καλύπτεται πίσω απ΄αυτόν η Βασούλα Ρύντεν. Η είσοδος ήταν ελεύθερη και η αίθουσα γέμισε αμέσως από οπαδούς της «Βασούλας» και αρκετούς περίεργους. Στους ακροατές μοιράζονταν βιβλία, τευχίδια, εικόνες, φωτογραφίες κ.λ.π. όλα δωρεάν. Η Βασούλα που αυτοπαρουσιάζεται ως ορθόδοξη, μίλησε για πολλά πράγματα από κειμένου με σπαστά ελληνικά και προσπάθησε ν΄αποδείξει ότι ο Χριστός (ο μπαμπάς της όπως τον αποκαλεί!) και το Άγιο Πνεύμα εμφανίστηκαν πολλές φορές σ΄αυτήν και της έδωσαν διάφορα μηνύματα, τα οποία έγραψε σε 7 βιβλία («τα 7 δώρα που μου έδωσε ο μπαμπάς μου ο Θεός»). «Όταν άκουγα τη φωνή του Θεού, είπε, ήταν σαν να τον ήξερα πολύ καλά… Ο Θεός μου είπε ότι είσαι δική μου, είσαι ο σπόρος μου!»

Ας μη θεωρήσουμε απλά φαιδρότητες αυτά που λέγει η Βασούλα. Η δραστηριότητά της είναι άκρως επικίνδυνη. Έχει μιλήσει σε 54 χώρες και σε 600 συνάξεις τα τελευταία χρόνια, όπως οι παρουσιαστές της ανέφεραν. Τα βιβλία της έχουν μεταφραστεί σε 34 χώρες και κοσμούν τις προθήκες όλων των βιβλιοπωλείων με ρωμαιοκαθολικές εκδόσεις. Ο πραγματικός σκοπός της «Βασούλας» είναι να παραπλανήσει Ορθόδοξους χριστιανούς και να τους οδηγήσει στον Παπισμό. Στην ομιλία της στο «Ακροπόλ» ανέφερε, ότι «κάποτε που ήταν σε μακρινή χώρα για ιεραποστολή κι επειδή δεν υπήρχε Ορθόδοξη Εκκλησία πήγε με την αδελφή της και κοινώνησε σε καθολικό ναό με όστια. Και ο Ιησούς εμφανίστηκε μετά, πηγαίνοντας προς το σπίτι της και της

είπε: «καλά έκανες και κοινώνησες με όστια κι εγώ τώρα είμαι πολύ ευχαριστημένος».

Είπε και πολλά άλλα φοβερά και βλάσφημα η Βασούλα, όπως π.χ. ότι με φίλες της σ'ένα μπαρ πίνανε αναψυκτικά και κοντά της καθόταν ο Ιησούς και συνομιλούσε μαζί της.

Το περίεργο όμως στην όλη αυτή ιστορία ήταν η συμμετοχή 3 ορθοδόξων κληρικών στην εκδήλωση αυτή. Οι δύο μάλιστα μίλησαν υπέρ της Βασούλας και του «Ιεραποστολικού της έργου». Ο ένας πατήρ προσπάθησε με την ομιλία του να προβάλει τα «μηνύματα της Βασούλας» και ο άλλος είπε μεταξύ άλλων «ότι η Βασούλα βλέπει με τα μάτια και ακούει με τα αυτιά του Κυρίου μας(!)… για να μας δώσει την ευκαιρία να γίνουμε μία Εκκλησία…»

Κάποιος Ορθόδοξος πιστός σηκώθηκε πάνω και είπε στον ιερέα: «Πάτερ αυτά που διακηρύσσετε είναι αιρετικά και εξυπηρετούν την αίρεση του οικουμενισμού και είναι αντίθετα προς την ορθόδοξη διδασκαλία». Αμέσως ιδιωτικοί αστυνομικοί και άτομα προσκείμενα στην Βασούλα τον άρπαξαν βίαια και τον πέταξαν κυριολεκτικά έξω.

Αυτή την τακτική της Βασούλας ακολουθούν πολλές ομάδες. Καταβάλλουν μεθοδευμένες προσπάθειες προσέγγισης ποιμένων της Εκκλησίας μας με προφανή στόχο την παραπλάνηση των πιστών μας. Έχουμε λοιπόν καθήκον, είμαστε υποχρεωμένοι να ξεσκεπάσουμε τα πονηρά προσωπεία, όπως της Βασούλας και να τονίσουμε ότι και η απλή συμμετοχή θεολόγων ή κληρικών σε εκδηλώσεις άλλων μη Ορθοδόξων κινήσεων (όπως αυτή του ομότιμου καθηγητού Θεολογίας στο γνωστό συμπόσιο) συνεπάγεται τεράστιους κινδύνους και ενισχύουν τα σχέδια παραπλάνησης και παγίδευσης των πιστών μας από τις νεοφανείς και παλαιές αιρέσεις.

Περιοδικό «Διάλογος»- Τεύχος 17, 1999

«Βασούλα» Ρύντεν

Στις 1.6.98 έγινε μια εκδήλωση στο θέατρο «Ακροπόλ» του «Πολιτιστικού Συλλόγου Ειρήνη και Αγάπη!», που είχε ιδρύσει και καλύπτεται πίσω απ'αυτόν η Βασούλα Ρύντεν. Η είσοδος ήταν ελεύθερη και η αίθουσα γέμισε αμέσως από οπαδούς της «Βασούλας» και αρκετούς περίεργους. Στους ακροατές μοιράζονταν βιβλία, τευχίδια, εικόνες, φωτογραφίες κ.λ.π. όλα δωρεάν. Η Βασούλα που αυτοπαρουσιάζεται ως ορθόδοξη, μίλησε για πολλά πράγματα από κειμένου με σπαστά ελληνικά και προσπάθησε να αποδείξει ότι ο Χριστός (ο μπαμπάς της όπως τον αποκαλεί) και το Άγιο Πνεύμα εμφανίστηκαν πολλές φορές σ'αυτήν και της έδωσαν διάφορα μηνύματα, τα οποία έγραψε σε 7 βιβλία («τα 7 δώρα που μου έδωσε ο μπαμπάς μου ο Θεός»). «Όταν άκουγα τη φωνή του Θεού, είπε, ήταν σαν να τον ήξερα πολύ καλά… Ο Θεός μου είπε ότι είσαι δική μου, είσαι ο σπόρος μου!»

Ας μην θεωρήσουμε απλές φαιδρότητες αυτά που μου λέγει η Βασούλα. Η δραστηριότητά της είναι άκρως επικίνδυνη. Έχει μιλήσει σε 54 χώρες και σε 600 συνάξεις τα τελευταία χρόνια, όπως οι παρουσιαστές της ανέφεραν. Τα βιβλία της έχουν μεταφραστεί σε 34 χώρες και κοσμούν τις προθήκες όλων των βιβλιοπωλείων με ρωμαιοκαθολικές εκδόσεις. Ο πραγματικός σκοπός της Βασούλας είναι να παραπλανήσει Ορθοδόξους χριστιανούς και να τους οδηγήσει στον Παπισμό. Στην ομιλία της στο «Ακροπόλ» ανέφερε, ότι «κάποτε που ήταν σε μακρινή χώρα για ιεραποστολή κι επειδή δεν υπήρχε Ορθόδοξη Εκκλησία πήγε με την αδελφή της και κοινώνησε σε καθολικό ναό με όστια. Και ο Ιησούς εμφανίστηκε μετά, πηγαίνοντας προς το σπίτι της και της είπε: «καλά έκανες και κοινώνησες με όστια κι εγώ τώρα είμαι πολύ ευχαριστημένος».

Είπε και πολλά άλλα φοβερά και βλάσφημα η Βασούλα, όπως π.χ. ότι με φίλες της σ'ένα μπαρ πίνανε αναψυκτικά και κοντά της καθόταν ο Ιησούς και συνομιλούσε μαζί της!

Το περίεργο όμως στην όλη αυτή ιστορία ήταν η συμμετοχή 3 ορθοδόξων κληρικών στην εκδήλωση αυτή. Οι δύο μάλιστα μίλησαν υπέρ της Βασούλας και του «Ιεραποστολικού της έργου». Ο ένας πατήρ προσπάθησε με την ομιλία του να προβάλει τα «μηνύματα της Βασούλας» και ο άλλος είπε μεταξύ άλλων «ότι η Βασούλα βλέπει με τα μάτια και ακούει με τα αυτιά του Κυρίου μας(!)… για να μας δώσει την ευκαιρία να γίνουμε μία Εκκλησία…»

Κάποιος Ορθόδοξος πιστός σηκώθηκε πάνω και είπε στον ιερέα: «Πάτερ αυτά που διακηρύσσετε είναι αιρετικά και εξυπηρετούν την αίρεση του οικουμενισμού και είναι αντίθετα προς την ορθόδοξη διδασκαλία». Αμέσως ιδιωτικοί αστυνομικοί και άτομα προσκείμενα στην Βασούλα τον άρπαξαν βίαια και τον πέταξαν κυριολεκτικά έξω.

Αυτήν την τακτική της Βασούλας ακολουθούν πολλές ομάδες. Καταβάλλουν μεθοδευμένες προσπάθειες προσέγγισης ποιμένων της Εκκλησίας μας με προφανή στόχο την παραπλάνηση των πιστών μας. Έχουμε λοιπόν καθήκον, είμαστε υποχρεωμένοι να ξεσκεπάσουμε τα πονηρά προσωπεία, όπως της Βασούλας και να τονίσουμε ότι και η απλή συμμετοχή θεολόγων ή κληρικών σε εκδηλώσεις άλλων μη Ορθοδόξων κινήσεων (όπως αυτή του ομότιμου καθηγητού Θεολογίας στο γνωστό συμπόσιο) συνεπάγεται τεράστιους κινδύνους και ενισχύουν τα σχέδια παραπλάνησης και παγίδευσης των πιστών μας από τις νεοφανείς και παλαιές αιρέσεις.

Η «ΒΑΣΟΥΛΑ» ΡΥΝΤΕΝ … ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΕΤΑΙ

Του πρωτοπρεσβύτερου Κυριακού Τσουρού, Δρος Θεολογίας,
Ως υπευθύνου για την έκδοση του Διαλόγου τ.14

Από τον δικηγόρον κ.Γεώργιον Μαγγιώσην, Γενικόν Γραμματέα, ως διατείνεται, του Συλλόγου "Ειρήνη και Αγάπη", λάβαμε την ακόλουθη Εξώδικη Διαμαρτυρία:

ΕΞΩΔΙΚΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
Γεωργίου Α. Μαγγιώση, κατοίκου Αθηνών,

ΠΡΟΣ
Πρωτ. Κυριακό Τσουρό, κάτοικο Αθηνών, οδός Ιασίου 1

Όπως γνωρίζετε στο περιοδικό «Διάλογος», τεύχος 14, σ.26-27 δημοσιεύθηκε ένα ανυπόγραφο άρθρο με τον τίτλο «Βασούλα» Ρύντεν …

Ως Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου «Ειρήνη και Αγάπη» που οργάνωσε την ομιλία της 1.6.1998 και προς αποκατάσταση της αλήθειας και αντίκρουση των όσων συκοφαντικών εγράφησαν στον εν λόγω δημοσίευμα είς βάρος της κ.Βασούλας Ρύντεν έχω να παρατηρήσω τα εξής: 1) Η κ. Βασούλα Ρύντεν δεν «αυτοπαρουσιάζεται ως ορθόδοξη» ούτε φέρει κάποιο «πονηρό προσωπείο». Είναι πράγματι ορθόδοξη, έχει παντρευτεί ενώπιον Έλληνα ορθοδόξου ιερέα στην ενορία της στη Λωζάνη της Ιεράς Μητροπόλεως Ελβετίας, ο δε πνευματικός της είναι ορθόδοξος ήτοι ο π.Θεόφιλος Πέλγκριμς, ορθόδοξος ιερέας του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κων/λεως στην Ιερά Μητρόπολη Βελγίου ο οποίος και την συνόδευε. 2) Η κατηγορία ότι «η δραστηριότητά της είναι άκρως επικίνδυνη» διότι έχει ως πραγματικό σκοπό «να παραπλανήσει ορθόδοξους

χριστιανούς και να τους οδηγήσει στον Παπισμό» είναι άκρως συκοφαντική. Ως επιχείρημα προβάλλεται από τον ανώνυμο αρθρογράφο ότι «κάποτε που ήταν σε μακρινή χώρα για ιεραποστολή και επειδή δεν υπήρχε Ορθόδοξη Εκκλησία πήγε με την αδελφή της και κοινώνησε σε καθολικό ναό με όστια και ο Ιησούς της είπε: «καλά έκανες και κοινώνησες με όστια κι εγώ τώρα είμαι πολύ ευχαριστημένος». Όμως από την βιντεοκασέτα της ομιλία της μπορεί να αντιληφθεί κανείς αμέσως πόσο παραποιημένα μεταφέρονται τα λόγια της Βασούλας Ρύντεν. Από την βιντεοκασέτα προκύπτει ότι η μακρινή χώρα είναι το Μπαγκλαντές στο οποίο δεν είχε βρεθεί δήθεν για ιεραποστολή, αλλά επειδή ήταν η μόνιμη κατοικία του συζύγου της που εργαζόταν ως διπλωμάτης, και ότι εξαιτίας της πλήρους θρησκευτικής της άγνοιας, εκείνη την εποχή δεν γνώριζε ότι οι καθολικοί μεταλαμβάνουν με όστια, πράγμα που αντιλήφθηκε καθ' οδόν προς το σπίτι της οπότε και την κατέλυσε. Ο δε Ιησούς της είπε: «Είμαι ευχαριστημένος, γιατί μαθαίνεις» (δηλ. τι είναι η Θ.Κοινωνία). Τα υπόλοιπα είναι επινοήσεις του ανώνυμου αρθρογράφου προκειμένου να της προσάψει την κατηγορία του προσηλυτισμού Ορθοδόξων σε άλλο δόγμα αγνοώντας τους δεκάδες ανθρώπους που επέστρεψαν ως συνειδητά μέλη της Ορθόδοξης Εκκλησίας από τα βιβλία και τις ομιλίες της. 3) Το ίδιο ισχύει και για το δεύτερο περιστατικό στο οποίο, κατά τον αρθρογράφο, η Βασούλα Ρύντεν «με φίλες της σ'ένα μπαρ πίνανε αναψυκτικά και κοντά της καθόταν ο Ιησούς και συνομιλούσε μαζί της». Από την βιντεοκασέτα αποδεικνύεται ότι το μπαρ και η δήθεν συνομιλία του Ιησού με την Βασούλα Ρύντεν είναι και πάλι επινοήσεις. Αντιθέτως, αυτό που πράγματι ειπώθηκε είναι ότι διέκρινε την παρουσία Του, χωρίς η ίδια να το περιμένει, σε μια καθημερινή της στιγμή προκειμένου να συνειδητοποιήσει ότι ο Ιησούς είναι πανταχού παρών και δίπλα στον άνθρωπο σε ό,τι κάνει, όπου κι αν βρίσκεται.

Φυσικά ο καθένας είναι ελεύθερος να δέχεται ή να απορρίπτει μια υπερφυσική εκδήλωση. Δεν έχει, όμως, δικαίωμα να συκοφαντεί το πρόσωπο που δέχεται την εκδήλωση αυτή, χωρίς θεολογικά επιχειρήματα και διαστρεβλώνοντας τα λεγόμενά του, ως αιρετικό, επικίνδυνο, απατεώνα που στόχο έχει να παραπλανά τους ορθόδοξους χριστιανούς και να τους προσηλυτίζει σε άλλο δόγμα. Ούτε, βέβαια, να συκοφαντεί τους ιερείς του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κων/λεως ως αιρετικούς και οικουμενιστές και να διατυπώνει σε βάρος τους κατηγορίες για συνέργεια σε προσηλυτισμό διότι δήθεν, «ενισχύουν τα σχέδια παραπλάνησης και παγίδευσης των πιστών από τις νεοφανείς και παλαιές αιρέσεις».

Χωρίς κάποια συνέντευξη ή έρευνα με τους ανθρώπους που επέστρεψαν συνειδητά στην Ορθόδοξη Εκκλησία και τα Μυστήριά της χάρη στα μηνύματα της Αληθινής εν Θεώ Ζωής προκειμένου να διαπιστωθεί η ποιότητα της μεταστροφής τους, το βάθος της πνευματικής τους ζωής και να εκτιμηθεί η εν γένει προσωπικότητά τους χαρακτηρίζονται και αυτοί οπαδοί της Βασούλας Ρύντεν και παραδίδονται όλοι, λαϊκοί και ιερείς σε δημόσια ανυποληψία. Όλα αυτά θεωρήθηκαν ψιλά γράμματα και με συνοπτικές διαδικασίες εκδόθηκε η καταδικαστική απόφαση. Αλήθεια, είναι δυνατόν να διεξάγεται με τέτοια προχειρότητα και βιασύνη ο αντιαιρετικός αγώνας;

Ελπίζω ότι ο Διάλογος είναι πράγματι διάλογος και όχι μονόλογος και ότι θα δημοσιεύσει την απάντησή μου προς αποκατάσταση της αλήθειας στο προσεχές τεύχος 16. Άλλως, έχω εντολή να καταθέσω μήνυση για συκοφαντική δυσφήμιση για όσα συκοφαντικά και ψευδή και αναληθή εγράφησαν εις βάρος της κ.Βασούλας Ρύντεν.

Αρμόδιος δικαστικός επιμελητής να επιδώσει νομίμως την παρούσα προς τον καθ'ού αύτη απευθύνεται προς γνώση

του και για τις νόμιμες συνέπειες αντιγράφων αυτή ολόκληρη στην οικεία έκθεση επιδόσεως.
Επικολλήθηκε ένσημο του Τ.Π.Δ.Α. εκ.δρχ. 400.

Αθήνα, 29 Απριλίου 1999

Ο εξωδίκως διαμαρτυρόμενος ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΓΓΙΩΣΗΣ

Τον «διαμαρτυρόμενον» υποστηρικτήν της κυρίας «Βασούλας» διαβεβαιώνομεν ότι ο «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» είναι πράγματι διάλογος και είναι περιττόν να το αμφισβητεί, αφού το εξώδικό του ήδη δημοσιεύεται. Για τον λόγο αυτόν ήταν επίσης περιττόν η απάντηση του κ.Μαγγιώση να περιβληθεί την μορφήν εξωδίκου και να κοινοποιηθεί με δικαστικόν Επιμελητήν, διότι θα δημοσιευόταν οπωσδήποτε. Φυσικά για τον ίδιον λόγον η κυρία Βασούλα Ρύντεν ήταν επίσης περιττόν να αναθέσει σε δικηγόρον μια υπόθεση τόσο απλή, εφ'όσον ενδιαφερόταν (όπως ρητώς δηλώνει) για την δημοσίευση της απαντήσεώς της. Τέλος (για να εξετάσουμε και την νομική πλευρά του θέματος αφού ο κ. Μαγγιώσης είναι δικηγόρος), ήταν περιττόν να μας απειλεί με μηνύσεις ο κ. Μαγγιώσης, για να μας εξαναγκάσει να δημοσιεύσουμε το εξώδικό του, αφού αρκούσε να επικαλεσθεί το άρθρο 38 του νόμου περί τύπου. Παρ'ότι, λοιπόν δεν το επεκαλέσθη, το δημοσιεύουμε ευχαρίστως, όχι μόνον για να αποδείξουμε ότι ο «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» είναι πράγματι διάλογος, αλλά επιπλέον για να αποδείξουμε την απόλυτη καλοπιστία μας έναντι της κυρίας Βασούλας Ρύντεν, πράγμα που σημαίνει ότι σεβόμεθα την προσωπικότητά της και καμμία πρόθεση ούτε έχουμε, ούτε είχαμε ποτέ, να θίξουμε την τιμή ή την υπόληψή της.

Δικαιούμεθα όμως κατ'άρθρον 367 του Ποινικού Κώδικα (όπως γνωρίζει ο κ.Μαγγιώσης ως δικηγόρος) να

διαφωνήσουμε απολύτως προς όσα η κυρία Ρύντεν διακηρύσσει, να διατυπώσουμε τις δικές μας απόψεις επ'αυτών και να κάνουμε την δημοσιογραφική κρητική μας. Επειδή δε ο κ.Μαγγιώσης δια του εξωδίκου του θέτει ένα τεράστιο θέμα (ποία είναι η κυρία Βασούλα Ρύντεν), δεν θα απαντήσουμε εμείς επ'αυτού, αλλά θα αφήσουμε τον αναγνώστη να κρίνει μόνος του από τα παρακάτω κείμενά της:

Η κυρία «Βασούλα», «κατά κόσμον» Βασιλική-Παρασκευή Πεντάκη-Ρύντεν, σε σειρά βιβλίων της, υπό τον τίτλο «Η αληθινή εν Θεώ Ζωή» και επίτιτλον «Διάλογοι με τον Ιησού», «αποκαλύπτει» εαυτήν. Ιδού ελάχιστα, χαρακτηριστικά κατά την γνώμη μας, αποσπάσματα από τα βιβλία της, τα οποία δημοσιεύουμε χωρίς σχόλια:

Σε διάλογο με τον «Ιησού»: «(Βασούλα): Μπορώ να Σ'ευλογήσω και εγώ; - (Ιησούς): Μπορείς. - (Βασούλα): Τότε έχε τις ευλογίες μου Ιησού Χριστέ!» (Τετράδια 1-16, σ.77). Κι αλλού: «(Βασούλα): Του ζήτησα ξανά συγνώμη και Τον ευλόγησα» (Τετράδια 1-16, σ.195).

Και πιο κάτω: «Σ'αγαπώ Κύριε και Σ'ευλογώ. - (Ιησούς): Εμείς, εμάς; - (Βασούλα): Ναι Κύριε» (αυτόθι, σ.280). Σε άλλη συνομιλία: «(Ιησούς): Βασούλα, ευλόγησέ Με και ύμνησέ Με» (Τετρ.29-40, σ.173).

Γι'αυτό φαίνεται ο Χριστός μερικές φορές, από την χαρά Του «χαμογελούσε φανερώνοντας τα λακκάκια Του» (Τετρ. 41-55, σ.191).

Στις 8.1.87 η «Βασούλα» γράφει: «Αποφάσισα να δείξω τα γραπτά σ'ένα καθολικό ιερέα εδώ. Τα καταδίκασε λέγοντας ότι είναι έργα του διαβόλου κι ότι θα πρέπει να σταματήσω. Ο Ιησούς του είχε ζητήσει, αν ήθελε να σηκώσει το Σταυρό Ειρήνης και Αγάπης μαζί μου. Είπε ότι είναι εκ του πονηρού. Μου έδωσε να διαβάσω τρεις προσευχές: στον Αρχ.Μιχαήλ, στην Παναγία και στην Ιερή Καρδιά του Ιησού. Μου είπε να

τις διαβάσω τις επόμενες μέρες και να δει τι θα συμβεί. Το έκανα. Ύστερα άφησα το χέρι μου ελεύθερο να γράψει και επί τέσσερις μέρες έγραφα: «Εγώ, ο Γιαχβέ σε οδηγώ». Τέσσερις μέρες στη σειρά» (Τετρ.1-16, σ.80).

Ο «Ιησούς», στην ερώτησή της: «Η καρδιά μετρά περισσότερο από τα ράσα;», απαντά: «Ναι, το σημαντικό είναι η καρδιά». Έτσι, η «Βασούλα» μπορεί να «παίρνει» «από το Χέρι Του τον Άρτο Του» (αυτόθι, σελ.75 και 156) και τελικά ο «Ιησούς» της λέει: «Έλα, ας αναπαυθούμε ο ένας μέσα στον άλλο» (αυτόθι, σ.147).

Εξ'άλλου, ο «Ιησούς» την «διάλεξε να γίνει ο βωμός Του» (αυτόθι, σ.187). Ο «Ιησούς» αποκαλύπτει και τα εξής για την «Βασούλα»: «Υπόλοιπό Μου, ενώσου μαζί Μου και ας γίνουμε ένα, μαζί, μαζί θ'αποκαταστήσουμε την Εκκλησία Μου» (Τετρ.1-16, σ.224).

Ακόμη η «Βασούλα» ένεκα της ιδιάζουσης σχέσεώς της με τον «Ιησού» μπορεί να ευλογεί και τον κόσμο. Έτσι στις 23 Μαρτίου 1989, Μ.Πέμπτη, «ευλόγησε» την πόλη Garabandal, αφού προηγουμένως εκκλησιάστηκε στον Ρωμαιοκαθολικό ναό και βρήκε θαυματουργικά στο δωμάτιο του ξενοδοχείου της το άγαλμα της Παναγίας Φατιμά, που την «συνοδεύει σε όλες της τις συγκεντρώσεις», και έβαλε στα χέρια του αγάλματος ένα «ροδάριο» που είχε από το Medjugorje και αφού την «ξύπνησε» στις 8 π.μ. η Αγία Θηρεσία (Τετρ.29-40, σ.96).

Με την αγάπη της «Βασούλας» προς τον «Ιησού» θα σωθούν ακόμη και οι ψυχές στο «καθαρτήριο», οι οποίες «περίμεναν να μεγαλώσει» η «Βασούλα»: «Με το να Με αγαπάς διακαώς,… αρπάζονται από το καθαρτήριο πυρ… Πόσο εξαρτώνται από σένα! Αχ, Βασούλα, θα τις βοηθήσεις;» (Τετρ.1-16, σ.227).

Η «Βασούλα» έχει υψηλό προορισμό: -«Θεέ μου, εγώ προσωπικά είμαι βαφτισμένη Ελληνορθόδοξη. Σε ποιούς αναφέρεσαι Κύριέ Μου; Στους καθολικούς ή στους προτεστάντες, σε αιρέσεις ή σε άλλες θρησκείες; Αν τολμώ και Σε ρωτώ είναι γιατί υπάρχουν. - (Ιησούς): Ω, Βασούλα, Βασούλα, είμαι Ένας, Εγώ ο Θεός είμαι Ένας. Τα παιδιά Μου δημιουργήθηκαν από το Χέρι Μου. Γιατί είναι όλα τα παιδιά Μου σκορπισμένα; Επιθυμώ την Ενότητα, θέλω όλα τα παιδιά Μου να ενωθούν. Είμαι Ένας Θεός και πρέπει να καταλάβουν ότι η Αγία Τριάδα είναι Μονάδα! Το Άγιο Πνεύμα, ο Άγιος Πατέρας και ο Ιησούς Χριστός ο Υιός, οι τρεις μαζί είναι Ένας.» (Τετρ.1-16, σ.146).

Η «ένωση», θα γίνει, μέσω «του Πέτρου», δηλαδή του Πάπα της Ρώμης: «(Ιησούς): Στο Μήνυμά Μου ζητώ να ενωθούν οι Εκκλησίες Μου. …Διάλεξα τον Πέτρο να είναι ο φύλακάς σας, να σας φυλάει μέσα στην Αλήθεια ως την Επιστροφή Μου, αλλά οι άνθρωποι Με παρήκουσαν. Διαιρέθηκαν ανακηρύσσοντας δικούς τους κανόνες. Αληθινά σας λέγω, μην ακούτε εκείνους που αντιτίθενται στον Πέτρο, τον Πέτρο-των-Αμνών-Μου, που είναι σήμερα ο Ιωάννης Παύλος Β', γιατί είναι ο εκλεκτός Μου και ο αγαπημένος της ψυχής Μου. Μην ακούτε εκείνους που τον καταδικάζουν, έχουν πλανηθεί. …να γυρίσετε όλοι στον Πέτρο και να γίνετε ένα, όπως ο Πατέρας κι Εγώ είμαστε Ένα» (Τετρ. 29-40, σ.45).

Ο χώρος δεν επιτρέπει να επεκταθούμε περισσότερο. Όμως νομίζουμε ότι αξίζει να μεταφέρουμε ακόμη μερικά αποσπάσματα: «4 Αυγούστου 1989: Χθες, ξύπνησα στην μέση της νύχτας και αντιλήφθηκα ότι το Άγιο Πνεύμα προσευχόταν για μένα το Πιστεύω. …αντιλήφθηκα ότι η φωνή του Αγίου Πνεύματος, προσευχόταν την προσευχή στον Αρχάγγελο Μιχαήλ» (Τετρ.29-40, σ. 162).

Σε κάποια συνάντηση καταγράφεται ο εξής διάλογος: «Ιησού, νομίζω ότι πρέπει να βιαστούμε. -(Ιησούς): Που; -(Βασούλα): Στο ισόγειο, να κοιτάξω το φούρνο. -(Ιησούς): Έλα, πάμε. 16 Μαίου 1987» (Τετρ.1-16, σ.174). Την 1η Οκτωβρίου 1987 η «Βασούλα» γράφει για τον «Ιησού»: «Ήταν σαν να είχε μια ξαφνική ιδέα και σταμάτησε για να μου δείξει τους αστραγάλους μας δεμένους μαζί» (αυτόθι, σ.272).

Κλείνομε το παρόν σημείωμα με ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα από τις «αποκαλύψεις» της «Βασούλας». Στο κεφάλαιο «Μήνυμα Ενότητας» της 14ης Οκτωβρίου 1991 γράφει: «Δεν θέλω διαχειριστές μέσα στον Οίκο Μου. Ενοποιήστε, για χάρη Μου, την εορτή του Πάσχα» και συνεχίζει: «Είμαι Ορθόδοξη και μοιράζομαι τα πάντα με τους καθολικούς αδελφούς μου, και δεν διαφοροποιούμαι στο Όνομά Σου όταν είμαι μαζί τους, ούτε κι αυτοί μου φέρονται διαφορετικά απ'ότι στους δικούς τους. Γνωρίζω επίσης ότι πολλοί απ'αυτούς πηγαίνουν στις Ελληνικές ή Ρωσικές Ορθόδοξες εκκλησίες …» (Τετρ.41-55, σ.283-284).

Είναι πάντως αξιοσημείωτο ότι η Επιτροπή για το δόγμα (Congregazione per la dotrina) του Βατικανού εξέδωκε ανακοίνωση εναντίον της «Βασούλας». Πολλά μπορεί κανείς να βρει στο άρθρο του Ρωμαιοκαθολικού π.Francois Dermine, Καθηγητού στο Πανεπιστήμιο της Bologna, με τον τίτλο: «Εκείνα τα ύποπτα μηνύματα της Βασούλας Ρύντεν» (περιοδικό Religioni e Sette nel mondo, έτος 1996, Νο 1, σελ.130-136) στο οποίο αποδίδονται βαριές κατηγορίες στην «Βασούλα». Ο ίδιος έχει γράψει και βιβλίο με τον τίτλον: Βασσούλα Ρύντεν, κριτική έρευνα», στο οποίον υποστηρίζει ότι η «Βασούλα» είναι «μια γνήσια προφήτιδα της Νέας Εποχής», καθόσον, όπως υποστηρίζει ο ίδιος, παρουσιάζει δύο ουσιώδη χαρακτηριστικά αυτού του ρεύματος: την διακήρυξη της «νέας εποχής» (τάξεως) και την χρήση «τεχνικών» που χρησιμοποιεί για την «επικοινωνία της με τον Ιησού», που δεν

απέχουν από την «αυτόματη γραφή». Ο ίδιος υποστηρίζει ότι η ίδια λέει μεν ότι είναι καθολική, αλλά κατ'αυτόν ευρίσκεται «σε έδαφος ουδέτερο και απαράδεκτο» παρ'όλον ότι φέρεται να «αισθάνεται το καθήκον να προσέρχεται σε όλα τα μυστήρια της Καθολικής Εκκλησίας» (περιοδικό ως αν., σ.131 και 134).

Λυπούμεθα γιατί ελάχιστοι έστω κληρικοί της Ορθοδόξου Εκκλησίας έχουν παρευρεθεί σε ομιλίες της «Βασούλας» δίδοντάς της έτσι «πιστοποιητικά Ορθοδοξίας».

Εμείς δημοσιεύουμε επί του παρόντος το ως άνω κείμενο και καλούμε τον αναγνώστη να βγάλει μόνος του τα συμπεράσματα.

Αναφορά της δικηγόρου Αικ. Πατσουράκου σχετικά με την ανάκληση της μηνύσεως.

Η ομιλία της Βασούλας στο θέατρο Ακροπόλ έλαβε χώρα την 1η Ιουνίου 1998. Τον Οκτώβριο του 1998 κυκλοφόρησε το ανυπόγραφο εντελώς αβάσιμο και αναληθές άρθρο εις βάρος της Βασούλας στο περιοδικό ΔΙΑΛΟΓΟΣ. Αρχές Μαΐου 1999 εστάλη εξώδικο στον εκδότη του ως άνω περιοδικού π. Κυριακό Τσουρό, με το οποίο η Βασούλα ζητούσε να προβεί σε δημοσίευση στο επόμενο τεύχος του περιοδικού, αυτούσιο το περιεχόμενο του εξωδίκου. Η Βασούλα ανέμενε την δημοσίευση του εξωδίκου για πάνω από 4 μήνες επί ματαίω. Έτσι αποφάσισε την κατάθεση μηνύσεως εις βάρος του εκδότη του περιοδικού ΔΙΑΛΟΓΟΣ ο οποίος κώφευε στο αναφαίρετο δικαίωμα της να προστατεύσει την προσωπικότητά της ως ατόμου και ορθοδόξου χριστιανής, αφ' ενός, και στην υποχρέωση του εκδότη δυνάμει του άρθρου 38 του νόμου περί τύπου να δημοσιεύει αμελλητί τις απόψεις όσων αποστέλλουν κείμενα προς δημοσίευση σχετικά με ήδη δημοσιευμένα κείμενα που τους αφορούν.

Μόνο μετά την κατάθεση της μηνύσεως εις βάρος του π. Κυριακού, ο ως άνω εκδότης, προκειμένου να είναι σε θέση να αμυνθεί στην προ των θυρών δικαστική διερεύνηση της υποθέσεως, με εκείνον κατηγορούμενο για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφημήσεως εις βάρος της Βασούλας, δημοσίευσε επιτέλους το εξώδικο στο τεύχος 17 του περιοδικού «ΔΙΑΛΟΓΟΣ» του Σεπτεμβρίου 1999.

Αξίζει κάποιος να σταθεί στην προανακριτική διερεύνηση της υποθέσεως και να αναγνώσει με έκπληξη και συνάμα λύπη το απολογητικό υπόμνημα του π. Κυριακού για τις κατηγορίες που ο κος Εισαγγελέας του

προσάπτει για την προσβολή της προσωπικότητας της Βασούλας. Το απολογητικό υπόμνημα φέρει ημερομηνία 5.8.1999 και κατά ένα σημαντικότατο μέρος του προσπαθεί να αντικρούσει τις αποδιδόμενες εις βάρος του κατηγορίες επικαλούμενος τυπικούς λόγους ότι π.χ. δήθεν η μηνύτρια Βασούλα εκπρόθεσμα κατέθεσε την μήνυση, ότι δήθεν το πληρεξούσιο με το οποίο κατετέθη η μήνυση δεν έχει το νόμιμο περιεχόμενο για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφημήσεως. Είναι σαφές και στον πιο αυστηρό κριτή της εν λόγω υποθέσεως ότι ο π. Κυριακός προσπαθεί με τυπικά παρά με ουσιαστικά επιχειρήματα να χειριστεί την υπεράσπιση του στην ως άνω ποινική δικογραφία.

Από την άλλη πλευρά, η Βασούλα δεν επιθυμεί επ᾽ ουδενί αντιπαραθέσεις σε δικαστικές αίθουσες, οι οποίες γνωρίζει ότι δεν είναι από τον Νομοθέτη, αρμόδιες να κρίνουν σε δογματικά θέματα θεολογίας - ορθής πίστεως. Γι’ αυτό και η Βασούλα, αμέσως μετά την δημοσίευση του εξωδίκου από τον κατηγορούμενο π. Κυριακό, στο οποίο λεπτομερώς εξέθετε τις απόψεις της με ειλικρίνεια προς αποφυγή παρεξηγήσεων αλλά και μετά την έγγραφη δήλωση του π.Κυριακού στο ίδιο τεύχος του περιοδικού ΔΙΑΛΟΓΟΣ τεύχος 17 (Ιούλιος–Σεπτέμβριος 1999 σελ, 22) «...για να αποδείξουμε την απόλυτη καλοπιστία μας έναντι της κας Βασούλας Ρύντεν, πράγμα που σημαίνει ότι σεβόμεθα την προσωπικότητά της και καμμία πρόθεση ούτε έχουμε, ούτε είχαμε ποτέ, να θίξουμε την τιμή ή την υπόληψή της » η Βασούλα, εξέλαβε τις διαβεβαιώσεις αυτές ως ειλικρινείς και αληθινές και αρμοδίως σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου αλλά και με την ρητή αποδοχή του π. Κυριακού, ενώπιον του αρμόδιου κου Εισαγγελέα Πρωτοδικών Αθηνών, έλαβε χώρα η ανάκληση της μηνύσεως. Αυτός

ήταν και ο μοναδικός λόγος που η Βασούλα ενήργησε σύμφωνα με τα παραπάνω.

Εάν ο π. Κυριακός επιθυμούσε την εκδίκαση της υποθέσεως επ᾽ ακροατηρίω, θα μπορούσε σύμφωνα με την δυνατότητα που του παρέχει ο Νόμος να το ζητήσει και να μη δώσει την ρητή συγκατάθεσή του και αποδοχή του στην ανάκληση της μηνύσεως εκ μέρους της Βασούλας. Κάτι τέτοιο όμως ο ίδιος δεν έπραξε. Αντίθετα επέλεξε ρητά να αποδεχθεί την ανάκληση της μηνύσεως. Όσα, αντίθετα, υποστηρίζονται και επιπόλαια, άκριτα διαδίδονται στόχο έχουν να δημιουργήσουν εσφαλμένες εντυπώσεις, να παραποιήσουν την πραγματικότητα και οπωσδήποτε δεν αρμόζουν σε αφοσιωμένους ορθόδοξους χριστιανούς οι οποίοι πρέπει να ενεργούν προς Δόξαν Θεού και όχι με προχειρότητα και βιασύνη.

Αικατερίνη Πατσουράκου
Δικηγόρος

Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες, ἐὰν δὲν ἐκριζώσετε τὸ μῖσος ἀπὸ τὴν καρδίαν σας, καὶ δὲν ἐμφυτεύσετε τὴν ἀγάπην, καὶ ἐὰν δὲν παύσετε ἀπὸ τὰς κατὰ τῶν ἀδελφῶν σας δυσφημίας, νὰ ἠξεύρετε (καὶ σύγγνωτε ἡμῖν διὰ τὴν τόλμην) ὅτι ματαίως κατοικεῖτε εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ βουνά· μάταιοι εἶναι ὅλοι οἱ ἀσκητικοὶ σας ἀγῶνες καὶ κόποι καὶ ἱδρῶτες·
νὰ εἰποῦμεν καὶ μεγαλύτερον; μαρτύριον αἰσθητὸν ἐὰν ὑπομείνητε διὰ τὸν Χριστόν, ἔχετε δὲ μῖσος καὶ δὲν ἀγαπᾶτε τοὺς ἀδελφούς σας, μάταιον εἶναι τὸ τοιοῦτον μαρτύριόν σας.

Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, Ὁμολογία Πίστεως ἤτοι ἀπολογία δικαιοτάτη, ἐν Βενετίᾳ 1819, σελ 93

ISBN: 960 - 86919 - 7 - 4